

Årsredovisning 2023

Verksamhetsrapport
Fagersta kommun

Årsredovisning 2023

Rapportperiod: 2023-12-31 Organisation: Fagersta kommun

Innehållsförteckning

Årsredovisning 2023	1
Inledning	4
Årsredovisningens struktur	4
Förvaltningsberättelse	4
Finansiella rapporter	4
Verksamhetsberättelser	4
Kommunalrådets kommentarer	4
Förvaltningsberättelse	6
Översikt över verksamhetens utveckling	6
Den kommunala koncernen	7
Övrig samverkan	7
Väsentliga förändringar	8
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	9
Händelser av väsentlig betydelse	14
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	15
Kommunens styrmodell – Vision 2030	15
Processer för mål, budgetering och uppföljning	15
Internkontroll	15
Centrala styrdokument, policy och riktlinjer	16
Roller och ansvarsfördelning inom kommunkoncernen	16
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	18
Målavstämning	19
Utveckling av intäkter, kostnader och resultat	21
Balanskravsresultat	29
Väsentliga personalförhållanden	30
Antal medarbetare	30
Åldersfördelning	30
Sysselsättningsgrad	30
Löneskillnader	30
Frånvaro	31
Sjukdagar per snittanställd (månadsavlönade)	31
Frisktal under perioden 230101-231231	31
Genomsnittlig utbildningsnivå	32

Jämställdhet.....	32
Personalförsörjning och kompetensutveckling	32
Förväntad utveckling.....	33
<i>Finansiella rapporter.....</i>	<i>34</i>
Resultaträkning	34
Balansräkning.....	35
Kassaflöde.....	36
Noter.....	38
<i>Drifts- och investeringsredovisning.....</i>	<i>51</i>
Sammanställd driftredovisning	51
Sammanställd investeringsredovisning.....	51
Investeringsredovisning	52
Revisionsrapport.....	54
<i>Bilaga 1 - Nämndernas verksamhetsberättelser.....</i>	<i>55</i>
Kommunfullmäktige	55
Uppdrag.....	55
Årets händelser.....	55
Ekonomiskt resultat och större avvikelser	55
Kommunstyrelsen.....	56
Uppdrag.....	56
Årets händelser.....	56
Vision 2030.....	67
Ekonomiskt resultat och större avvikelser	67
Framtiden.....	69
Socialnämnden	70
Uppdrag.....	70
Årets händelser.....	70
Vision 2030.....	77
Ekonomiskt resultat och större avvikelser	79
Framtiden.....	80
Utbildningsnämnden	82
Uppdrag.....	82
Årets händelser.....	83
Vision 2030.....	86
Ekonomiskt resultat och större avvikelser	87
Framtiden.....	88
<i>Bilaga 2 - Målbilaga.....</i>	<i>91</i>
Kommunfullmäktige	91

Kommunstyrelsen	93
Socialnämnden	95
Utbildningsnämnden	99

Inledning

Årsredovisningens struktur

Årsredovisningen syfte är att ge en översiktlig bild av kommunkoncernens ekonomi under innevarande räkenskapsår, få räkenskaperna granskade och redovisa verksamhetsdriften. Målgrupp för årsredovisningen är Kommunfullmäktige i första hand, men även andra intressenter såsom t ex offentliga organisationer vilka sammanställer statistik och jämförelser mellan kommuner samt kreditinstitut, näringslivet, medarbetare och medborgare.

Förvaltningsberättelse

Det första avsnittet innehåller förvaltningsberättelsen. Här ges en samlad beskrivning av kommunkoncernens samt kommunens ekonomi och verksamhet perioden januari-december.

Förvaltningsberättelsen inleds med en beskrivning av kommunens styrmodell. Därefter följer en redovisning av måluppfyllelse. Förvaltningsberättelsen innehåller därutöver en ekonomisk översikt och analys samt en personalekonomisk redovisning.

Finansiella rapporter

Redovisning av ekonomiskt utfall till och med 2023-12-31, ekonomisk ställning per 2023-12-31 (balansräkning) samt en redovisning av utfall jämfört med drift- respektive investeringsbudgeten. Därutöver redovisas tillämpade redovisningsprinciper samt noter.

Verksamhetsberättelser

I bilaga beskrivs kommunens verksamhet nämndvis. Nämnderna beskriver uppdrag, årets händelser, måluppfyllelse samt ger sin syn på framtida utveckling.

Kommunalrådets kommentarer

Åter igen, ett händelserikt år!

Efter pandemi, krig i vår närhet, ekonomisk kris, inflation och rusande räntor så trodde vi i början på 2023 att även om läget var ansträngt så kunde det inte bli så mycket värre. Men ack så fel vi hade. Under 2023 inträffade en mer oväntad kris i form av att Afrikansk svinpest påträffades i Fagersta kommun vilket upptog vårt arbete under större delen av hösten 2023.

2023 inleddes med en prognos om stor obalans i budget i form att både socialnämnd och utbildningsnämnd prognosticerade ett stort underskott och i synnerhet utbildningsnämnden. Kommunstyrelsen beslutade då utifrån sin uppsiktsplikt att beställa en extern genomlysning av utbildningsnämndens verksamheter grundskola och gymnasieskola. Denna genomlysning har genomförts och kommer att redovisas under våren 2024. Socialnämnden klarade sig i mål på ett nollresultat då de erhöll ett stort prestationsbaserat stadsbidrag under slutet av 2023.

Under 2023 påbörjade Fagersta kommun en satsning för att stärka IT-säkerheten, detta är prioriterade aktiviteter utifrån det försämrade säkerhetsläget i omvärlden samt att vi behöver arbeta mer aktivt med IT/informationssäkerhet utifrån en ständigt ökande hotbild.

I mars 2023 invigde vi äntligen våra nya digitala infartsskyltar som projekterats under ett flertal år och de som passerar gränsen till kommunen får nu information om vad som händer i vår lilla stad. Infartsskyltarna var en stor tillgång vid svinpestens utbrott då vi på ett snabbt och informativt sätt kunde upplysa de som kom till kommunen om att de befann sig i pestdrabbat område och att det var förbjudet att vara i naturen.

Våren 2023 innehöll allt från besök från landshövding Johan Sterte till Enterprizegala och Våryra. Enterprizegalans som är Fagersta Kommuns nya satsning i form av en näringslivsgala bjöd på utrullad röd matta, fotovägg, middag och prisutdelning med mera och var en succé redan första året. Våryran bjöd på en

uppsjö av härliga artister och blev den folkfest som Fagersta så väl behöver. Jag hoppas att det vackra vädret under våryran de senaste två åren nu blivit en tradition.

Under 2023 har vi med spänning fått följa byggandet av det nya äldreboendet med 100 platser som byggs vid Norrbygården och första spadtaget togs i juni strax före taklagsfesten vid Riksbyggens nya trygghetsboende i centrum.

Trots att arbetet med Afrikansk svinpest tog enorma krafter så började vi ana att bolaget som ägde vårt vackra kommunhus hamnat på obestånd så vi började utforska möjligheten att förvärva Brukskontoret och Norra station. Sagt och gjort, efter många politiska överläggningar så togs i november ett politiskt enigt beslut att köpa fastigheterna.

Året avslutades på topp då 2023 års hemtjänstindex presenterades och Fagersta kommun hade klättrat från plats 283 till plats 36 på bara ett år och utsågs till årets raket!

Några av våra planerade investeringar stoppades eller sattes på paus under 2023 då vi ser att de närmsta åren kan komma att bli extra tuffa ekonomiskt, inflationsmålet var inte nått i slutet på 2023 och de höga räntorna verkar bli kvar en tid framöver.

Jag vill rikta ett varmt tack till alla medarbetare, förtroendevalda och innevånare som bidragit till Fagersta kommuns framgång under det gångna året. Ert engagemang och hårda arbete är avgörande för att vi ska kunna fortsätta och utvecklas som kommun.

Åsa-Märta Sjöström, kommunalråd

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	366 394	432 360	437 705	455 385	438 648
Verksamhetens kostnader	-1 303 249	-1 341 834	-1 270 807	-1 285 789	-1 227 417
Årets resultat	60 877	-34 266	80 608	-4 937	60 266
Soliditet (EK/Tot kap)	59%	65%	66%	64%	76%
Soliditet (EK/Tot kap inkl pensionsåtagande)	42%	45%	46%	43%	43%
Investeringar netto	150 534	84 973	87 111	12 206	59 961
Självfinansieringsgrad (kassaflöde löpande/kassaflöde inv)	49%	-1%	142%	28%	74%
Antal tillsvidareanställda i Kommunen, NVK och VB Energi	1 302	1 288	1 551	1524	1549

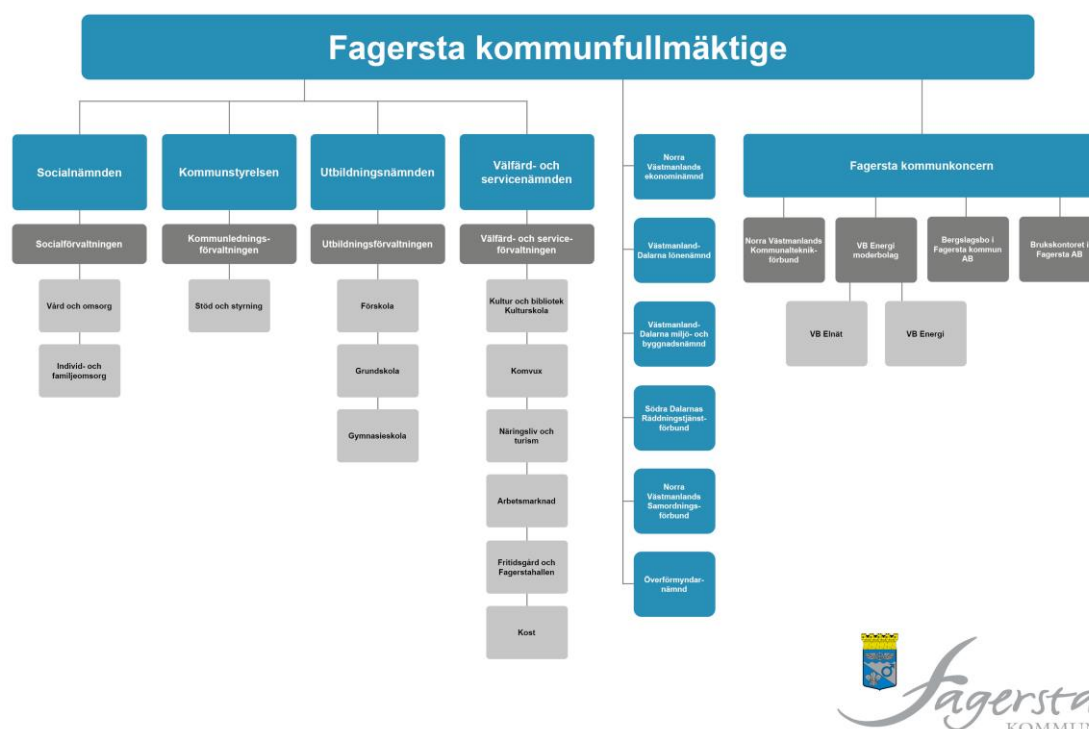
	2023	2022	2021	2020	2019
Folkmängd	13 222	13 341	13 319	13 267	13 391
Kommunal skattesats	22,11	22,11	22,11	22,11	22,11
Verksamhetens intäkter	325 255	243 240	239 187	231 881	222 781
Verksamhetens kostnader	-1 220 146	-1 168 983	-1 090 915	-1 079 577	-1 038 711
Årets resultat	114 758	-38 906	77 219	-8 218	51 609
Soliditet (EK/Tot kap)	66%	72%	74%	74%	76%
Soliditet (EK/Tot kap inkl pensionsåtagande)	46%	47%	49%	46%	47%
Investeringar netto, tkr	150 534	84 973	87 111	12 206	59 961
Skattefinansieringsgrad resultat + avskriv / nettoinvesteringar	97%	-9%	122%	108%	131%
Antal tillsvidareanställda inkl visstid	1202	1188	1334	1202	1223

Fagerstas kommunkoncern redovisar ett resultat på 60,9 miljoner kronor. Resultaten för de fyra föregående åren varit både positiva och negativa men det genomsnittliga resultatet uppgår till 25,4 miljoner kronor. Resultatet påverkas i stor utsträckning av kommunens finansnetto. Den främsta orsaken till underskottet år 2022 är framför allt minskat värde på kommunens placerade medel som förändrats negativt med 47,2 miljoner kronor under året och påverkar det redovisade resultatet. Det syns tydligt på kommunens finansnetto som under flera år har påverkat resultatet positivt, så även år 2023.

Koncernens soliditet inklusive pensionsåtagande har minskat jämför med föregående år. Koncernen är utökad med två bolag, ett bostadsbolag och ett fastighetsbolag.

Resultatet efter balanskravsjusteringar för moderbolaget Fagersta kommun är positivt och uppgår till 18,4 miljoner kronor.

Den kommunala koncernen

Den egentliga kommunkoncernen består av Fagersta kommun, Västerbergslagens Energi AB med dotterbolagen Västerbergslagens Elnät AB och Västerbergslagens Försäljnings AB, Norra Västmanlands Kommunalkn. förbund (NVK) samt de nybildade bolagen Bergslagsbo i Fagersta kommun AB och Brukskontoret i Fagersta kommun AB.

Den kommunala verksamheten bedrivs i nämnder och tillsammans med två kommunalförbund och flera samverkansorganisationer.

Kommunens äger 20,8 procent (%) av Västbergslagens Energi AB och aktieinnehavet är bokfört till 6,0 miljoner kronor (mkr). Majoritetsägare är Vattenfall. Bolagen lämnade aktieutdelning på 7,3 mkr år 2023.

Norra Västmanlands Kommunalkn. förbund (NVK) startade verksamheten den 1 januari år 2004. Förbundets medlemmar är Fagersta och Norbergs kommuner. Förbundet har driftsansvar för vatten och avlopp, gator och vägar, parker, skogsförvaltning, städning, fastigheter och lokaler samt IT.

Bergslagsbo i Fagersta kommun AB startade sin verksamhet 1 maj 2023 och är Fagersta kommuns allmännyttiga bostadsbolag. Bolaget förvärvade fastigheter från kommunen.

Brukskontoret i Fagersta kommun AB köptes tillbaka av SBB 30 november 2023 och gäller två fastigheter i centrala Fagersta som används som kommunhus.

I Fagersta kommun finns en större aktör som bedriver friskola för förskola, fritidshem och grundskola.

Övrig samverkan

Fagersta kommun samverkar inom många områden utöver kommunalkn. Orsaken har framförallt varit att uppnå ekonomisk effektivitet och lättare att rekrytera.

Fagersta kommun är medlem delägare i Vafab Miljö Kommunalförbund, tidigare Vafab Miljö AB. Vafab Miljö ägs av kommunerna i Västmanlands län samt Heby och Enköpings kommun och svarar för den regionala avfallshanteringen. Kommunens ägarandel är 4,14 procent. Ägarandelen är för liten för att den ska räknas in i kommunkoncernen.

Västmanland-Dala lönenämnd är en gemensam nämnd för lönesamverkan mellan kommunerna Fagersta, Avesta, Hedemora, Norberg, Smedjebacken och Skinnskatteberg (FAHNSS). Nämnden fullgör de samverkande kommunernas uppgifter inom löneområdet genom att driva en gemensam löneadministration.

Fagersta, Avesta och Norbergs kommuner samverkar i en gemensam miljö- och byggnadsnämnd. Den gemensamma nämnden fullgör de samverkande kommunernas uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet, djurskyddet, livsmedelskontrollen, smittskyddet, plan- och byggområdet samt de övriga uppgifter som enligt lag ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- samt plan och byggområdet.

Fagersta kommun ingår i Södra Dalarnas räddningstjänstförbund (SDR). Ägarandelen är 19,4%. Förbundet ska hålla en för Avesta, Hedemora, Fagersta och Norbergs kommuner gemensam räddningstjänst som enligt lag åvilar var och en av medlemskommunerna.

Fagersta är medlem i Norra Västmanlands Samordningsförbund (NVSF). Förbundets ändamål är att genom finansiell samordning underlätta eller förbättra möjligheterna för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser så att dessa ska kunna förbättra sin förmåga att utföra ett förvärvsarbete och därigenom stärka sin möjlighet till egen försörjning. Medlemmar är kommunerna Fagersta, Norberg, Skinnskatteberg, Sala, Hallstahammar, Surahammar samt region Västmanland, Försäkringskassan och arbetsförmedlingen. Fagersta kommun står för 13,2 procent av förbundets kostnadstäckning.

Fagersta och Norbergs kommuner har en gemensam ekonominämnd. Nämnden svarar för kommunernas ekonomiadministration. Nämnden säljer ekonomiadministrativa tjänster till NVK, NVSF och lönenämnden.

Övrig samverkan som Fagersta ingår i är bl a Västmanlands Lokaltrafik(VL), Inera samt Kommuninvest.

Väsentliga förändringar

Fagersta kommun har tidigare beslutat om att bilda ett allmännyttigt bostadsbolag. Bolaget är bildat och driftsattes i maj 2023.

Brukskontoret i Fagersta kommun AB äger och förvaltar kommunens kontorsfastigheter sedan de köpts tillbaka från SBB.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Arbetet med att producera 100 moderna lägenheter på Floravägen i särskilt boende har påbörjats. Boendet beräknas vara klart för inflyttning i början av 2026 och den totala investeringsutgiften beräknas till ca 400 miljoner kronor. Fagersta kommun har tagit ställning till att hyra ut Norbergsvägen 19 och att använda Norbergsvägen 21 för egen verksamhet, och därmed inte gå vidare med konvertering av de tidigare kommunhusen till bostäder. Kommunen har fått besked om stora riktade statsbidrag såsom Socialnämnden som har fått 16,6 mnkr i prestationsbaserad ersättning och sedan tidigare fanns 13,8 mnkr beviljat. Kommunen har genom Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund beviljats 7,3 mnkr i elstöd. Stora resurser läggs på IT-säkerhetshöjande åtgärder. I september månad konstaterades Sveriges första fall av afrikansk svinpest hos vildsvin i Fagersta. Kommunen har bistått, inom den kommunala kompetensen, de myndigheter som ansvarar för hanteringen av smittan.

Risk och kontroll

Identifierad Risk	Beskrivning	Org.enhet	Hantering
Omvärldsrisk	Arbetskraftsbrist	kommunen	Näringsliv,AF,Arb.marknads-enhet samverkar
	Inflation kostnadsökningar,ex el,rävaror,transport och tjänster	koncernen	Kostnadkontroll
	Befolkningsunderlag för skatteintäkter	kommunen	Näringsliv,AF,Arb.marknads-enhet samverkar
Verksamhetsrisk	Många inflyttade i behov av försörjningsstöd	kommunen	Näringsliv,AF,Arb.marknads-enhet samverkar
	Personalbrist och oförmåga att upprätthålla planerad bemanning	soc.nämnd,utb.nämnd	vikariepooler, inhyrning ssk och lärare
Finansiella risker	Tekniska anläggningar och fastigheter som inte är ändamålsenliga och skapar problem	koncernen, NVK	Investeringsutrymmet för underhåll
	Ränterisk vid upplåning och inflation	kommunen	Kostnadkontroll, strategier för olika scenarier
	Finanseringsrisk Refinansiering	kommunen	Investeringsutrymmet för underhåll
	Marknadsvärdesrisk placeringar värdenedgång	koncernen	Begränsningar av riskfyllda placeringar
	Likviditetsrisk	koncernen	lågriksplaceringar

Riskperspektivet beskriver vilka risker som kommunens ekonomi kan utsättas för och som kan påverka kommunens resultat och kapacitet på kort och lång sikt. Här analyseras bland annat kassalikviditet, borgensåtaganden samt pensionsskulden.

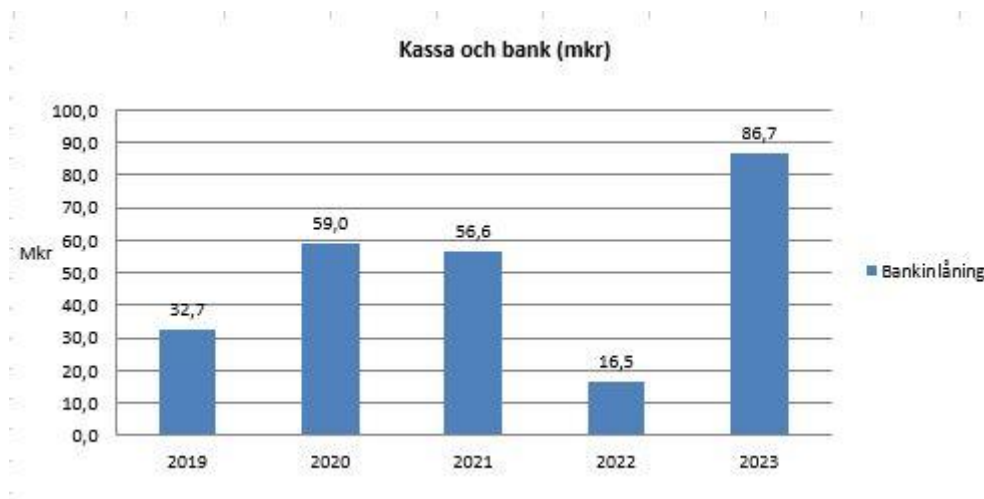
Kassalikviditet

Kassalikviditeten definieras som omsättningstillgångar/kortfristiga skulder. En kassalikviditet över 100% innebär att kommunen inom en ettårsperiod kan betala de kortfristiga skulderna. Kassalikviditeten per den sista december år 2023 uppgick till 252%.

Kassa och bank

Kassa och bank uppgick till 86,7 mkr per den sista december år 2023.

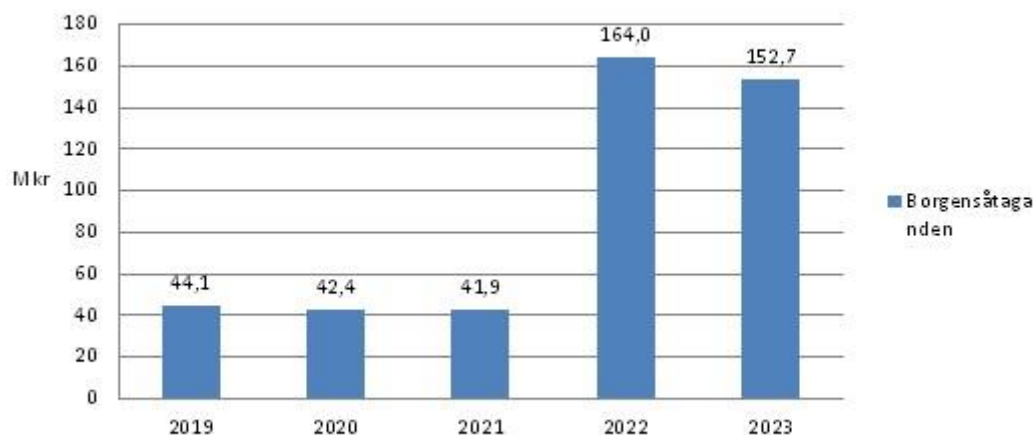

Skulder och borgensåtaganden

Fagersta kommun har sedan mars år 2004 varit skuldfri. Nya lån är upptagna i samband med byggnation av ett nytt äldreboende 2023. Skulden uppgår till 127,5 mkr.

Borgensåtagandena per den sista december år 2023 uppgick till 152,7 mkr, vilket innebär en minskning med 11,3 mkr jämfört med år 2022. Kommunen har ett borgensåtagande kopplat till byggandet av ett nytt trygghetsboende (125 mkr). Vafab Miljö Kommunalförbund nyttjar 7,4 mkr (2022: 9,4 mkr) av totalt beviljade 26,9 mkr. Kommunens övriga borgensåtaganden avser en bostadsrättsföreningar där borgen uppgår till 18,9 mkr.

Borgensåtaganden (mkr)

Pensioner

Fagersta kommuns totala pensionsåtagande uppgår till 440,4 mkr, vilket är en ökning med 26,0 mkr eller 6,3% jämfört med den sista december år 2022. Pensioner intjänade från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen medan pensioner intjänade fram till 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse, det vill säga utanför balansräkningen. Avsättningen avser Fagersta kommun och NVK.

Pensionsförplikt. (mkr)	2022-12-31	2023-12-31	Förändr mkr	Förändr %
Avsättningar	121,9	142,9	21,0	17,2%
Ansvarsförbindelse	292,6	297,5	5,0	1,7%
Summa	414,4	440,4	26,0	6,3%
Pensionsportföljen	255,4	275,6	20,2	7,9%
Återlånade medel	159,1	164,8	5,8	3,6%

Avsättningen

Avsättningen i balansräkningen för pensioner intjänade från och med 1998 uppgick per den sista december år 2023 till 142,9 mkr, vilket innebär en ökning med 21,0 mkr eller 17,2% jämfört med den sista december 2022. Avsättningen avser pensionsförpliktelser för Fagersta kommun och NVK.

Ansvarsförbindelsen

Ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade fram till 1998 uppgick per den sista december år 2023 till 297,5 mkr, vilket innebär en ökning med 5,0 mkr jämfört med den sista december 2022. För att matcha och utjämna kostnaderna för ökande pensionsutbetalningarna och pensionsskuld, har Fagersta kommun byggt upp en pensionsfond. Under perioden 2000-2013 har kommunen avsatt 102,2 mkr för att täcka framtida pensionsutbetalningar. Marknadsvärdet i pensionsportföljen är 275,6 mkr och den totala skulden uppgår till 440,4 mkr. Konsolideringen eller hur mycket av skulden som tillgångarna täcker uppgår till 62,6%, vilket är en förbättring med 1,0 procentenheter. Kommunen återlånar därmed 164,8 mkr.

Marknadsvärde (mkr)	2022-12-31	2023-12-31
Tillgångarna	255,4	275,6
Skulden	414,4	440,4
Konsolidering %	61,6%	62,6%

Finanspolicy

Fagersta kommun har en finanspolicy som bland annat omfattar organisation och ansvarsfördelning samt riskhantering för likviditetsförvaltning, utlåning, upplåning, långsiktiga medelsförvaltning och

pensionsmedelsförvaltning. Fagersta kommun har ett rådgivningsavtal med Söderberg & Partners vad gäller förvaltning av finansiella tillgångar. En reviderad finanspolicy fastställdes av kommunfullmäktige 20171218.

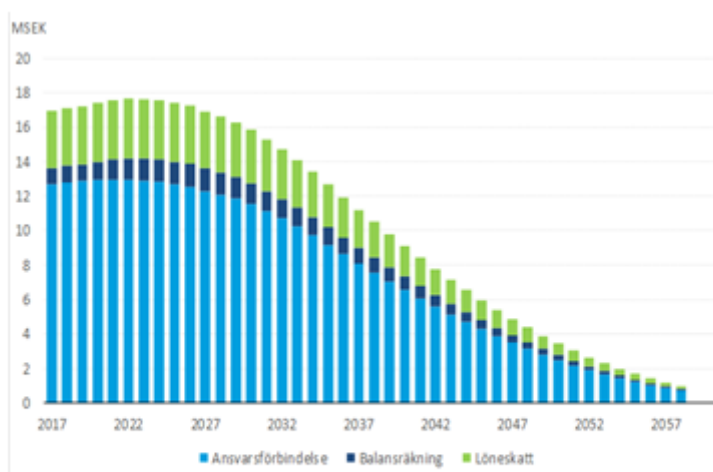
Medelsförvaltning

Kommunens medelsförvaltning regleras i kommunens finanspolicy som uppdaterades i december 2017. Pensionsmedelsförvaltning och övrig långsiktig medelsförvaltning har skett i samråd med Söderberg & Partners som även har i uppdrag att bevaka att placeringar sker i enlighet med finanspolicyn

Pensionsmedelsförvaltning

För att utjämna kostnaderna för de ökande pensionsutbetalningarna, som når sin högsta nivå 2025, har Fagersta kommun byggt upp en pensionsfond. Enligt kommunens ekonomistyrningspolicy ska avsättningen budgeteras och uppgå till nödvändig nivå för att utjämna kostnaderna. Under perioden 2000-2011 har kommunen avsatt 102,2 mkr för att täcka framtida pensionsutbetalningar. Diagrammet nedan visar summan av de diskonterade framtida pensionsutbetalningarna.

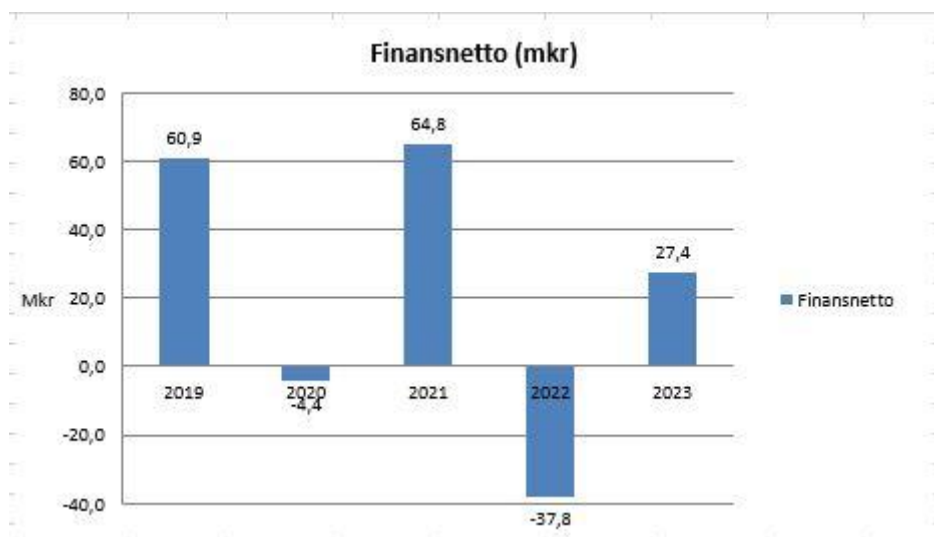
Förvaltningen är konstruerad utifrån principen att tillgångarna på lång sikt skall täcka kommunens pensionsåtagande. För närvarande täcker tillgångarna ca 62,6% av pensionsåtagandet. Det är en förbättring med 1,0 procentenheter sedan 2022-12-31.

Källa: Söderberg & Partners

Finansnetto

Finansnettot består av finansiella intäkter, som ränteintäkter, värdeökningar på placerade medel och aktieutdelning, samt finansiella kostnader som i huvudsak är räntekostnader på pensionskulden och ränta på upptagna lån samt värdenedgångar på placerade medel. Finansnettot för år 2023 uppgår till 27,4 mkr, jämfört med -37,8 mkr för år 2022. De finansiella intäkterna uppgick till 40,5 mkr. Här ingår utdelning från VB Energi på 7,3 mkr. Övriga placerade medel har gett utdelning och avkastning med 6,9 mkr. Orealiserade vinster på placerade medel uppgick till 26,3 mkr. I de finansiella kostnaderna på 13,2 mkr ingår 10,3 mkr i ränta på pensionskulden och 1,8 mkr i ränta på upptagna lån. Kostnad för övriga finansiella kostnader 1,1 mkr.

Hållbarhet

I Fagersta kommuns finanspolicy framgår att placering medges inte i företag vars huvudsakliga verksamhet är utvinning av fossila bränslen. Placeringar ska även undvikas i företag som på annat sätt är inblandade i framställning av fossila bränslen genom t.ex produktion eller prospektering.

Kommunfullmäktige i Fagersta kommun har beslut om plastbantning.

Sex stycken elbilar finns tillgänglig i kommunens bilpool.

I kommunens reviderade resepolicy skall i första hand resfria möten prioriteras.

Händelser av väsentlig betydelse

Fullmäktige har under året beslutat om att sälja bostadsbeståndet till det helägda kommunala bolaget Bergslagsbo i Fagersta kommun AB. Kommunen har förvärvat Brukskontoret och Norra station i form av ett bolag, Brukskontoret i Fagersta kommun AB. Fullmäktige har beslutat om inrättande av en ny nämnd, välfärd- och servicenämnd. Parallellt inrättas en ny förvaltning, välfärd- och serviceförvaltningen. I samband med beslut om budget 2024-2026 beslutades att bidrag till samverkansorganisationerna från och med år 2024 redovisas under fullmäktige, istället för som tidigare under kommunstyrelsen. Fagersta kommun har varit drabbade av svinpest, vilket även blivit medialt uppmärksammat. Kommunens ekonomi har inte blivit speciellt drabbad utan det är snarare kommuninvånarna, föreningar och företag som blivit begränsade och ekonomiskt drabbade.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten Kommunens styrmodell – Vision 2030

Kommunens styrmodell – Vision 2030

Fagersta kommuns övergripande styrdokument är visionen, Vision 2030. Vision 2030 innehåller åtta strategiska utvecklingsområden:

Fagersta – platsen där världar möts

Våra barn – vår framtid

Ett näringsliv i framkant

Våra levande centrum

Låt hela Fagersta leva

Nära till allt

En trygg, hållbar och jämställd kommun

Vi möts i Fagersta

Visionen innehåller också ett antal konkreta åtgärder som ska genomföras.

Processer för mål, budgetering och uppföljning

Nämnderna har utifrån de strategiska utvecklingsområdena tagit fram effektmål.

Enligt kommunallagen ska kommunen varje år upprätta en budget för nästa budgetår. Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. För verksamheten ska mål och riktlinjer anges som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning anges.

Utifrån ett verksamhetsperspektiv kan god ekonomisk hushållning definieras som att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta kräver en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt bra uppföljningssystem.

Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Målen anger de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet kommunen bedriver. Den allmänna utgångspunkten för det finansiella perspektivet är att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Resultatet måste därför vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå ska kunna garanteras även nästkommande generation utan att en högre skatt ska behöva uttaxeras.

Med utgångspunkt från kommunens ekonomiska situation, ska kommunen i form av mål ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen. Kommunen med bäring på god ekonomisk hushållning ur det finansiella perspektivet dels fastställt principer i ekonomistyrningspolicyn och dels fastställt årliga effektmål.

God ekonomisk hushållning bedöms utifrån uppfyllelsen av de övergripande målen, som i sin tur bedöms utifrån uppfyllelsen av gemensamma inriktningsmål och effektmål samt centrala principer i ekonomistyrningspolicyn.

Internkontroll

Kommunen beslutar varje år om en plan för intern kontroll som återspeglar i slutet av året. Under år 2023 skall kontroller gjorts inom följande områden:

-Upphandling

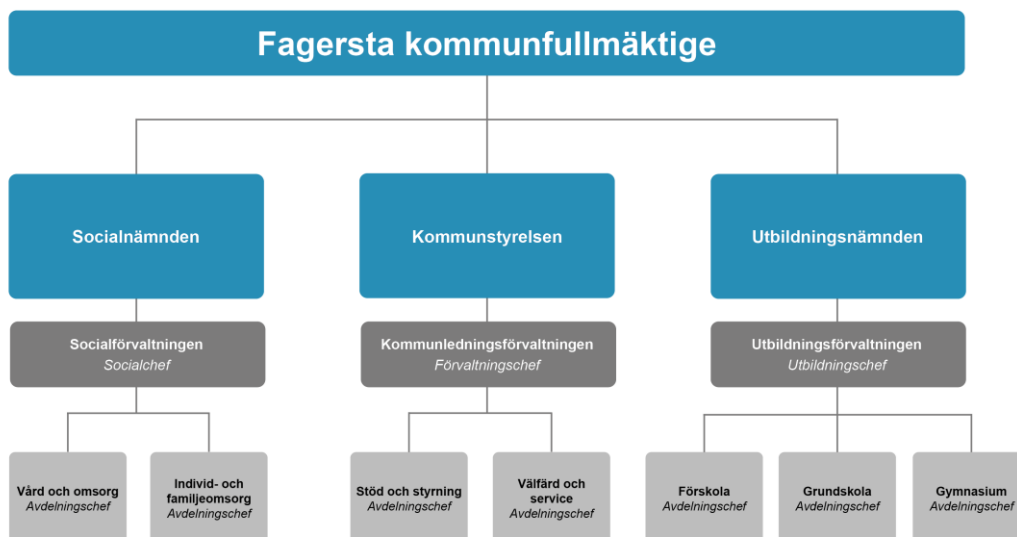
- It säkerhet och informationssäkerhet
- Redovisning av egna utlägg
- Redovisning av representation
- Säkerhet för personal
- Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Introduktion av nya medarbetare/chefsintroduktion
- Inpassering
- GDPR/dataskydd
- Kontanthantering
- Fakturahantering
- Utbetalningar

Centrala styrdokument, policy och riktlinjer

Inom kommunens verksamhet finns flera styrdokument, policys och riktlinjer, såsom: Finanspolicyn, som behandlar god ekonomisk hushållning, den ekonomiska förvaltningen och medelsförvaltning.

För de verksamheter som bedrivs i kommunalförbund finns bl a en förbundsordning för NVK. Bergslagsbo i Fagersta AB där 100% av aktierna ägs av Fagersta kommun styrs utifrån en politiskt sammansatt styrelse och ägardirektiv från kommunen.

Roller och ansvarsfördelning inom kommunkoncernen

Det här gör kommunfullmäktige

- Tar beslut om kommunens inriktning, verksamhet och ekonomi. De tar till exempel beslut om budget, skattesats och avgifter för kommunal service.
- Beslutar om den kommunala förvaltningens organisation och verksamhetsformer.
- Väljer ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalförbunden.
- Väljer revisorer som granskar kommunens verksamhet. Kommunstyrelsen utses av kommunfullmäktige.

Det här gör kommunstyrelsen

- Leder och samordnar allt arbete inom kommunen.
- Ansvarar för kommunens ekonomi. Politikerna arbetar i olika nämnder. Kommunfullmäktige beslutar vilka nämnder och utskott som ska finnas, kommunstyrelsen väljer ledamöter till utskotten. Varje nämnd eller utskott ansvarar för ett visst område.

Det här gör nämnderna/utskotten/ direktionerna

- Ansvarar för den löpande verksamheten inom kommunen.
- Förbereder ärenden som ska beslutas av fullmäktige.
- Genomför beslut som fattas i fullmäktige.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska kommunen fastställa mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning i verksamheterna. För ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Mål Vision 2030

Visionen innehåller också ett antal konkreta åtgärder som ska genomföras. Nämnderna har utifrån de strategiska utvecklingsområdena tagit fram effektmål.

Verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Utifrån ett verksamhetsperspektiv innebär god ekonomisk hushållning att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta kräver en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt bra uppföljningssystem. Kommunens målstyrningsmodell ska underlätta styrningen och uppföljningen av verksamheterna.

- Verksamheterna ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt (gemensamt effektmål).
- Verksamheterna ska ha en budget i balans (gemensamt effektmål).

Finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning

Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Målen anger de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet kommunen bedriver. Den allmänna utgångspunkten för det finansiella perspektivet är att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Resultatet måste därför vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå ska kunna garanteras även nästkommande generation utan att behöva uttaxera högre skatt. Med utgångspunkt från kommunens ekonomiska situation, ska kommunen ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen i form av mål. Kommunfullmäktige har fastställt ett övergripande mål för god ekonomisk hushållning ur det finansiella perspektivet, Kommunal ekonomi i balans. Därutöver finns ett gemensamt inriktningsmål, Upprätthålla en långsiktigt välskött ekonomi med stabila ekonomiska förutsättningar för god kvalitet i verksamheten, med underliggande effektmål:

- Årets resultat ska motsvara ett överskott på 2% av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Skattefinansieringsgraden av investeringar ska vara 100 % över en rullande femårsperiod.
- Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen ska hållas oförändrad eller öka.
- Avgiftens andel av kostnaderna ska inte tillåtas att minska och skattesubventioneringsgraden ska hållas konstant
- Kostnader och intäkter ska i så stor utsträckning som möjligt påföras rätt verksamhet i förhållande till vad som är ekonomiskt motiverat.

Målavstämning

Måluppfyllelse övergripande

Den övergripande måluppfyllelsen bedöms utifrån nämndernas uppfyllelse av beslutade effektmål och åtgärder i vision 2030. För år 2023 finns totalt 68 effektmål, 90 % av effektmålen bedöms ha uppfyllts, helt eller delvis.

Måluppfyllelse utfall 202312	Antal	Procent
Uppfylls helt	28	41%
Uppfylls delvis	33	49%
Ej uppfyllt	7	10%
Totalt	68	100%

Måluppfyllelse per strategiskt utvecklingsområde

Bedömningen av måluppfyllelse per strategiskt utvecklingsområde baseras på nämndernas uppfyllelse av beslutade effektmål. Om mer än 50% av effektmålen kopplade till ett strategiskt utvecklingsområde bedöms ha uppnåtts bedöms även det övergripande strategiska målet som uppnått.

Strategiskt utvecklingsområde	Bedömning
1. Fagersta - platsen där världar möts	
2. Våra barn - vår framtid	
3. Ett näringsliv i framkant	
4. Våra levande centrum	
5. Låt hela Fagersta leva	
6. Nära till allt	
7. En trygg, hållbar och jämställd kommun	
8. Vi möts i Fagersta	
Finansiella mål	

Finansiella mål

Årets resultat ska motsvara ett överskott på 2% av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Målet är uppfyllt. Årets resultat uppgår till 11,3% för kommunen. Balanskravsresultatet är positivt för kommunen.

Skattefinansieringsgraden av investeringar ska vara 100 % över en rullande femårsperiod.

Målet är inte uppfyllt. Skattefinansieringsgraden uppgår till 84% för de senaste fem åren.

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen ska hållas oförändrad eller öka.

Målet är inte uppfyllt. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen har minskat från 47% till 46%.

Avgiftens andel av kostnaderna ska inte tillåtas minska och skattesubventioneringsgraden skall hållas konstant.

Målet är uppfyllt. Taxor och avgifter som kommunen råder över uppräknas med index alternativt genom årlig bedömning av uppräkningsbehovet

Kostnader och intäkter ska i så stor utsträckning som möjligt påföras rätt verksamhet i förhållande till vad som är ekonomiskt försvarbart.

Målet är uppfyllt. Gemensamma kostnader såsom telefoni, it, lokaler fördelas på respektive verksamhet.

Sammanfattande kommentar finansiella mål

Bedömningen är att Fagersta kommun delvis uppnår målet om god ekonomisk hushållning ur det finansiella perspektivet, då balanskravsresultatet är positivt och att Fagersta kommun har en stark finansiell profil. Pensionsskulden har ökat väsentligt under året till 440 mkr och kommer att öka under år 2024 till ca 485 mkr för att sedan avta och minska. Skulden beräknas uppgå till 445 mkr år 2028.

Måluppfyllelse per strategiskt utvecklingsområde

Bedömningen av måluppfyllelse per strategiskt utvecklingsområde baseras på nämndernas uppfyllelse av beslutade effektmål. Om mer än 50% av effektmålen kopplade till ett strategiskt utvecklingsområde bedöms ha uppnåtts bedöms även det övergripande strategiska målet som uppnått. Slutsatsen av målanalysen 2023 är att större framsteg har gjorts för de strategiska målen "Fagersta - platsen där världar möts" samt "Våra levande centrum", mycket tack vare stöd från Tillväxtverket för Socioekonomiskt eftersatta kommuner. "Vi möts i Fagersta" har fått minskad måluppfyllelse sedan förra året då man inte lyckats sänka andel hysjuksköterskor samt försämrade pendlingsvillkor. Socialnämndens mål gällande information och utvecklingsarbete inom samhällsvården för barn och unga har minskat antal placeringar markant. Systematik inom individbaserade insatser SoL och LSS samt trygg hemgång har gett effektivt stöd i hemmet. Hemtjänstindex ökade från plats 283 till plats 36 och hemtjänsten fick pris som årets kvalitetsutvecklare. Kommunikation och samverkan mellan skolan och övriga parter har intensifierats, dock nås inte skolans mål om ökade meritvärden.

Sammanfattning analys av hela målbilden:

Fagerstas ekonomi är fortsatt stark. Dock kan risker såsom uteblivna statsbidrag eller andra omvärldsfaktorer, såsom inflation, försämrade förutsättningarna för att fortsätta arbetet med att bygga Framtidens Fagersta

Utveckling av intäkter, kostnader och resultat

Koncernen

Kommunkoncernen består av Fagersta kommun, Västerbergslagens Energi AB med dotterbolagen Västerbergslagens Elnät AB och Västerbergslagens Försäljnings AB, Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund (NVK) samt Bergslagsbo AB.

Kommunens äger 20,8 procent (%) av Västerbergslagens Energi AB och aktieinnehavet är bokfört till 6,0 miljoner kronor (mkr). Majoritetsägare är Vattenfall. Bolagen lämnade aktieutdelning på 7,3 mkr till Fagersta kommun under år 2023.

Koncernens resultat

Brukskontoret i Fagersta AB förvärvades 30 november. Bolaget äger de två kommunhusen.

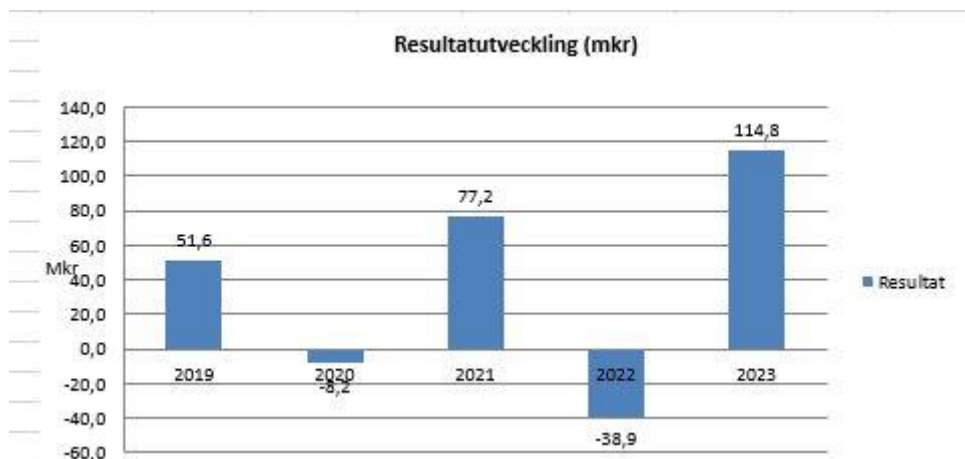
Koncernen redovisar ett överskott på 60,9 mkr för år 2023. Mellan åren 2018-2021 har resultatnivå varit mellan 41,6 och 80,6 mkr i överskott samt år 2020 och 2022 redovisades ett underskott på -4,9 mkr respektive -34,3 mkr.

Samverkansorganisationer

Medlemsbidrag till samverkansorganisationer uppgick till 59,2 miljoner kronor i budget och utfallet blev 54,2 miljoner kronor, ett överskott på 5,0 miljoner kronor.

Årets resultat kommunen

Kommunkoncernen i Fagersta kommun redovisar för år 2023 ett överskott på 60,9 miljoner kronor. Fagersta Kommun redovisade resultat uppgår till 114,8 mkr, balanskravsresultatet är positivt och uppgår till 18,4 mkr, vilket motsvarar 11,3% av skatteintäkter och generella statsbidrag. I överskottet ingår realiserade vinster och förluster i värdepapper med 26,4 mkr. Reavinst i samband med försäljning av fastigheter till det egna bostadsbolaget uppgår till 66,6 mkr och övriga reavinster uppgår till 3,4 mkr.

Kommunens starka resultat under många år är mycket positiva för kommunens ekonomi. Det genomsnittliga resultatet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 4,2% under åren 2019-2023.

Nettokostnadsandel och avstämning mot resultatmålet

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan intäkter och kostnader. Ett av kommunens mål för god ekonomisk hushållning är att kommunens resultat ska utgöra 2 procent (%) av skatteintäkter och statsbidrag. Omvänt innebär detta att nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag inte ska överstiga 98%. Kommunens resultat på 114,8 mkr motsvarar 11,3% av skatter och bidrag och nettokostnadernas andel utgör 88,7 %. Exklusive finansnettot redovisas en nettokostnadsandel på 91,4 %.

Kostnads- och intäktsutveckling

För att långsiktigt ha kontroll över kostnadsutvecklingen och klara en god ekonomisk hushållning är det viktigt att verksamhetens nettokostnader inte ökar snabbare än intäkterna. Mellan år 2022 och år 2023 redovisas en minskning med 3,2% av verksamhetens nettokostnader, samtidigt som skatteintäkter och statsbidrag ökade med 6,0%. En stor skillnaden jämfört med föregående år är att finansnettot är förbättrat med så mycket som 65,1 mkr och beror till största delen på reavinst i samband med försäljning av fastigheter.

Kostnads- och intäktsutveckling	1			
	År		Förändring	
	2022	2023	Mkr	%
Skatteintäkter och statsbidrag	955,5	1 013,1	57,5	6,0%
Verks.nettokostnader inkl. avskrivningar	-956,7	-925,7	31,0	-3,2%
Finansnetto	-37,7	27,4	65,1	-172,5%
Resultat	-38,9	114,8	153,6	-395,2%

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader har ökat med 51,2 mkr eller 4,4%. Kostnader för löner, pensioner och ersättningar har ökat med 42,9 mkr eller 5,7%. Kostnaden för köp av verksamhet har ökat med 4,7 mkr eller 2,9%. Lokalkostnaderna har minskat med 7,4 mkr eller 7,0 %, vilket är kopplat till resultatet från verksamhetsfastigheter inom NVK. Övriga kostnader har ökat med 9,9 mkr eller 9,1%.

Verksamhetens kostnader

Mkr	2022	2023	Förändr mkr	Förändr %
Löneskostnader	749,4	792,3	42,9	5,7%
Entrepr. och köp av verksamhet	162,8	167,5	4,7	2,9%
Lokalkostnader	106,5	99,1	-7,4	-7,0%
Bidrag	41,1	42,2	1,1	2,7%
Övriga kostnader	109,1	119,0	9,9	9,1%
Summa	1 169,0	1 220,1	51,2	4,4%

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter har ökat med 82,0 mkr eller 33,7% år 2023 jämfört med året innan. Taxor och avgifter har ökat med 1,6 mkr eller 9,9%. Hyror har minskat 0,3 mkr eller 0,8%. Intäkter från bidrag har ökat med 12,9 mkr eller 11,2%. Ersättningarna från Migrationsverket har minskat med 3,9 mkr. Intäkterna och ersättningar för olika typer av anställningsstöd har ökat med 3,4 mkr. Statsbidragen från Skolverket har ökat med 5,6 mkr och bidrag från socialstyrelsen har ökat med 2,2 mkr. Övriga statsbidrag har ökat med 3,4 mkr. Övriga intäkter har ökat 67,8 mkr där största delen kommer från reavinst i samband med försäljning av fastigheter till bostadsbolaget.

Verksamhetens intäkter

(mkr)	2022	2023	Förändr. mkr	Förändr. %
Taxor och avgifter	16,3	18,0	1,6	9,9%
Hyror	39,7	39,4	-0,3	-0,8%
Bidrag	115,1	128,1	12,9	11,2%
Övriga intäkter	72,1	139,9	67,8	94,0%
Summa	243,2	325,3	82,0	33,7%

Nämndernas nettokostnadsutveckling

Nämndernas nettokostnader ökade med 25,2 mkr eller 2,7% mellan år 2022 och år 2023.

(mkr)	2022	2023	Förändr mkr	Förändr %
Kommunfullmäktige	1,7	1,6	0,0	-2,6%

Kommunstyrelsen	216,5	183,0	-33,5	-15,5%
NVK	37,6	20,0	-17,6	-46,8%
NVU	0,0	0,0	0,0	-100,0%
MBN	6,1	8,3	2,2	35,6%
SDR	13,3	13,7	0,3	2,6%
NVE	7,7	8,6	0,8	10,8%
Utbildningsnämnden	366,7	406,4	39,8	10,8%
Socialnämnden	350,5	369,4	19,0	5,4%
Summa nämnderna	935,3	960,5	25,2	2,7%

Kommunfullmäktige redovisar minskade nettokostnader med 0,04 mkr, vilket motsvarar 2,6%. Den politiska verksamheten var 0,1 mkr högre år 2023 än året innan. Kostnaden för revisionen minskade med 0,2 mkr jämfört med året innan.

Kommunstyrelsen redovisar minskade nettokostnader med 33,5 mkr eller 15,5%. Förändringen avser framförallt den centrala medelsreserven där kostnaderna minskat med 16,8 mkr och NVK där kostnaden minskade med 17,6 mkr. För övriga samarbetsorgan (MBN, SDR och NVE) ökade kostnaden med 3,3 mkr.

Utbildningsnämndens nettokostnader har ökat med 10,8% mellan år 2022 och år 2023. Kostnadsökningar är fördelade över de flesta verksamheter.

Socialnämndens nettokostnader ökade med 5,4% mellan år 2022 och år 2023. Sammanfattningsvis en normal kostnadsökning vid hög inflation och normala löneökningar.

Totalt sett har nämndernas nettokostnader ökat med i genomsnitt 3,1% årligen under den senaste femårsperioden.

Kommunalskatt

Skattesatsen år 2023 var 22,11%.

Budgetavvikelser

Totalt redovisas ett överskott på 114,0 mkr jämfört med budget, varav -6,9 mkr avser nämnderna. Finansförvaltningen redovisar en avvikelse mot budget på 120,9 mkr.

Tabell 5 Budgetavvikelser

(mkr)	2019	2020	2021	2022	2023
Kommunfullmäktige	0,1	0,3	0,1	0,2	0,3
Kommunstyrelsen	13,3	6,2	5,7	-8,2	22,8
NVK	4,9	-6,7	4,1	-12,9	5,1
NVU	4,4	1,6	-1,4	0,0	0,0
MBN	1,1	0,2	0,1	2,0	0,0
SDR	0,1	0,3	0,3	0,0	0,0
NVE	0,0	0,4	0,5	0,6	0,0
Utbildningsnämnden	4,8	5,4	-15,8	-14,7	-29,9
Socialnämnden	-15,3	-13,9	-5,1	-1,5	0,0
Summa nämnderna	2,9	-2,1	-15,1	-24,2	-6,9
Finansförvaltning	40,0	-11,7	80,7	-10,5	120,9
Summa inkl finansförvaltn	42,9	-13,7	65,6	-34,8	114,0

Kommunfullmäktige redovisar ett överskott på 0,3 mkr.

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott jämfört med budget på 22,8 mkr, varav samverkansorganisationerna inklusive kollektivtrafik redovisar ett överskott på 4,9 mkr.

Kommunledningsförvaltning redovisar ett överskott på 2,3 mkr tack vare oförbrukad buffert och försäljning av tjänster. Den politiska verksamheten och övrigt redovisar ett överskott på 14,3 mkr. Orsaken är främst överskott från central medelsreserv som inte är utfördelad till verksamheterna. För samverkansorganisationerna redovisar NVK en avvikelse på 5,1 mkr, varav 7,5 mkr avser den anslagsfinansierade verksamheten och -2,4 mkr avser den intäktsfinansierade verksamheten. Medlemsbidragen till Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd och Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund redovisar ett utfall i nivå med budget Avdelning Stöd & Styrning redovisar ett överskott på 0,6 mkr. Avdelning Valfärd & Service redovisar även dem ett överskott på 0,6 mkr där överskott finns i kultur & fritid, turism, arbetsmarknad & integration samt vuxenutbildning och underskott i verksamheter för kost. Kommunstyrelsens politiska verksamhet redovisar överskott på 14,3 mkr då medel för central medelsreserv inte behövt nyttjas fullt ut.

Utbildningsnämnden redovisar en budgetavvikelse på -29,9 miljoner kronor för år 2023 inkluderat tilldelning från central medelsreserv med 9,0 miljoner kronor.

Nämnd och central förvaltning redovisar tillsammans ett överskott om 3,5 miljoner kronor, vilket till stor del beror på nämndens buffert för oförutsedda kostnader som ej förbrukats.

Förskoleverksamheten redovisar ett underskott på 2,9 miljoner kronor. Underskottet beror till största delen på högre kostnad för barn i fristående förskola. Kostnad för måltider och verksamhetslokaler blev marginellt högre än budget.

Förskoleklass visar på ett minusresultat med 1,5 mkr mot budgetram 2023. Underskottet orsakas av att elevantalet har minskat i den egna verksamheten, vilket medför att kostnaden per elev har ökat. Det i sin tur medför ökade kostnader för elever i fristående verksamheter. Kostnader för den fristående förskoleklassen överskred budget med 1,5 mkr till följd av ett minskat elevantal i den egna verksamheten.

Fritidshem visar på ett minusresultat med 3,9 mkr mot budgetram 2023. Underskottet beror på ej kompenserade måltidskostnader med 1,9 mkr. Fritidshem har, som andra verksamheter, fått en kompensation med 0,32 mkr. Utifrån den höga kostnadsnivån behöver en analys av kostnadsfördelningen göras. Minskade lönekostnader och ökade barnomsorgsintäkter påverkar resultatet positivt med 0,7 mkr.

Grundskola årskurs 1-9 visar på ett minusresultat med 13,2 mkr mot budgetram 2023. Underskottet orsakas av att elevantalet har minskat i den egna verksamheten, vilket medför att kostnaden per elev har ökat. Det i sin tur medför ökade kostnader för elever i fristående verksamheter. Kostnader för den fristående grundskolan överskred budget med 9,1 mkr till följd av ett minskat elevantal i den egna verksamheten. Ökade måltidskostnader med 5,3 mkr ingår i resultatet, varav 4,0 mkr ej kompenserats. Kostnader för skolskjuts har ökat med 1,6 mkr, vilket orsakas av det ekonomiska läget i Sverige och världen.

Hälften av grundskolans underskott består av ökade interkommunala kostnader, främst till friskolor.

Anpassad grundskola visar ett positivt resultat med 0,9 mkr mot budgetram 2023. Resultatet kan härledas till större interkommunala intäkter än budgeterat.

Verksamheterna genomför under året organisatoriska förändringar för att hitta effektiva lösningar som bidrar till anpassningar till budgetram. Ökade kostnader för måltider, läromedel, lärverktyg och familjehemsplacerade elever med stora stödbehov påverkar effekten negativt.

Gymnasieskolan har ett minusresultat på -12,8 mkr 2023. Detta är ett förbättrat resultat mot tidigare år och bättre än prognostiserat per den 31 oktober. Det negativa resultatet beror på att elevgrupperna är mindre än normalt på flera program samt relativt sett höga kostnader för lokaler. På skolan finns också många elever som inte är behöriga för nationellt program (cirka 25 %) som behöver extra stöd för att ta gymnasieexamen.

Socialnämnden har ett resultat för år 2023 helt i balans med budget. Nämnden har åberopat finansiering från den centrala medelsreserven med 8,8 mkr då nettokostnaden för externa placeringar barn och unga, ekonomiskt bistånd samt kostnader för etablering överstiger budget. Det som påverkar resultat mycket är de prestationsbaserade bidrag på 19,7 mkr för år 2023 som förvaltningen erhållit från Socialstyrelsen.

Socialnämndens egen ram och den gemensamma administrationen visar ett överskott på 6,0 mkr av den reserv som finns för oförutsett och utjämning av verksamhetens kostnader.

Individ- och familjeomsorgens resultat blev ett underskott på 19,9 mkr. Anspråk på centrala medelsreserven är gjord för externa vårdplaceringar för barn och unga, ekonomiskt bistånd samt kostnader för etablering med 8,8 mkr då det motsvarar nämndens totala resultat. Den faktiska kostnaden är dock 21 mkr över ram. Externa vårdplaceringar barn och unga kostar 18,6 mkr och är 4,2 mkr mer än tilldelad ram. Positivt är att antalet dygn på HVB för barn och unga har minskat, vilket medför lägre kostnader. Antalet placerade har inte ökat men fler är dyrare placeringar på grund av mer komplex problematik som kriminalitet, missbruk psykisk ohälsa och trauma. Utbetalning av ekonomiskt bistånd har ökat mot föregående år, trots det är kostnaderna lägre än rikets kostnader vid jämförelse. Utbetalningarna uppgår till 20,1 mkr vilket är 12,2 mkr över budget. Ersättning till Valfärd och service på 3,1 mkr ingår för klienter som erbjudits sysselsättning istället för bidrag, en minskad kostnad på totalen med 0,3 mkr. Ekonomiskt bistånd inom etableringsverksamheten har en årskostnad på 2,8 mkr. Kostnadsökningen beror delvis på ökad inflyttning till kommunen av hushåll som saknar egen försörjning. Hushåll som tidigare tillhört etableringen och idag inte har egen försörjning tillfaller det vanliga ekonomiska biståndet. Totalt utgör denna grupp 50 % av hushållen som uppbär ekonomiskt bistånd. Andra verksamheter inom IFO kompenserar med lägre kostnader än budgeterat bland annat kontaktpersoner/familjer och öppenvårdsverksamhet men även vakanser och erhållna statsbidrag.

Vård- och omsorg visar ett överskott på 5,1 mkr i bokslutet. En del erhållna statsbidrag har gjort det möjligt att finansiera befintliga verksamhetskostnader vilket påverkar resultatet positivt, bland annat prestationsbaserade bidrag med 19,7 mkr. Den fortfarande pågående Covid- 19 smittan har bidragit till merkostnader på 3 mkr för ökad sjukfrånvaro, övertidskostnad och skyddsmaterial. Äldreomsorg och sjukvård visar ett överskott på 18,6 mkr. Åtgärder har gjorts vad gäller bemanningen för att minimera smittspridning, vilket leder till mindre flexibilitet och därmed ökade kostnader. Kostnaderna för bemanning inom äldreomsorgen har ökat. En stor förändring är att ställa om en deltidsorganisation till en heltidsorganisation inom befintlig budgetram då det uppstår överanställningar när alla går upp till heltid. Det ställer mycket högre krav på planering av bemanning, förändrat arbetssätt samt förändring av scheman och att samtidigt bibehålla en bra kvalitet utifrån kundernas behov. Hemtjänstens kunder har ett ökat vårdbehov som inte ryms inom budget. Inom enheten för hälso- och sjukvård har det varit mycket svårt att rekrytera personal och inhyrd bemanning kostar under året 8,8 mkr. En del tjänster har kunnat finansieras via statsbidrag för God och nära vård. Enheten för LSS/Psykiatri överskrider budget med 13,6 mkr. Orsaken är köp av externa vårdplatser för 8,5 mkr 4,2 mkr mer än tilldelad ram. Personlig assistans har fler ärenden i förhållande till budgetramen. Ökad kostnad för bemanning på Korttids/fritids då antalet barn ökat från 8 till 21 på ett år.

Finansförvaltningen redovisar ett överskott jämfört med budget på 120,9 miljoner kronor. Skatteintäkter och generella statsbidrag ger ett överskott på totalt 16,0 miljoner kronor jämfört med budget, varav 15,3 mkr avser skatteintäkter och 0,7 mkr avser generella statsbidrag och utjämning. Kostnaden för årets lönerrevision blev lägre än budgeterat, vilket ger ett överskott jämfört med budget på 1,5 mkr. Förändring av semesterlöneskuld blev 0,9 mkr lägre än budgeterat. Finansnettot uppgår till ett överskott på 23,8 mkr jämfört med budget. Utdelning från VB Energi uppgick till 7,3 mkr, vilket är 2,9 miljoner kronor lägre än budgeterat. Avkastning från pensionsportföljen blev positiv på grund av värdeökningar och uppgick till 20,4 miljoner kronor, varav 19,5 miljoner kronor avser realiserade värdeökningar. Avkastning från överlikviditetsportföljen är positiv och uppgår till 6,8 miljoner och avser realiserade värdeökningar. Finansiella kostnader blev 5,1 miljoner kronor högre än budget på grund av högre räntekostnad på pensionsskulden och räntekostnad på lån. Kostnaderna för arbetsgivaravgifter och arbetsmarknadsförsäkringar är 0,3 miljoner kronor lägre än budgeterat, vilket beror på rabattsatser på arbetsgivaravgifter för vissa åldersgrupper. Pensionskostnaderna blev 0,5 miljoner kronor lägre än budget. Försäljning av fastigheter har genererat reavinster på 69,6 mkr som förbättrar årets resultat. Lokalkostnader i form av lokalbank för tomställda lokaler och kompensation för ökade hyreskostnader i samband med investeringar visar ett överskott jämfört med budget på 12,3 miljoner kronor.

Prognosavvikelser

Prognostiserat resultat i delårsrapporten var en avvikelse mot budget på 107,3 mkr. I redovisat resultatet för år 2023 uppgår avvikelserna mot budget till 114,0 mkr. Osäkerheten med prognoserna under året beror framförallt på förändring i periodisering av statsbidrag, värdeförändring på placerade medel och utfördelning av centrala buffertmedel. Kommunstyrelsen visar en försämring med 12,7 mkr på grund av utfördelning av centrala medel till nämnderna med 17,8 mkr. Utbildningsnämnden visar en förbättring på 0,5 mkr och socialnämnden en förbättring på 1,5 mkr i årsboks slutet jämfört med prognosen i delårsboks slutet som delvis beror på extra tilldelning av centrala medel. Finansförvaltningen redovisar en förbättring på 17,2 mkr sedan delårsrapporten där värdeförändringen under samma tid förbättrats 10,5 mkr och skatteintäkter och statsbidrag har förbättrats med 4,1 mkr. Kostnad för lokalkompensation blev 3,8 mkr bättre på grund av eftersläpningseffekter och kostnaden för semesterlöneskulden blev 0,9 mkr lägre. Samtidigt tillkom kostnader för investeringsprojekt som stoppats med 2,0 mkr

(mkr)	Maj	Augusti	Bokslut
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,3
Kommunstyrelsen	28,3	35,5	22,8
Utbildningsnämnden	-33,1	-30,4	-29,9
Socialnämnden	-17,9	-1,5	0,0
Summa nämnderna	-22,7	3,6	-6,9
Finansförvaltning	33,5	103,7	120,9
Summa inkl finansförvaltn	10,8	107,3	114,0

Investeringar

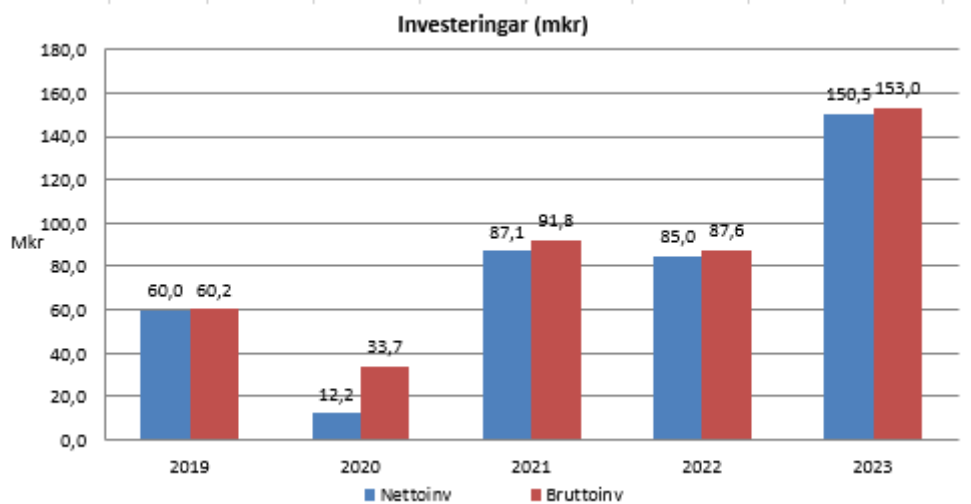
Nettoinvesteringens volymen ökade markant från 85,0 mkr år 2022 till 148,1 mkr år 2023. Bruttoinvesteringarna år 2023 uppgår totalt till 150,5 mkr.

Kommunstyrelsens nettoinvesteringar uppgår till 144,6 mkr, varav 4,1 mkr avser kommunstyrelsen och 140,5 mkr avser investeringar via NVK. Kommunstyrelsens egna investeringar utgörs av försäljning av mark- och fastigheter samt anslutningsavgifter till VA och uppgår till 0,1 mkr. Investeringar har även genomförts i infartsskyltar 1,5 mkr, allaktivitetsplan 1,4 mkr, vuxenutbildningen 0,5 mkr och Fagerstahallen med 0,5 mkr. De största investeringarna med NVK som utförare är underhållsinvesteringar av gator, VA och fastigheter som uppgår till 27,1 mkr, nytt äldreboende 105,4 mkr, förbättringsåtgärder på Järntorget 2,0 mkr och nytt konstgräs på Fagerliden 1,2 mkr.

Utbildningsnämnden har investerat för 4,8 mkr, som avser datorer till alla verksamheter.

Socialnämnden har investerat för 1,9 mkr, som använts till nytt verksamhetssystem.

Bruttoinvesteringarna på 150,5 mkr motsvarar 16,3% av verksamhetens nettokostnader. En genomsnittlig svensk kommun ligger under en längre period, 5–10 år, på ca 12-14%, när det gäller detta nyckeltal. Genomsnittet i Västmanlands län uppgick till ca 8% per år mellan 2020 och 2022 precis som genomsnittet för Fagersta kommun uppgick till 8% under samma period. Budgeterad nivå för 2023, inklusive överföring från tidigare år, var 465,1 mkr, vilket motsvarar 50% av verksamhetens nettokostnader. Exklusive byggandet av nytt äldreboende blir det 9,6%.

Budgetavvikelse

Totalt redovisas en budgetavvikelse på 314,6 mkr. Det innebär att 32% av investeringsbudgeten har tagits i anspråk.

(mkr)	Budget	Utfall, netto	Budget-avvikelse
Kommunstyrelsen	456,8	144,6	312,3
varav i egen regi	8,6	4,1	4,5
varav entr. NVK	448,3	140,5	307,8
Utbildningsnämnden	4,8	4,1	0,7
Socialnämnden	3,5	1,9	1,6
Summa	465,1	150,5	314,6

För kommunstyrelsens egna investeringar redovisas ett överskott på 4,5 mkr på grund av försäljningar och VA-anslutningar i kombination med alla investeringsreserven inte har behövt nyttjas. Flera budgeterade projekt är pågående och kommer att slutföras under år 2024. Kommunstyrelsens investeringar genom NVK visar ett överskott på 307,8 mkr, varav 270,6 mkr avser nybyggnation av äldreboende och 6,5 mkr avser ofördelade investeringsmedel för ej påbörjade investeringsprojekt. Resterande avvikelse på 30,7 mkr avser bland annat pågående förbättringsåtgärder Järntorget (9,4 mkr), underhållsinvesteringar i fastigheter, gator och VA (16,3 mkr).

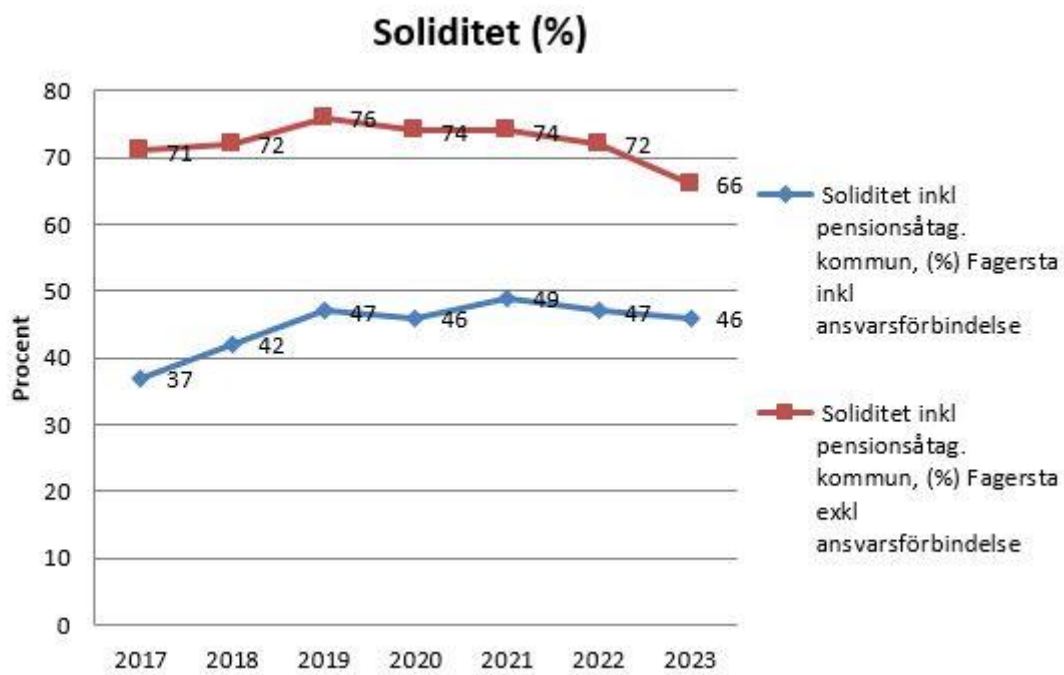
Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 0,7 mkr för investeringar. Här ingår ej förbrukade medel för grundskolan.

Socialnämnden visar ett överskott på 1,6 mkr för investeringar. I överskottet ingår 1,6 mkr för inventarier inom äldreomsorgen.

Investering i nytt äldreboende finansieras med lån och övriga investeringarna har finansierats med egna medel.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Den anger hur stor del av de totala tillgångarna som kommunen äger, det vill säga eget kapital i förhållande till det totala kapitalet. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen samt tillgångar och skulders förändring. De starka resultaten under tidigare år har medfört en ökande soliditet. Fagersta kommuns soliditet per den sista december 2023 uppgår till 66% exklusive ansvarsförbindelsen för pensioner, det vill säga den del av pensionskulden som redovisas utanför balansräkningen, och 46% inklusive. Soliditeten har minskat jämfört med föregående år men Fagersta kommun har en hög soliditet jämfört med andra kommuner

Känslighetsanalys

Kommunens ekonomiska resultat påverkas av en mängd olika faktorer. Nedan anges vilken ungefärlig inverkan några av dessa har:

Faktor	Inverkan i mkr
Löneökning med 1%	7,8
10 heltidstjänster	+/- 5,8
Ökade kostn. försörjningsstöd 10%	-2,1
Förändrad utdebitering med 1 krona	+/- 30,2
Befolkningsförändring +/- 100 inv.	+/- 7,1

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen får enskilda kommuner och landsting inte besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna, det så kallade balanskravet. Om resultatet ändå blir negativt måste det kompenseras med överskott inom tre år. Varje år ska kommunen i förvaltningsberättelsen redovisa en så kallad balanskravsutredning. Vid avstämning mot balanskravet är huvudprincipen att realisationsvinster inte ska räknas in i intäkterna. Vidare är huvudprincipen att realisationsförluster ska medräknas i avstämning mot balanskravet. Orealiserade vinster och förluster i värdepapper skall avräknas.

Årets resultat för Fagersta kommun efter balanskravsjusteringar uppgår till ett överskott om 18,4 mkr. Fagersta kommun beslutar om införande av resultatutjämningsreserv (RUR) i samband med årsredovisning. Om beslutet bifalles kan Fagersta kommun reservera 8,2 mkr till reserven. På balansdagen finns inga beslut om RUR och inga medel finns reserverade.

Balanskravsutredning	2022	2023
Årets resultat	-38,9	114,8
Reducering av samtliga realisationsvinster	-3,2	-70,0
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter		
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjligheter		
Orealiserade vinster/förluster i värdepapper	47,2	-26,4
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	5,1	18,4
Reservering till resultatutjämningsreserv		-8,2
Disponering från resultatdisposition		
Årets balanskravsresultat	5,1	10,1

Väsentliga personalförhållanden

Kommunen hade 231231: 1202 tillsvidareanställda samt 233 visstidsanställda månadsavlönade – totalt 1435 personer – vilket är en ökning med 72 medarbetare jämfört med 221231. Totalt finns 1707 medarbetare men viktigt att notera är att en person kan ha flera anställningar, därmed skiljer sig totalsumman när man lägger ihop tillsvidareanställda och visstidsanställda.

Antal medarbetare

Antal medarbetare fördelade per anställnings-myndighet 211231 och 231231 (tillsvidareanställda)

Förvaltning	221231			231231		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Kommunstyrelse	101	44	145	104	44	148
NVE	13	4	17	17	4	21
Socialnämnden	435	92	527	450	103	553
UF	398	77	475	403	77	480
Totalt			1188			1202

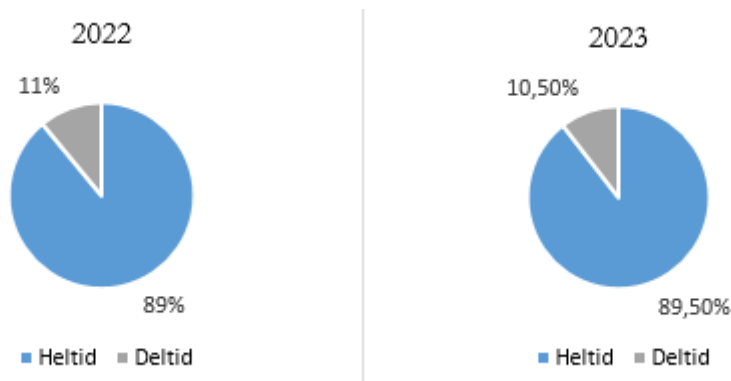
Åldersfördelning

Medelåldern bland tillsvidareanställda medarbetarna i kommunen 2023-12-31 är 45,1 år. 26,62 % är 55 år eller äldre, 50,49 % är i åldern 34-54 år och 22,87 % är 34 år eller yngre.

Förvaltning	221231			231231		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Kommunstyrelse	46,72	46,25	46,58	47,3	46,4	47
NVE	43,17	48,67	43,95	47,4	48,8	47,7
Socialnämnden	44,66	40,13	43,82	43,3	40,1	44,3
UF	44,73	46,30	44,99	44,9	47,5	45,3

Sysselsättningsgrad

Av kommunens tillsvidareanställda medarbetare var det 88 procent som hade heltidsanställning 2021. Under 2022 har det ökat till 89 procent och under 2023 har siffran ökat ytterligare, till 89,5 procent. Av kvinnorna har 89,1 procent heltid och av männen 91,2 procent heltid.

Löneskillnader

Vid genomförd lönekartläggning för 2021 identifierades en del yrkesgrupper där medianlönen skilde sig för kvinnor och män. Slutsatsen var att vid granskning av de skillnader i medianlön som finns har vi inte funnit några osakliga löneskillnader.

2023-12-31 var medellönen för en tillsvidareanställd medarbetare 31 955 kronor/månaden. Kvinnors medellön var 31 961 kronor/månaden och 31 927 kronor/månaden för män.

Frånvaro

Redovisning av sjukfrånvaro enligt lagen om kommunal redovisning för perioden 2120101 tom 221231 samt perioden 230101 tom 231231

Hela kommunen	220101-221231	230101-231231
Total sjukfrånvarotid	8,07	7,88
Därav långtidssjukfrånvaro	35,03	37,26
Sjukfrånvarotid kvinnor	8,94	8,75
Sjukfrånvarotid män	5,07	4,96
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 29 år eller yngre	7,10	7,32
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 30-49 år	7,54	6,79
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 50 eller äldre	9,12	9,27

Kommunstyrelsens förvaltning inkl. NVE	220101-221231	230101-231231
Total sjukfrånvarotid	7,11	4,70
Därav långtidssjukfrånvaro	40,43	26,82
Sjukfrånvarotid kvinnor	7,29	5,08
Sjukfrånvarotid män	6,49	4,06
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 29 år eller yngre	5,95	3,75
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 30-49 år	6,94	4,60
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 50 år eller yngre	7,52	5,05

Socialförvaltningen	220101-221231	230101-231231
Total sjukfrånvarotid	10,21	9,65
Därav långtidssjukfrånvaro	35,53	36,35
Sjukfrånvarotid kvinnor	11,23	10,61
Sjukfrånvarotid män	5,97	6,16
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 29 år eller yngre	7,82	7,72
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 30-49 år	9,96	8,51
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 50 år eller äldre	10,50	11,55

Utbildningsförvaltningen	220101-221231	230101-231231
Total sjukfrånvarotid	7,05	7,54
Därav långtidssjukfrånvaro	36,59	41,38
Sjukfrånvarotid kvinnor	7,86	8,23
Sjukfrånvarotid män	3,29	4,33
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 29 år eller yngre	6,16	7,85
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 30-49 år	5,89	6,33
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 50 år eller äldre	8,63	8,85

Sjukdagar per snittanställd (månadsavlönade)

Förvaltning	Kvinnor 2023	Män 2023	Totalt 2023	2022	2021	2020
KLF NVE	10,81	7,93	16,31	35,99	32,40	13,60
SOC	37,45	21,80	34,48	36,08	29,20	33,60
UF	27,76	13,67	25,20	23,33	25,50	26
Totalt	31,31	16,71	27,37	28,79	25,80	29,20

Frisktal under perioden 230101-231231

Bland kommunens samtliga anställda medarbetare var det 22,62 % som inte hade någon sjukdag under perioden. Detta är minskning från 2022 med 0,0035 %.

Genomsnittlig utbildningsnivå

År 2021 var det cirka 37,5 procent av samtliga tillsvidareanställda medarbetare i Fagersta kommun som uppskattades ha högre utbildning utifrån yrket. Det kunde till exempel vara legitimationskrav eller relevant högre utbildning.

Av dessa 35,7 procent utgjorde lärarna F- 9 cirka 21,8 procent, lärare på gymnasiet allmänna ämnen 9,3 procent och förskollärare 12,2 procent. Övriga yrkeskategorier där behörighet eller legitimation krävs är bland annat socialsekreterare och sjuksköterskor.

Jämställdhet

Fagersta kommun är en kvinnodominerad arbetsplats. 76,9 % av medarbetarna är kvinnor.

Personalförsörjning och kompetensutveckling

En tredjedel av kommunens medarbetare kommer att gå i pension de närmaste tio åren.

Förväntad utveckling

Omvärlden

Trots svag omvärldskonjunktur i år har svensk industri och export utvecklats hyfsat starkt, till skillnad från den inhemska efterfrågan i Sverige. Dessvärre tycks inte någon snar vändning stunda utomlands. Världshandeln har sjunkit en tid och ledande indikatorer pekar på en fortsatt svag tillväxt för global industri och handel. Den inflations- och räntedrivna konjunkturedgången syns alltmer i tjänstesektorn och på arbetsmarknaden i flertalet ekonomier, som hittills har visat sig motståndskraftiga. Detta tynger nu BNP-tillväxten. USA avviker hittills tydligt bland utvecklade länder, med en relativt hög tillväxt i år. Även där väntas de senaste årens uppgång för inflation och räntor slutligen ge ett mer tydligt avtryck i ekonomin. Nästa år dämpas konjunktoren också i USA. Fallet i inflationen beräknas fortsätta under 2024, såväl i USA som i Europa (och Sverige), vilket i sig ger en viss lättnad. Men att centralbankerna, inklusive Riksbanken, nästa år sänker sina styrräntor blir en viktigare stimulans. Redan nu syns betydande nedgångar för långräntorna.

I Sverige ser vi en svag BNP-tillväxt som tar fart igen först under hösten 2024 och då gradvis. Anpassningen pågår fortfarande, speciellt för hushållen och företag som bygger bostäder givet högre priser och räntor. Ökade reallöner och en mindre kontraktiv penningpolitik leder till en konjunkturåterhämtning. Arbetsmarknaden påverkas med viss eftersläpning. Sysselsättningsgraden har minskat under ett antal månader. SKR räknar med en fortsatt försvagning 2024, där en svag utveckling för arbetade timmar bromsar lönesumman. Därigenom dämpas såväl hushållens konsumtionsefterfrågan som det kommunala skatteunderlaget. I Sverige och omvärlden antas en konjunkturuppgång under 2025.

Fagersta kommun

Från början av 2000-talet har kommunens folkmängd ökat, med toppnotering år 2018 då befolkningen uppgick till 13 464 invånare. Detta har medfört stora behov av investeringar i framförallt förskole- och grundskolelokaler. Enligt den senaste befolkningsprognosen kommer folkmängden i Fagersta att minska från dagens 13 222 invånare till 13 108 invånare år 2033.

Arbetslösheten i Fagersta ligger högre än både länet och riket samtidigt som det finns en matchningsproblematik.

Kommunen står inför stora utmaningar när framförallt antalet äldre ökar betydligt snabbare än de i arbetsför ålder. Det förväntas leda till svårigheter gällande finansieringen, men också att klara bemanning och kompetensförsörjning. För att möta utmaningen vidtas åtgärder inom bland annat följande områden:

- Kompetensförsörjning - fortsatt arbete med begreppet attraktiv arbetsgivare
- Digitalisering - framtagning av strategi och handlingsplan

Investeringsplanens ambitionsnivå har de senaste året varit hög och kommer att medföra kraftigt ökade driftskostnader i form av hyror (kapitalkostnader), personal med mera. Samtidigt förutsätter investeringsvolymen att uttag görs ur kommunens överlikviditetsportfölj. Med planerad investeringstakt kommer frågan om att låna till investeringar sannolikt att aktualiseras likväl som investeringsplaner kan behöva omvärderas i en värld där inflation och räntor har varit höga även om trenden just nu är sjunkande.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	Kommunen		Koncernen		
		Budget	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Bokslut
		2023	2023	2022	2023	2022
Verksamhetens intäkter	3	210 061	325 255	243 240	366 394	432 360
Verksamhetens kostnader	4	-1 154 089	-1 220 146	-1 168 983	-1 303 249	-1 341 834
Avskrivningar	5	-35 492	-30 769	-30 925	-33 354	-33 023
Verksamhetens nettokostnader		-979 520	-925 660	-956 668	-970 209	-942 497
Skatteintäkter	6	666 230	681 560	659 974	681 560	659 974
Generella statsbidrag och utjämning	7	310 600	331 501	295 562	331 501	295 562
Verksamhetens resultat		-2 690	87 402	-1 133	42 852	13 038
Finansiella intäkter	8	11 600	40 533	12 602	32 762	4 320
Finansiella kostnader	9	-8 178	-13 176	-50 375	-14 807	-51 625
Resultat efter finansiella poster		732	114 758	-38 906	60 807	-34 266
Årets resultat		732	114 758	-38 906	60 807	-34 266

Balansräkning

		Kommunen		Koncernen	
kkkr	Not	231231	221231	231231	221231
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	414 261	391 388	561 361	403 891
Maskiner och inventarier	12	32 752	29 160	207 093	205 488
Pågående nyanläggningar		233 975	160 397	255 854	165 089
Finansiella anläggningstillgångar	13	222 323	30 696	39 349	44 424
Summa anläggningstillgångar		903 311	611 641	1 063 657	818 891
Omsättningstillgångar					
Förråd	14	1 130	1 039	7 233	4 055
Exploateringsfastigheter	14	4 053	4 310	4 053	4 310
Kortfristiga fordringar	15	118 923	120 837	188 079	186 895
Kortfristiga placeringar	16	357 638	432 994	357 638	436 907
Kassa och bank	17	86 704	16 481	108 600	28 258
Summa omsättningstillgångar		568 448	575 661	665 603	660 425
Summa tillgångar		1 471 760	1 187 302	1 729 260	1 479 316
Skulder och eget kapital					
Eget kapital					
Eget kapital	18	970 380	855 622	1 019 674	958 867
därav årets resultat		114 758	-38 906	60 807	-34 266
Summa eget kapital		970 380	855 622	1 019 674	958 867
Avsättningar					
Avsättning pensionsförpliktelser	19	142 863	121 853	158 028	135 245
Övriga avsättningar	20	5 160	5 275	37 513	28 214
Summa avsättningar		148 023	127 128	195 541	163 459
Skulder					
Långfristiga skulder	21	127 500	0	193 380	56 820
Kortfristiga skulder	22	225 857	204 552	320 665	300 170
Summa skulder		353 357	204 552	514 045	356 990
Summa skulder och eget kapital		1 471 760	1 187 302	1 729 260	1 479 316
Panter och ansvarsförbindelser					
a) pensionsförbindelser som inte upptagits bland					
skulderna eller avsättningarna, inklusive löneskatt	23	297 546	292 579	297 546	292 579
b) pensionsförpliktelse till förtroendevalda, inkl löneskatt		0	0	0	0

b) övriga förpliktelser	24	152 727	164 007	152 727	164 007
Summa panter och ansvarsförbindelser		450 273	456 586	450 273	456 586

Kassaflödesanalys

(kkr)	Not	KOMMUN	KONCERN	KOMMUN	KONCERN
		231231	231231	221231	221231
Den löpande verksamheten					
Årets resultat (före skatt)		114 758	65 003	-38 906	-30 321
Justering för avskrivningar	5	30 769	33 354	30 925	33 023
Just för förändring pensionsavsättning	19	21 010	22 783	11 058	12 265
Just för förändring övriga avsättningar	20	-116	-116	-50	-50
<i>Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster som ingår i Årets resultat</i>	*				
Reavinst försäljning fastigheter och inventarier		-69 543	-4 015	-667	-667
Reaförlust försäljning fastigheter och inventarier		0	0	222	222
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		96 879	117 010	2 583	14 473
+/- Minskning/ökning förråd	14	-91	-3 179	-345	-1 086
+/- Försäljning/inköp av exploateringsmark	14	257	257	224	224
+/- Minskning/ökning övriga kortfristiga fordringar	15	1 913	-1 184	-20 541	-27 383
+/- Ökning/minskning övriga kortfristiga skulder	22	21 305	20 495	-930	-2 307
Kassaflöde från den löpande verksamheten		120 263	133 399	-19 009	-16 079
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-151 582	-294 537	-85 548	-86 576
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		90 313	24 799	444	444
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-61 269	-269 738	-85 103	-86 132
Finansieringsverksamheten					
<i>Utlåning</i>					
Inköp av aktier och andelar	13	-56 874	6 847	-4 757	-5 098
Försäljning av aktier och andelar		0	0	0	0
Förändring andra långfristiga fordringar	13	-134 754	-1 772	191	-714
Utdelning		0	-4 222	0	-5 325
<i>Upplåning</i>					
Amortering långfristiga lån		0	0	0	0
Förändring långfristiga skulder	21	127 500	136 560	0	-7 052
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-64 127	137 413	-4 567	-18 189
<i>Bidrag statlig infrastruktur</i>					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		0	0	0	0
Årets kassaflöde		-5 133	1 073	-108 679	-120 400

	16,1				
Likvida medel vid årets början	7	449 475	465 165	558 154	585 565
	16,1				
Likvida medel vid årets slut	7	444 342	466 238	449 475	465 165
<i>Specifikation till årets kassaflöde</i>					
+/- Ökning/minskning kortfristiga placeringar	16	-75 356	-79 269	-68 550	-73 817
+/- Ökning/minskning kassa och bank	17	70 222	80 342	-40 129	-46 584
Årets kassaflöde		-5 133	1 073	-108 679	-120 400

* Justering för ej likviditetspåverkande poster

Noter

Not 1

Budget är reviderad vid två tillfällen: 2023-05-02 och 2023-06-12

Redovisningsprinciper

Redovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen följer god redovisningssed och tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Kommunkoncernen

Kommunkoncernen består av följande:

Fagersta kommun

VB Energi, ägarandel 20,8 %

Norra Västmanlands kommunalteknikförbund (NVK), ägarandel 70,37 %

NVK:s ägarandel har förändrats med 0,4 % jämfört med föregående räkenskapsår.

Bergslagsbo i Fagersta AB ägarandel 100 %

Brukskontoret i Fagersta kommun AB, ägarandel 100 %

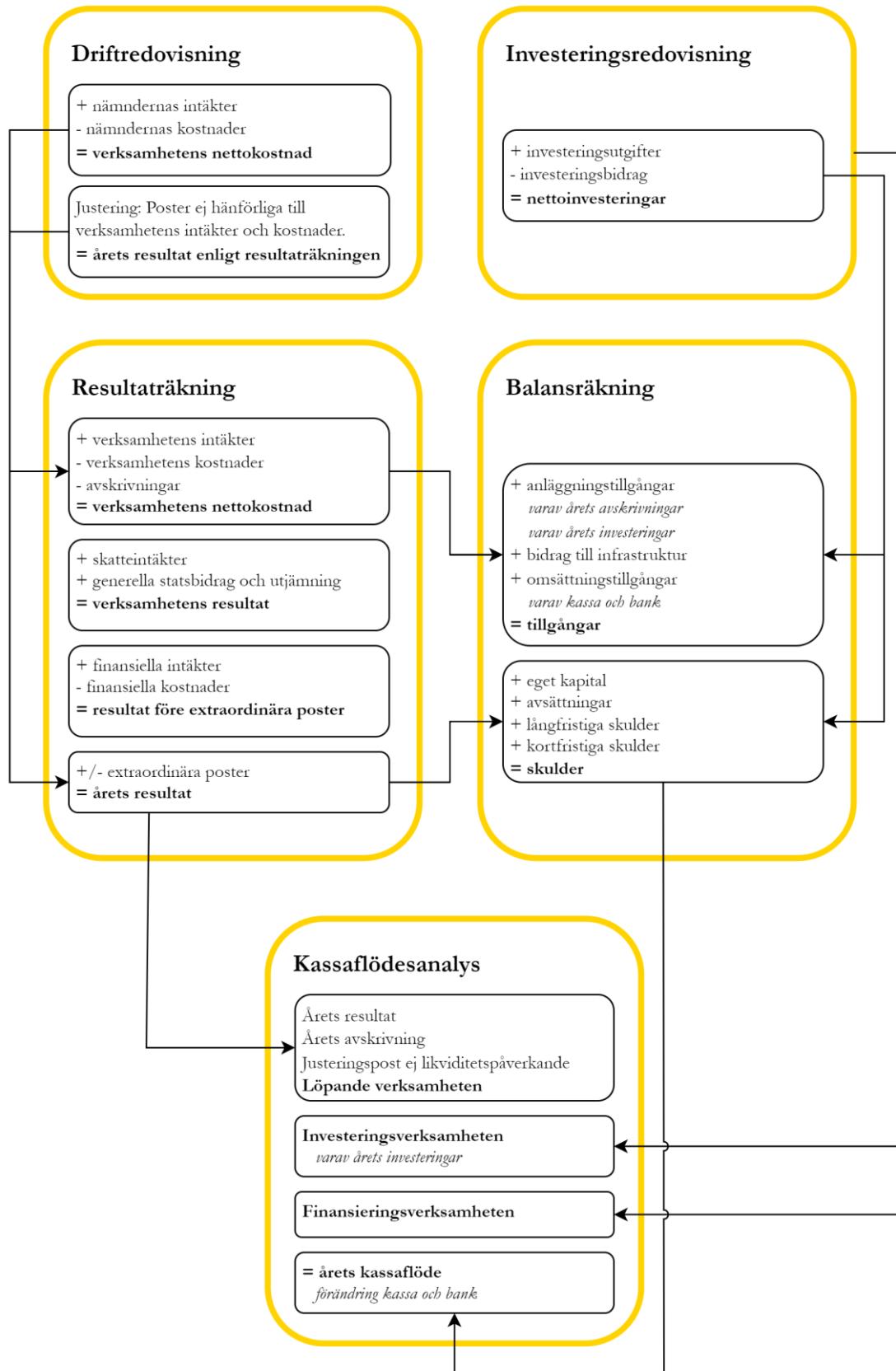
Redovisningsmallens dokument

Resultaträkningen – sammanfattar kostnader och intäkter samt visar årets resultat.

Balansräkningen – visar kommunens ekonomiska ställning på bokslutsdagen.

Kassaflödesanalys -Finansieringsanalys enligt Rådet för kommunal redovisning, Rekommendation RKR R 13 används.

Beskrivning av drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar:

Personalomkostnadspålägg år 2023 är 44,53%. Internränta år 2023 är 1,25 %.

Värderings och omräkningsprinciper

Övergripande värderingsprincip är försiktighetsprincipen, vilket medför att skulder inte får undervärderas respektive att tillgångar inte får övervärderas. Från och med år 2019 värderas finansiella värdepapper som innehas för avkastning till verkligt värde.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärdet minskat med planenliga avskrivningar.

Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd under 3 år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Avskrivningar - komponentavskrivning

Avskrivning av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod.

Minsta gräns för komponentindelning vid åtgärder >1,0 miljoner kronor. För nya investeringar används i tillämpliga delar SKL:s publikation Komponentavskrivning i kommuner och regioner.

Exempel på ungefärliga avskrivningstider:

Gator och vägar 20 år och uppåt

Inventarier 5-10 år

Datorer 3 år

Fastigheter och fastighetskomponenter 3-100 år

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod materiella anläggningstillgångar

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod beräknas enligt Rådet för kommunal redovisning, rekommendation R4. Anskaffningsvärdet för de tillgångar som är föremål för avskrivning summeras och divideras med årets avskrivningskostnader som är hänförliga till dessa tillgångar. Justering för hur stor del av året redovisningsenheten innehaft tillgången görs.

Finansiella anläggningstillgångar

Från år 2019 värderas finansiella instrument som kommunen innehar för att generera avkastning eller värdestegring till verkligt värde (7 kap. 6 § LKBR). Som framgår av 7 kap. 7 § LKBR får instrument som hålls till förfall inte värderas till verkligt värde.

Omsättningstillgångar

Aktier och fonder, både ränte- och aktiefonder redovisas enligt den kommunala redovisningslagen som omsättningstillgångar och är upptagna till verkligt värde per balansdag. Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Interna poster

Verksamhetens intäkter och kostnader är justerade med interna poster.

Leverantörsfakturor och utställda fakturor

Periodisering har gjorts av leverantörsfakturor och utställda fakturor med belopp över ett prisbasbelopp.

Förskottsbetalade kundfakturor redovisas som kortfristiga skulder.

Kostnads- och intäktsräntor

Kostnads- och intäktsräntor har periodiserats.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden har redovisats som en kortfristig skuld.

Pensioner

Förändringen av pensionsskulden redovisas under verksamhetens kostnader.

Intjänade pensioner från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen enligt den så kallade blandade modellen. Kommunen har för perioden 1998-2005 beslutat att hela den individuella delen av pensionen skall betalas ut för individuell förvaltning. Från och med år 2006 är avsättningen obligatorisk.

Beräkningen av den individuella delen är gjord efter Skandias underlag och beräkningar.

Kommunen har enligt avtal pensionsförpliktelse gentemot tidigare förbundschef på NVK.

Kommunen har enligt avtal pensionsförpliktelse gentemot tidigare kommunalråd.

Som underlag för pensionsskuld och pensionskostnader har Skandia beräkning från 2023 använts.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna har periodiserats och redovisats det år då den beskattningsbara inkomsten intjänats.

Kommunen tillämpar rekommendation RKR R2 från ”Rådet för kommunal redovisning” vad avser redovisning av skatteintäkter.

Rekommendationen avseende kommunalskatt innebär att inkomstarets redovisade skatteintäkter består av tre delar:

- preliminära månatliga inbetalningar
- prognos för slutavräkning (år 2023) från SKL, decemberprognosen
- differens mellan slutlig taxering och prognos föregående år (2022)

Till slutavräkningen avseende 2023-12-31 har vi använt Sveriges Kommuner och Regioners prognos 231214, cirkulär 23:36.

Leasingavtal

Rekommendation RKR R5 gällande Redovisning av leasingavtal innebär att klassificering skall göras av leasingavtal, antingen som finansiellt eller operationellt.

Leasingavtalen inom Fagersta kommun är klassificerade som operationella.

Genomgång av leasingavtalen kommer att ske enligt RKR:s idéskrift ”Redovisning av leasing och hyresavtal” utgiven i december 2020. Arbetet är påbörjat vid årsbokslut 2023. Det får till följd att balansomslutningen och skulderna riskerar att underskattas och soliditeten överskattas.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är upprättade enligt RKR R16, Sammanställda räkenskaper. VB-bolagen och fastighetsbolagens redovisning tillämpas enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vid upprättande av kommunkoncernens årsredovisning är det kommunala regelverket överordnat. Fagersta kommuns totala resultat framgår i de sammanställda räkenskaperna och syftar till att ge en rättvisande bild av koncernen. Interna poster mellan bolagen, förbunden och kommunen har eliminerats.

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

De redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som använts vid upprättandet av Fagersta kommuns årsredovisning år 2022 gäller även för årsredovisningen år 2023. Inga förändringar av redovisningsprinciper har skett sedan årsskiftet.

Jämförelsestörande och extraordinära poster

Inga poster har klassificerats som jämförelsestörande eller extraordinära i årsbokslutet.

Effekt av ändrade uppskattningar och bedömningar från tidigare år

Ökad inflation och förändrade basbelopp påverkar bland annat pensionskostnader. Pensionskostnaderna är 29,1 miljoner kronor högre än föregående år.

Not 2

Uppskattningar och bedömningar

Avsättningar för pensioner värderas enligt RIPS i enlighet med RKR R10.

Övriga avsättningar som inte regleras enligt RIPS utgår utifrån de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället.

Jämförelsestörande poster redovisas om oplanerade kostnader/intäkter uppgår till väsentliga belopp och som inte är årligen återkommande. Redovisas i not till respektive post i resultaträkningen.

Periodisering av statsbidrag görs utifrån utbetalarens bedömning av nyttjandetid och fördelas över årets månader.

Not 3 Verksamhetens intäkter	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Intäkter enligt redovisning	325 255	243 240	366 394	432 360
Försäljningsintäkter	16 593	17 031		
Taxor och avgifter	17 962	16 344		
Hyror och arrenden*	39 352	39 660		
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	125 193	112 691		
Offentliga bidrag (investeringar)	0	0		
EU-bidrag	302	0		
Övriga bidrag	2 578	2 436		
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	49 553	49 812		
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	69 543	791		
Övriga verksamhetsintäkter	4 179	4 475		
Summa verksamhetens intäkter	325 255	243 240		

Tomträttsavgälder* (tkr)	Antal (och m2)	Taxeringsvärde		Intäkter	
		2023	2022	2023	2022
Kategori:		2023	2022	2023	2022
Småhus	193 st	118232 m2		32 196	735
Övrigt	3 st	86 m2		38	1
Summa	196 st	118 318 m2		32 234	740

Not 4 Verksamhetens kostnader	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Personalkostnader exkl. pensionskostnader	781 801	734 132		
Pensionskostnader	10 467	15 285		
Lämnade bidrag	42 222	41 103		
Köp av verksamhet	167 513	162 814		
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	79 544	106 545		
Inköp av material och varor	3 730	37 007		
Inköp av tjänster	18 549	14 313		
Reaförluster och periodiseringskonton	0	222		
Anskaffningskostnad såld exploateringsfastighet	0	0		
Övriga kostnadskonton	116 320	57 564		
Summa verksamhetens kostnader	1 220 146	1 168 983		
Kostnader enligt redovisning	-1 220 146	-1 168 983		
Not 5 Avskrivningar	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Avskrivning byggnader och anläggningar	-23 393	-24 413	-24 064	-24 413
Avskrivning maskiner och inventarier	-7 375	-6 513	-9 290	-8 610
Summa	-30 769	-30 925	-33 354	-33 023
Verksamhetens nettokostnader	-925 660	-956 668		
Avskrivningarna är beräknade på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde. Avskrivningstiden för kommunen				
avseende byggnader är 3-100 år och för maskiner och inventarier 3-10 år.				
Not 6 Skatteintäkter	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Kommunalskatt	667 563	640 137	667 563	640 137
Slutavräkning tidigare år	3 481	4 237	3 481	4 237
Prognos slutavräkning	10 516	15 600	10 516	15 600
Summa skatteintäkter	681 560	659 974	681 560	659 974
Not 7 Generella statsbidrag och utjämning	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Inkomstutjämning	199 922	175 998	199 922	175 998
Kostnadsutjämning	57 320	44 189	57 320	44 189
Regleringsbidrag	31 211	36 730	31 211	36 730
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	-8 076	-8 798	-8 076	-8 798
Kommunal fastighetsavgift	27 753	27 298	27 753	27 298
Övriga generella bidrag från staten	23 371	20 144	23 371	20 144
Summa generella statsbidrag och utjämning	331 501	295 562	331 501	295 562
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag	1 013 061	955 535	1 013 061	955 535

2023 har följande ersättningar klassificerats som generella statsbidrag: 3 159 tkr för flyktingmottagande, 19 677 tkr till socialnämnden				
för minskat antal timanställda och ökad andel sjuksköterskor, 535 tkr för ökad specialistsjuksköterskekompetens.				
Bidraget på 19 677 tkr avseende prestationsbaserat bidrag för minskat antal timanställda år 2023 kan anses vara jämförelsestörande då bidraget blev större än förväntat på grund av få sökande kommuner.				
Not 8 Finansiella intäkter	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Ränteintäkter	5 213	1 233	4 070	1 289
Utdelningar från koncernföretag	7 342	8 445	1 180	6
Utdelningar på aktier och andelar	1 177	0	0	0
Realiserad vinst på försäljning av finansiella instrument	477	2 407	542	2 407
Orealiserad värdestegring på finansiella instrument	26 323	517	26 323	517
Övriga finansiella intäkter	0	0	647	102
Finansiella intäkter	40 533	12 602	32 762	4 320
Not 9 Finansiella kostnader	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Räntekostnad för inestående medel	-1 764	-33	-3 395	-971
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-10 342	-2 338	-10 342	-2 338
Orealiserad värdeminskning finansiella instrument	0	-47 689	0	-47 689
Övriga finansiella kostnader	-1 070	-315	-1 070	-626
Finansiella kostnader	-13 176	-50 375	-14 807	-51 625
Genomsnittlig upplåningsränta	3,92%	0%	-	-
Not 10 Jämförelsestörande poster	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Försäljning bostäder	65 969	0	0	0
Summa jämförelsestörande poster	65 969	0	0	0
Fagersta kommun har under året sålt bostäder till det kommunala bolaget				
Bergslagsbo i Fagersta kommun AB. Reavinsten uppgår till 65 969 tkr.				
Not 11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Ingående anskaffningsvärde	1 021 485	1 010 164	1 042 874	1 031 086
Försäljningar	-45 705	-717	-45 705	-717

Nyanskaffningar	67 037	13 361	203 077	13 827
Anslutningsavgifter	0	-1 323	0	-1 323
Summa utgående ack anskaffningsvärden	1 042 817	1 021 485	1 200 246	1 042 874
Ingående avskrivningar	-630 098	-605 685	-638 983	-614 202
Årets avskrivningar	-23 393	-24 413	-24 836	-24 781
Försäljningar	24 935	0	24 935	0
Summa utgående ack avskrivningar	-628 557	-630 098	-638 885	-638 983
Summa utgående bokfört värde	414 261	391 387	561 361	403 891
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod:	22	21		
Not 12 Maskiner och inventarier	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Ingående anskaffningsvärde	113 405	106 606	551 927	528 427
Nyanskaffningar	10 968	6 799	21 832	20 867
Försäljning o utrangeringar	0	0	-1 546	-1 631
Omklassificering	0	0	2 598	4 227
Förändrad andel NVK	-	-	151	38
Summa utgående ack anskaffningsvärde	124 372	113 405	574 962	551 927
Ingående avskrivningar	-84 244	-77 731	-346 438	-325 991
Årets avskrivningar	-7 375	-6 513	-22 856	-22 028
Försäljningar och utrangeringar	0	0	1 533	1 605
Förändrad andel NVK	0	0	-108	-24
Summa utgående ack avskrivningar	-91 620	-84 244	-367 869	-346 438
Utgående bokfört värde	32 752	29 160	207 093	205 488
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod:	7	7		
Not 13 Finansiella anläggningstillgångar	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Långfristig utlåning				
Fagersta Golfklubb	115	41		
Fagersta Folkets Hus & Park	24	65		
Västanfors Båtklubb 2016-06-21	2 460	2 520		
Vafab Miljö Kommunalförbund	2 657	2 657		
Beautytown cruisers	325	358		
Fagersta PRO	203	233		
Bergslagsbo i Fagersta kommun AB	56 560	0		
Brukskontoret i Fagersta kommun AB	78 285	0		
Övrig långsiktig medelsförvaltning				
Aktier och andelar kommunkoncernföretag mm				
Brukskontoret i Fagersta kommun AB	25 545	0		
Bergslagsbo i Fagersta kommun AB	34 000	4 000		
Inera AB	43	43		
VB Energi AB	6 032	6 032		

Andelar i Kommuninvest ek för	15 830	14 501		
Andelar	247	247		
Summa finansiella anläggningstillgångar	222 323	30 696	0	0
Finansiella anläggningstillgångar				
Värdepapper, andelar mm			21 966	28 433
Långfristiga fordringar			17 383	15 991
			39 349	44 424
Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt				
andelskapital. Kommuninvest ekonomisk förening har därefter beslutat om särskild insats om 11,3 Mkr för Fagersta kommun som inbetalts 2016. Fagersta kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2023-12-31 till 15,8 mnkr, varav överinsats 1,9 mnkr.				
Not 14 Förråd, lager och exploateringsfastigheter	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Varulager	1 130	1 039	7 233	4 055
Exploateringsfastigheter	4 053	4 310	4 053	4 310
Summa förråd, lager	5 183	5 349	11 286	8 365
Not 15 Kortfristiga fordringar	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Kundfordringar	15 633	23 240	56 444	60 278
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	2 465	1 695	2 465	1 695
Kommunalskattfordringar	29 580	35 811	32 314	35 811
Övriga fordringar	43 536	38 770	50 282	44 474
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27 710	21 320	46 574	44 638
	118 923	120 837	188 079	186 895
Not 16 Kortfristiga placeringar	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Aktier och andelar				
Anskaffningsvärde	114 301	59 742	114 301	59 742
Värdereglering	15 796	3 782	15 796	3 782
Obligationer, förlagsbevis m.m.				
Anskaffningsvärde	221 630	374 684	221 630	378 673
Värdereglering	5 911	-5 215	5 911	-5 291
Anskaffningsvärde vid årets slut	335 931	434 426	335 931	438 416
Orealiserad värdestegring vid årets slut	21 707	-1 432	21 707	-1 509
Summa	357 638	432 994	357 638	436 907
Not 17 Kassa och bank	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212

Kassa	22	33	22	33
Bank och plusgiro	86 681	16 448	108 578	28 225
Summa kassa och bank	86 703	16 481	108 600	28 258
Not 18 Eget kapital	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Ingående eget kapital enl fastställd balansräkning	855 622	894 528	958 867	993 133
Årets resultat	114 758	-38 906	60 807	-34 266
Summa eget kapital	970 380	855 622	1 019 674	958 867
Not 19 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Avsättning pensionsförpliktelse Fagersta kommun	78 562	64 211	78 562	64 211
Avsättning löneskatt Fagersta kommun	19 133	15 651	19 133	15 651
Avsättning pensionsförpliktelse NVK	28 361	26 340	28 361	26 340
Avsättning löneskatt NVK	6 882	6 391	6 882	6 391
Avsättning pensionsförpliktelse förtroendevalda	7 988	7 452	7 988	7 452
Avsättning löneskatt förtroendevalda	1 938	1 808	1 938	1 808
NVK:s avsättning för pensioner			12 204	10 778
NVK:S avsättning löneskatt för pensioner			2 961	2 615
	142 863	121 853	158 028	135 245
Ingående avsättning Fagersta kommun	79 862	77 544		
Pensionsutbetalningar	-3 051	-2 372		
Nyintjänad pension	9 729	2 548		
Ränte- och basbeloppsuppräknings	7 673	1 690		
Förändring av löneskatt	3 482	453		
Utgående avsättning	97 695	79 862		
Ingående avsättning NVK	32 731	31 720		
Pensionsutbetalningar	-1 590	-1 461		
Nyintjänad pension	806	1 187		
Ränte- och basbeloppsuppräknings	2 669	647		
Förändring av löneskatt	490	197		
Övrigt	135	440		
Utgående avsättning	35 242	32 731		
	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Ingående avsättning förtroendevalda	9 259	1 531		
Nyintjänad pension	536	6 220		
Ränte- och basbeloppsuppräknings	0	0		
Förändring av löneskatt	130	1 509		
Utgående avsättning	9 926	9 259		
Total avsättning pensioner	142 863	121 853		

Antal avtal om särskild avtalspension				
Förtroendevalda: 0 st				
Tjänstemän: 1 st				
Not 20 Andra avsättningar	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Avsatt för återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	5 275	5 325	5 275	5 325
Ianspråktagande av avsättning	-116	-50	-116	-50
Avsättning skatter och obeskattade reserver VB Elnät AB			20 800	17 630
Avsättning skatter och obeskattade reserver VB Energi AB			5 357	5 309
Avsättning skatter och obeskattade reserver VB Elförsäljning AB			0	0
Avsättning uppskjuten skatt Brukskontoret			6 196	
	5 160	5 275	37 513	28 214
Summa avsättningar	148 023	127 128	37 513	28 214
Not 21 Långfristiga skulder	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	127 500	0	193 380	56 820
Summa långfristiga skulder				
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta %	3,73	0		
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	2,76	0		
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år	0,0	0		
1-3 år	58,8	0		
3-5 år	41,2	0		
5-10 år	0,0	0		
Över 10 år	0,0	0		
Not 22 Kortfristiga skulder	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Leverantörsskulder	56 157	39 133	64 052	39 467
Moms och punktskatter	945	894	6 692	894
Personalens skatter, avgifter och avdrag	44 088	39 018	46 044	40 357
Semesterlöneskuld	46 765	45 647	51 983	52 370
Upplupen pensionskostnad individuell del	19 769	21 125	21 342	22 861
Kommunalskatteskulder	0	0	0	0
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	45 132	43 885	72 164	53 446
Övriga kortfristiga skulder	13 001	14 851	58 388	90 774
	225 857	204 552	320 665	300 170
Not 23 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland	Kommunen		Koncernen	

skulderna eller avsättningarna	202312	202212	202312	202212
Pensionsförpliktelse - ansvarsförbindelse enligt Skandikon/KPA	239 454	235 457	239 454	235 457
Löneskatt 24,26 %	58 092	57 122	58 092	57 122
Aktualiseringsgrad	99%	99%		
Pensionsförpliktelse - ansvarsförbindelse, visstidspension förtroendevald inklusive löneskatt				
Summa pensionsförpliktelse och löneskatt	297 546	292 579	297 546	292 579
Not 24 Ansvarsförbindelser	Kommunen		Koncernen	
	202312	202212	202312	202212
Borgensåtaganden				
Vafab Miljö Kommunalförbund	7 420	9 379		
Strömsholms kanalaktiebolag	385	428		
Bostadsrättsföreningar och KHF Tryggahem	143 923	153 924		
Övriga föreningar	1 000	276		
Summa borgensåtaganden	152 727	164 007		
Not 25 Upplysning om upprättade särredovisningar				
Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.				
Särredovisningen finns tillgänglig hos				
Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund, www.nvk.se				
Not 26 Upplysning om kostnad för räkenskapsrevision	Kommunen			
	202312	202212		
Kostnader för räkenskapsrevision				
Förtroendevalda revisorer	18	31		
Sakkunnigt biträde	321	193		
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	0	0		
Total kostnad för räkenskapsrevision	339	224		
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	195	250		
Förtroendevalda revisorer	0	0		
Lekmannarevision	0	0		
Total kostnad för övrig revision	195	250		
Total kostnad för revision	534	474		
Kostnaderna för räkenskapsrevisionen avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för respektive räkenskapsår.				

Övrigt

Fagersta kommun har i mars 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Fagersta kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 Mkr och totala tillgångar till 562 023 Mkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 207,8 Mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 208,1 Mkr.

Kommunen har pensionsförpliktelse gentemot den personal som övergick till NVK vid årsskiftet 2003/2004.

Kommunen har pensionsförpliktelser gentemot kommunalråd och tidigare förbundschef NVK.

Drifts- och investeringsredovisning

Sammanställd driftredovisning

Nämnd (kkkr)	Nettobudget 2023	Kostnader 2023	Intäkter 2023	Nettokostnad 2023	Netto- avvikelse	Nettokostnad 2022
Kommunfullmäktige	-1 878	-21 103	19 486	-1 618	-260	-1 662
Kommunstyrelsen	-205 777	-297 709	114 695	-183 014	-22 763	-216 543
Utbildningsnämnden	-376 535	-500 319	93 894	-406 425	29 890	-366 655
Socialnämnden	-369 443	-468 230	98 788	-369 442	0	-350 464
Totalt nämnderna	-953 632	-1 287 361	326 862	-960 499	6 867	-935 324
Finansieringen	954 364	-79 495	1 154 752	1 075 257	-120 893	896 417
Summa	732	-1 366 856	1 481 614	114 758	-114 026	-38 906
Justeras: poster som ej är hänförliga till						
-verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-944 760	146 710	-1 156 360	-1 009 649	64 889	-886 837
Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader enl RR	-944 028	-1 220 146	325 255	-894 891	-49 137	-925 743

Sammanställd investeringsredovisning

Nämnd (kkkr)	Beslutad totalutgift	Utgifter sedan projektets start Ackumulerat utfall	Avvikelse	Budget 2023	Varav årets investeringar Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	568 908	298 534	270 373	456 845	144 587	312 258
Utbildningsnämnden	4 763	4 054	709	4 763	4 054	709
Socialnämnden	4 400	3 345	1 055	3 500	1 892	1 608
Totalt	578 071	305 934	272 137	465 108	150 534	314 574
Summa pågående projekt	498 419	233 974	252 337	440 991	132 697	308 293
Summa avslutade projekt	89 127	72 504	16 623	22 617	17 837	4 781

Investeringsredovisning

(kk)	Utgifter sedan projektets start				Varav årets investeringar	
	Beslutad	Ackumulerat		Budget	Utfall	
ID	totalutgift	utfall	Avvikelse	2023	231231	Avvikelse
Pågående investeringar						
Mark- o fast inköp	0	15 500	-15 500	0	0	0
Investeringsreserv, Oförutsett, Hypergene	5 500	308	5 192	5 174	103	5 072
Anslutningsavgifter 2023	0	-487	487	0	-487	487
Fritid och Fagerstahallen	552	490	62	552	426	126
Allaktivitetsplan Risbro	1 500	1 404	96	1 500	1 404	96
Avslutade investeringar						
Mark- o fast inköp	0	40 801	-40 801	0	1 650	-1 650
Mark- och fast försäljning	0	-44 115	44 115	0	-1 048	1 048
Investeringsreserv, infartsskyltar	2 098	2 172	-74	1 348	1 481	-133
Vuxenutbildning investering	0	545	-545	0	545	-545
Kommunstyrelsen	9 650	16 073	-6 423	8 574	4 074	4 501
Entreprenad NVK						
Pågående investeringar						
Ofördelade invest NVK	0	0	0	6 500		6 500
Förbättringsåtg Västmannav/Järntorget	30 000	20 605	9 395	11 385	1 991	9 395
Brandvattenanläggning Ängelsberg	0	179	-179	0	0	0
Anpassn. Alfaköket till mottagning	5 000	469	4 531	4 531	0	4 531
Västanfors IP, kylanläggning	20 000	20 085	-85	818	903	-85
Norrbygården	376 000	128 276	247 724	376 000	105 424	270 576
Utredning 2 LSS-boenden	0	5 251	-5 251	0	1 784	-1 784
Ombyggn Norbergsv 19,21 till bostäder	0	4 319	-4 319	0	3 254	-3 254
Allaktivitetshus	0	211	-211	0	211	-211
Järnvägstorget	4 000	576	3 424	4 000	576	3 424
Biet 4 Alfaskolan utemiljö	0	54	-54	0	54	-54
Underhållsinvestering vatten och avlopp	14 700	9 197	5 503	12 881	7 946	4 935
Underhållsinvestering gator och vägar	932	870	62	932	504	428
Underhållsinvestering fastighet	16 780	9 062	7 718	16 717	8 080	8 637
Centrumparkering Outokumpu	2 000	3 228	-1 228	0	2	-2
Vattenledning Ängelsberg	11 980	14 378	-2 398	0	523	-523
Avslutade investeringsprojekt						
Nytt äldreboende Uggelbo	3 000	0	3 000	0	-156	156

Norra Station, ombygg lokaler	1 545	0	1 545	0	-900	900
Rutschkana Fagerstahallen	10 000	0	10 000	0	-1 404	1 404
Fagerstahallen, vattenskada	9 475	12 107	-2 632	0	0	0
Allaktivitetsplan Uggelbo	1 500	1 415	85	0	0	0
Fagerliden Ny konstgräsplan	4 000	3 552	448	1 637	1 190	448
Underhållsinvesteringar vatten och avlopp	23 270	24 044	-774	8 415	6 585	1 830
Underhållsinvesteringar gator och vägar	10 102	9 485	618	3 185	2 595	590
Underhållsinvesteringar fastighet	14 974	15 099	-125	1 270	1 352	-83
Entreprenad NVK	559 258	282 461	276 796	448 271	140 514	307 757
Totalt Kommunstyrelsen	568 908	298 534	270 373	456 845	144 587	312 258
Utbildningsnämnden						
Avslutade investeringsprojekt						
Grundskola	1 423	459	964	1 423	459	964
Förskoleverksamhet	450	438	12	450	438	12
Datorer förskolan	250	292	-42	250	292	-42
Datorer grundskolan	640	625	15	640	625	15
Investeringar gymnasiet	1 200	1 440	-240	1 200	1 440	-240
En till en årskurs 7-9	800	800	0	800	800	0
Totalt utbildningsnämnden	4 763	4 054	709	4 763	4 054	709
Socialnämnden						
Avslutade investeringsprojekt						
Life Care	4 400	3 345	1 055	2 000	1 892	108
Totalt socialnämnden	4 400	3 345	1 055	2 000	1 892	108
Totalt Fagersta kommun	578 071	305 934	272 137	463 608	150 534	313 074
Summa pågående projekt	498 419	233 974	252 337	440 991	132 697	308 293
Summa avslutade projekt	89 127	72 504	16 623	22 617	17 837	4 781
Finansiell leasing ingår ej i total investeringsredovising ovan (se noter)						

Revisionsrapport

Bilaga 1 - Nämndernas verksamhetsberättelser

Kommunfullmäktige

Uppdrag

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Efter 2022 års val har fullmäktige följande mandatfördelning: Socialdemokraterna tio, Vänsterpartiet nio, Sverigedemokraterna åtta, Moderaterna sex, Liberalerna en och Centerpartiet en.

Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller av större vikt. För kontroll av nämndernas verksamhet har fullmäktige en kommunrevision.

Norra Västmanlands ekonominämnd ligger redovisningsmässigt under fullmäktige. Nämnden svarar för budgetprocess, årsredovisning och årsbokslut, budgetuppföljning med helårsprognos, löpande ekonomiadministration samt finansförvaltning för Fagersta och Norbergs kommuner.

Årets händelser

Fullmäktige har under året bland annat beslutat om att sälja bostadsbeståndet till det helägda kommunala bolaget Bergslagsbo i Fagersta kommun AB, ny måltidspolicy, anläggande av strandpromenaden i Västanfors, ny informationshanteringsplan, bildande av Valfärd- och servicenämnden och återinförande av avgift för busstrafik inom tätort.

Revisionen har under år 2023 lämnat in granskningar av lokalförsörjningen och rutiner för attesthantering, samt granskningar av delårsrapport och årsredovisning.

Norra Västmanlands ekonominämnds årsbokslut redovisas i egen rapport.

Ekonomiskt resultat och större avvikelser

Resultat	Budget	Bokslut	Bokslut
(tkr)	2023	2023	2022
Intäkter	19 448	19 486	18 286
Kostnader	-21 325	-21 090	-19 948
Nettokostnad före kapitalkostnad	-1 878	-1 604	-1 662
Kapitalkostnad	0	-13	0
Nettokostnad före kommunbidrag	-1 878	-1 618	-1 662
Kommunbidrag, årsbudget	1 878	1 878	1 833
Kommunbidrag, tilläggsanslag	0	0	0
Budgetavvikelse	0	260	171

KF redovisar för verksamhetsåret 2023 ett mindre överskott på 260 tkr. Kommunfullmäktige och revision har ej brukat sin budget till fullo. Överskottet fördelas kommunfullmäktige 142 tkr och revision 118 tkr.

Kommunstyrelsen

Uppdrag

Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter. I kommunstyrelsens verksamhetsområde ingick till och med 231231 verksamheterna kost, arbetsmarknad och integration, vuxenutbildning inklusive SFI samt kultur, fritid, näringsliv och turism.

Under kommunstyrelsens verksamhetsområde redovisades till och med 231231 anslag till kommunens samarbetsorganisationer: Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd, Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund (SDR), Västmanland-Dalarnas gemensamma lönenämnd, Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund (NVK), Norra Västmanlands ekonominämnd (NVE), Norra Västmanlands Samordningsförbund samt den gemensamma överförmyndarnämnden.

Årets händelser

Övergripande

Under året har fullmäktige beslutat om att inrätta en Valfärd- och servicenämnd, vilket innebär att kommunstyrelsens valfärd- och serviceutskott upphörde per 231231. Verksamheterna inom avdelningen för Valfärd och service bildar från och med 240101 valfärd- och serviceförvaltningen, direkt underställd den nya nämnden. Under året har ett arbete pågått för att säkerställa att styrdokument anpassas till den förändrade nämndstrukturen. Kommunstyrelsen beslutade under året om en genomlysning av utbildningsnämndens ekonomi. Återrapportering sker år 2024. Kommunstyrelsen beslutade även om en utredning gällande utträde ur Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd. Även detta uppdrag ska redovisas år 2024. I september påträffades Afrikansk svinpest (Asf) på vildsvin i Fagersta. Utbrottet, med restriktioner som följd, har haft stor påverkan på kommunen under året.

Strategiska fastighetsfrågor

Under året har polismyndigheten gått in som tillfällig hyresgäst i Norbergsvägen 19. Norbergsvägen 21 förbereds för inhyrning av delar av socialförvaltningens verksamhet. Den dagliga verksamhet inom LSS som tidigare hyrde lokaler på Norbergsvägen 21 har flyttat till nya lokaler på Holmen. Under hösten förvärvade kommunen Brukskontoret och Norra station. Ägandet sker genom ett bolag. Kommunens bostadsbestånd har sålts till det helägda kommunala bostadsbolaget Bergslagsbo i Fagersta AB.

Stöd och styrning

Kommunikation

Året 2023 har varit en spännande och händelserik period för Fagersta kommuns kommunikationsavdelning. Vår övergripande målsättning har varit att öka öppenheten, engagera medborgarna och skapa en starkare samhörighet inom kommunen, vi arbetar normkritiskt och inkluderande. Här följer en sammanfattning av de viktigaste insatserna och resultaten under året:

Under 2023 har vi fokuserat på att vara ännu mer närvarande digitalt för att möta invånarnas förväntningar och behov. Kommunens närvaro på sociala medier har stärkts avsevärt under året. Genom att skapa relevant och engagerande innehåll har vi byggt en stabil närvaro. Diskussioner och dialoger har ökat, vilket har bidragit till en ökad medvetenhet om kommunens verksamhet och möjligheter till medborgardeltagande.

Vi har aktivt arbetat med att involvera medborgarna i beslutsprocessen genom öppenhet och transparens, med målsättningen att öka förståelsen för kommunens beslut och skapat en känsla av delaktighet bland invånarna. Vi har varit väldigt delaktiga ibland annat Din idé, Våryran, aktiviteter för ungdomar på riskhelger, Enterprizegalän och Lussecupen.

Året har präglats av flera utmaningar och kriser. Vår kommunikationsavdelning har varit snabb och effektiv i att hantera dessa situationer, och genom öppen och transparent kommunikation har vi stärkt förtroendet

för kommunens förmåga att agera i olika situationer. I den undersökning som Jordbruksverket genomfört svarar våra invånare att de till stor del är nöjda med vår kommunikation.

Genom strategiska informationskampanjer har vi lyft fram viktiga projekt, initiativ och evenemang i kommunen. Detta har ökat medvetenheten och engagemanget kring olika aktiviteter och skapat positiva vibbar inom kommunen.

Den har genomförts en genomlysning av kommunikationsfunktionen som pekat på ett antal förbättringsområden, som vi dagligen arbetar med.

Sammanfattningsvis har året 2023 varit en framgångsrik period för Fagersta kommuns kommunikationsavdelning. Vi ser fram emot att bygga vidare på dessa framgångar och fortsätta utveckla innovativa strategier för att förbättra kommunikationen med våra invånare under kommande år. Vi är tacksamma för det engagemang och den feedback vi har fått och ser fram emot att fortsätta arbeta tillsammans för att göra Fagersta till en ännu bättre plats att leva och verka i.

HR

En ny strategisk kompetensförsörjningsplan 2023 - 2026 har tagits fram.

Fagersta kommuns viktigaste resurs är medarbetarna som möter medborgarnas behov av service. Under de kommande tio åren kommer både antalet barn och äldre i befolkningen att öka, samtidigt som personer i arbetsför ålder kommer att minska nationellt. Utmaningen med kompetensförsörjningen är och kommer att vara en stor del av det vardagliga arbetet idag och i framtiden.

Utifrån SKR:s nio rekryteringsstrategier är målsättningen för Fagersta kommun att:

Använda kompetens rätt – Fagersta kommun ska arbeta för rätt kompetens på rätt plats, vilket skapar högre kvalitet i verksamheten. Medarbetarnas kompetens ska tas tillvara och utvecklas på bästa sätt och på så sätt kan mer kvalificerade arbetsuppgifter utföras.

Bredda rekryteringen – Fagersta kommun ska arbeta så att fler grupper i arbetsför ålder kan vara aktuella för anställning i kommunen. Det innebär att kompetensbehov ska analyseras så att ny kompetens kan identifieras och efterfrågas.

Förläng arbetslivet – Fagersta kommun ska arbeta för ett hållbart arbetsliv och att anställda kan och vill arbeta längre. Strategin förläng arbetslivet innebär att fler ska kunna börja arbeta tidigare och stanna kvar längre i arbetslivet. Fagersta kommun kan på så sätt påverka kommande pensionsavgångar och minska rekryteringsbehovet.

Marknadsföra jobben – Fagersta kommun ska marknadsföra jobben i rätt kanaler till målgruppen som avses att rekryteras. Fagersta kommun ska även synliggöra arbetstillfällen inom offentlig sektor genom praktik, sommarjobb och deltagande i mässor, sociala medier och andra relevanta forum.

Skapa engagemang – Fagersta kommun ska arbeta för att höja engagemanget hos medarbetare. Engagerade medarbetare som får ta ansvar på arbetet presterar bättre och stannar längre på arbetsplatsen. Engagerade medarbetare blir också bättre ambassadörer för Fagersta kommun.

Utnyttja tekniken – Fagersta kommun ska vara en digital kommun som utnyttjar tekniken och digitaliseringens möjligheter i enlighet med kommunens strategi för digital utveckling 2022-2025. En ökad digitalisering av arbetssätt och moment öppnar för effektivare verksamhet och bättre kvalitet samt ökad tillgänglighet. Digitalisering av enklare rutinartade arbetsuppgifter ger även möjlighet till medarbetare att använda sin kompetens till mer värdeskapande arbetsuppgifter som inte är möjliga att digitalisera. Utnyttjande av tekniken kommer att skapa nya arbetsuppgifter samtidigt som gamla arbetsuppgifter ersätts och effektiviseras.

Visa karriärmöjligheter – Fagersta kommun ska visa på karriärmöjligheter inom organisationen. Att göra karriär handlar inte bara om att bli chef, utan kan handla om att möjliggöra sidledskarriär. Det kan handla om projektledartjänster, expertroller, utvecklingsledare eller andra utvecklingsuppdrag. Fagersta kommun ska även underlätta vägen till chefskap till exempel genom ledarskapsprogram så som framtida ledare.

Underlätta lönekarriär – I Fagersta kommun sätts lön lokalt och individuellt och differentierad enligt avtal. Lönen ska tydligt vara kopplad till prestation och medarbetaren ska förstå varför och hur lönen sätts i Fagersta kommun.

Låta fler jobba mer – Fagersta kommun ska arbeta för att fler ska arbeta heltid. Heltidsfrågan är en viktig jämställdhetsfråga som även påverkar kompetensförsörjningsbehovet. Fagersta kommun har sedan 2017 heltid som norm.

Attrahera – Fagersta kommun ska genom att samarbeta skapa synergieffekter för god kompetensförsörjning i norra Västmanland. Fagersta kommun som arbetsgivare attraherar kompetens och lockar flera att arbeta, leva och bo i Fagersta.

Rekrytera – Genom att implementera nya arbetssätt i syfte att utveckla det kommunövergripande arbetet med att attrahera och rekrytera nya medarbetare. Rekryteringsprocessen ska vara transparent och ge en tydlig bild av arbetet och Fagersta kommun som arbetsgivare till de arbetsökande.

Utveckla – I Fagersta kommun ska medarbetare få utvecklas i sina yrkesroller och detta börjar med en tydlig introduktion på arbetsplatsen samt genom dialog med chef om relevanta kompetensutvecklingsinsatser. Behov av kompetensutveckling ska vara en del av det årliga medarbetarsamtalet och kompetensutveckling ska tydligt vara kopplad till verksamhetens behov.

Behålla – Fagersta kommun ska arbeta för ett hållbart arbetsliv och detta sker genom det systematiska arbetsmiljöarbetet samt genom arbete att förebygga ohälsa hos medarbetare. Vidare ska Fagersta kommun aktivt arbeta för att medarbetare ska vilja stanna kvar inom organisationen. Detta sker genom att medarbetare har möjlighet att påverka och vara delaktiga i arbetssätt och metoder på arbetsplatsen. Det innebär även att synliggöra karriärvägar och utvecklingsmöjligheter inom Fagersta kommun. Medarbetare som är engagerade och trivs på arbetsplatsen stannar i regel längre i anställning.

Avsluta – Målsättning är att alla medarbetare som avslutar sin karriär i Fagersta kommun ska vara goda ambassadörer och bidra till att sprida bilden av att Fagersta kommun är en attraktiv arbetsgivare. För att på så sätt bidra till att attrahera nya medarbetare till kommunen. Alla medarbetare som avslutar sin anställning ska få ett avgångssamtal med chefer.

Dataskydd, digitalisering och informationssäkerhet

Det har varit fortsatt fokus på att öka kompetensen och medvetenheten kring säkerhetsrelaterade frågor och integritet. Dessa satsningar tillsammans med insatserna utifrån strategin och handlingsplanen för digital utveckling ger en förflyttning i rätt riktning. Den digitala mognaden ökar sakta, medarbetare tar större ansvar kopplat till vardagsdigitalisering och förändrade arbetssätt. Samtidigt utgör föråldrade IT-stöd ett hinder för effektiva informationsflöden och utbyten. Under året har dock flera byten, uppgraderingar och implementationer av viktiga IT-stöd ägt rum och ytterligare upphandlingsprojekt har startats upp och kommer att slutföras 2024/2025. Vi har också intensifierat arbetet med systemförvaltning i syfte att ytterligare förutsättningarna för en effektiv förvaltning av våra IT-stöd.

Vi har tillsammans med de stora förvaltningarna dragit igång ett stort tvåårigt projekt kopplat till digital kompetens, vilket är en förutsättning för fortsatt digital utveckling.

Juni 2023 slutfördes en stor sammanhållen insats inom digital arbetsplats. Övergång till en tjänstbaserad licensform och bättre möjligheter till digitalt samarbete och kommunikation för våra verksamheter samt förbättrad funktionalitet inom IT-/informationssäkerhetsområdet ger en bra utveckling inom området. En av delinsatserna var standardisering och hantering av mobila enheter. Ytterligare två projekt påbörjades i slutet av 2023 och det var införandet av tjänstekort samt införandet av ett gemensamt kommunövergripande ledningssystem för informationssäkerhet.

Efterlevnaden av dataskyddsförordningen med tillhörande nationella lagstiftningar hanteras kontinuerligt inom förvaltningarna när de registrerade vill utöva sina rättigheter, personuppgiftsincidenter sker eller personuppgiftsbiträdesavtal ska tecknas. Antalet personuppgiftsincidenter ökade under sista kvartalet av 2023 och det som kan fastställas är att den mänskliga faktorn inte ligger bakom dessa personuppgiftsincidenter. Det är ett pågående arbete med att utreda varför dessa incidenter sker och

förhoppningen är att problemet bland annat avhjälpas i och med införandet av de nya tjänstekorten under 2024.

Internkontroll genomfördes under 2023 och resultatet visar på en god kunskap hos tjänstepersonerna inom dataskydd. Det brister som finns är uppmärksammade och löpande arbete pågår för att åtgärda bristerna så skyndsamt som möjligt.

Krisberedskap

Krisberedskap

Under 2023 har flera styrdokument inom civil beredskap reviderats och antagits.

Antagna styrdokument:

- Risk- och sårbarhetsanalys 2023, diariernr 2023/0115, antagen KS § 229, 2023-09-05
- Styrdokument Civil beredskap, diariernr 2023/0114, antagen KF § 155, 2023-11-20
- Plan för hantering av extraordinära händelser, diariernr 2023/0114, antagen KS § 325, 2023-11-07
- Plan för kriskommunikation, diariernr 2023/0114, antagen KS § 325, 2023-11-07
- Övergripande utbildnings- och övningsplan, diariernr 2023/0114, antagen KS § 325, 2023-11-07

Arbetet har fortgått i samarbete med Surahammars kommun med att uppdatera och skapa nya mallar inom stabsmetodikdokumenten.

Samverkan inom krisberedskapsområdet sker regelbundet med grannkommunerna både inom länet och utanför länet samt inom ramen för U-Sam.

Inga extraordinära händelser eller samhällsstörningar som krävts krisledning inträffade under årets åtta första månader men den 6 september fick kommunen information om att afrikansk svinpest konstaterats i ett prov från vildsvin i Fagersta. Den 7 september beslutade Jordbruksverket om restriktioner i den smittade zonen där hela Fagersta kommun ingår. Jordbruksverket inrättade sin operativa ledningscentral i kommunhuset och stannade i en månad. Kommunen valde att gå upp i ett begränsat stabsläge den 8 september och läget fortgick i elva dagar innan man valde att föra över hanteringen av svinpesten till ordinarie verksamheter. Arbetet med svinpesten fortgick under resten av året dock med minskande aktiviteter. Lägesbilder över afrikansk svinpest-hanteringen upprättades i början dagligen för att i slutet av året vara veckovis.

Andra händelser som inträffat under året som krävt någon typ av åtgärd men som inte krävt krisledning är:

- Skogbranden i Norberg
- Höga flöden i bland annat Kolbäckån, två omgångar - augusti och november

Övning

Kommunen har genomfört två larmövningar under året, 2023-05-24 och 2023-12-12.

Kommunen har under 2023 deltagit i två samverkansövningar i länet:

- Övning Matteus, 26 september
- Nödvasenövning, NÖV Ludwig, med Livsmedelsverket, 2-3 oktober

Ledningsgruppen deltog även i U-Sams larm- och startövning i december tillsammans med tib och kommunikatör.

Tib-funktioner deltar i U-Sam larm- och startövningar. Tib-funktionen deltar även i U-Sam beredskapsprov för reservrutinen för alarmering av 112 vid telefoniavbrott.

Totalförsvaret

Totalförsvetsarbetet fortgår men med fortsatt större fokus. Arbetet med att ta fram en krigsorganisation pågår och planeras vara klar under 2023/2024. Utveckling av styrdokument inom totalförsvetsarbetet pågår.

Samverkansmöten inom totalförsvetsområdet sker regelbundet inom ramen för U-Sam.

Säkerhetskydd

Säkerhetskyddsarbetet fortgår bland annat med säkerhetsprövningar av nyanställningar där behov finns samt fortsatt arbetet med att ta fram styrdokument och liknande för kommunens säkerhetskyddsarbete.

TiB, Tjänsteperson i beredskap

TiB-verksamheten fortlöper. Verksamheten fungerar som planerat och inga ändringar har genomförts gällande bemanning eller ersättningsnivåer. TiB-gruppen har träffats vid fyra tillfällen under året, tre ordinarie möten och ett extra för att genomföra en diskussionsövning med flera scenarier. Det ordinarie mötet i september ställdes in på grund av hanteringen av afrikansk svinpest.

TiB deltar regelbundet i olika typer av övningar inom ramen för U-Sam.

Totalt har 25 tiB-ärenden hanterats inom tiB-funktionen under året varav fem ärenden var övningar och fem ärenden var vädervarningar.

TiB-instruktionen har reviderats inför ny avtalsperiod och ska antas i början av 2024. Nya avtal för 2024 har tagits fram och undertecknats där samtliga personer inom tiB-funktionen fortsätter som tjänstgörande tiB under 2024.

Finskt förvaltningsområde

Verksamheten under 2023

Fagersta kommuns samordnare för finsk förvaltningsområde har under året genomfört ett antal arrangemang och aktiviteter för att främja, bevara och utveckla det finska språket och kulturen i Fagersta kommun. Man har jobbat tillsammans med Fagersta kommuns olika verksamheter och förvaltningar samt även externa samarbetspartners för att kunna erbjuda alla dessa arrangemang och aktiviteter för den sverigefinska minoriteten i Fagersta. Följande punkter har genomförts i Fagersta under 2023

- Konsert med Astoria och Mattias Enn
- Konsert med Månskensorkestern och Anna-Maria Espinosa
- Musikunderhållning på äldreboenden på finska. Även allmänheten kunde närvara. Samarbetat med frivilligcentralen på Malmen för att kunna genomföra dessa arrangemang
- Föreläsning om folkhälsa (på finska)
- Tillsammans med Fagersta bibliotek arrangerat föreläsning om finsk design samt bastuns hälsobefrämjande egenskaper
- Språkläger för barn och ungdomar. Arrangerades tillsammans med andra förvaltningsområden i Västmanland
- Inspirationsdag för förskolepedagoger. Arrangerades tillsammans med andra förvaltningsområden i Västmanland
- Samverkat med olika nätverk (Finnet, Ekfa, Västmanlands FFO kommuner, Länsstyrelsen, Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten mm)
- Informationskampanjer om nationella minoriteter
- Samarbete med olika förvaltningar och verksamheter i Fagersta kommun

- Samråd med den sverigefinska minoriteten i Fagersta (6 tillfällen)
- Besök hos den sverigefinska minoritetens föreningar under 2023
- Digital seniorcoach på finska
- Arrangerat firande av Sverigefinnarnas dag hos Fagerstas finska förening
- Arrangerat familjeaktivitet (fiske)
- Visat finsk film på bio i samarbete med Folkets hus
- Arrangerat Lavis gympa. Finsk motionsdans tillsammans med gymnastikrörelser
- Arrangerat Jul och självständighetskonsert 2023
- Besökt gymnasiet och berättat om Sverigefinnar i Fagersta till eleverna vid deras arbeten om nationella minoriteter.
- Besökt seminarium på Finlands ambassad i Stockholm.

Sedan tillkommer det olika möten vad gäller planering, utbildning, information, utveckling, översättningar mm inom arbetet för Fagersta kommuns finska förvaltningsområde.

Vi håller även hemsidan uppdaterad med olika nyheter kring alla arrangemang och tillställningar.

Social hållbarhet

Fagersta kommuns arbete med social hållbarhet har främst fokus på följande områden: Jämlikhet, folkhälsa och brottsförebyggandearbete.

Jämlikhet

Jämlikhetsarbetet är tvärsektorielt och baserat på kommunens jämlikhetsstrategi. Begreppet jämlik hälsa är centralt och handlar om att sluta de påverkbara hälsoskillnaderna inom en generation. Jämlikhetsarbetet tar sin utgångspunkt i samverkan, kunskap och bemötande. Under året har en digital jämlikhetsutbildning erbjudits medarbetare inom kommunen samt följts upp. Dessutom finns en jämlikhetsutbildning för föreningar som nu är kopplad till vissa föreningsstöd. Implementering av Checka vem -ett verktyg för att jämlikhetssäkra underlag och beslut, pågår. Arbete med att tillhandahålla mensskydd på kommunala toaletter pågår.

Folkhälsa

Folkhälsoarbetet baseras på kommunens Folkhälsostrategi samt till den kopplade dokument.

Begreppet Jämlik hälsa är centralt även inom folkhälsoarbete och handlar om att alla människors rätt till god och jämlik hälsa oavsett kön, utbildningsnivå, etnicitet, ålder och andra socioekonomiska faktorer. Fokus läggs på åtgärdbara skillnader i hälsa.

Folkhälsoarbetet ska verka tvärsektorielt i hela kommunorganisationen, med folkhälsoaspekter integrerat i ordinarie planer och beslut. Två prioriterade områden är ANDTS (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar) samt psykisk hälsa. Folkhälsoarbetet bedrivs tvärsektorielt i samverkan. Fokus ska vara utbildning, information och marknadsföring samt att bedriva hälsofrämjande och förebyggande insatser. Två prioriterade målgrupper är barn/unga och vårdnadshavare.

Följande insatser har genomförts:

- Dokumentet "Riktlinjer för arbete mot droger i skolan" som gäller för både grundskola, gymnasium och vuxenutbildning gjordes klart under året och implementering pågår.

- Samordnade aktiviteter inklusive fältning på riskhelger är genomförda under året. Som exempel kan nämnas Valborgsaktivitet för unga i Folkets hus, Blås grönt under Våryran samt övriga ungdomsaktiviteter och fältning vid skolavslutning.
- Lussecupen i samverkan med Per Ols innebandyförning.
- Informationsinsatser för föräldrar har genomförts med fokus på att ökad kunskap om olika droger samt hur man kan förebygga och förhindra droganvändning samt vilken hjälp som finns att få.
- Drogtest avloppsvattnet
- Utöver tidigare års satsning på feriejobb under sommarlovet har även en satsning för jobb till äldre unga i åldern 18 - 22 år genomförts.
- Medborgarbudget för unga "Din idé" genomförs för tredje året med fler deltagare och fler idéer.
- Föräldrakursen Connect har under året genomförts på 4 olika språk -svenska, arabiska, somaliska och tigrinja.
- Ett arbete kring psykisk hälsa har initierats där kommunen samverkar med Regionen och bland annat kommer att använda metoden aktionsforskning för att involvera medarbetare och medborgare i detta arbete.'
- Hälsoveckan genomfördes v 38 med god uppslutning från invånare och kommunala verksamheter. Bland annat föreläste Karolina Kluft.

Brottsförebyggande

I juni 2023 trädde en ny lag i kraft som ställer större krav på kommunernas brottsförebyggande arbete. Årets arbete har fokuserat på att anpassa verksamheten till detta. Kommunen arbetar systematiskt och kunskapsbaserat i samverkan enligt styrdokument. En årslägesbild för 2023 har tagits fram samt en åtgärdsplan för 2024. En trygghetsvandring har genomförts och under Våryran genomfördes trygghetsinsatser. Trygghetsråd med dagligvaruhandeln sker i samverkan med polis och ICA.

Välfärd och service

Näringsliv

Ett näringsliv i framkant:

- 54 företag startades under 2023 och 19 personer har genomfört företagsrådgivningar minst vid ett tillfälle.
- 40 genomförda företagsbesök under 2023. 8 stycken morgonsoffor i Fagersta på Fagersta brukshotell med bra delaktig hos de lokala näringslivet. En nätverksträff i Fagersta har genomförts där länets alla näringslivschefer i länet deltog för att diskutera regionalutveckling och vi genomförde även ett företagsbesök på Seco.
- Förbättrat företagsklimatet enligt Svenskt Näringslivs undersökning bland företagen. Vi har initierat ett fortsatt strategiskt arbete för att förbättra resultat, med målet att ligga i mitten av rankingen 2027. Glädjande är att vi 2023 har ökat och förbättrat oss i mätningen på samtliga punkter.
- Näringslivsenheten är aktiv i en länsarbetsgrupp för hur vi ska förse länet med etableringar som skapar regional tillväxt. Medverkar i länsarbetsgruppen gör, Fagersta, Köping och Västerås och gruppen leds av Region Västmanland.
- Hanterat Afrikansk Svinpest utifrån att näringslivet tagit ett stort samhällsansvar och många företagare i området har belagts med restriktioner som haft negativ påverkan för företagen ekonomiskt. Stort antal företagsbesök och samverkansmöten mellan olika myndigheter, organisationer och politik har genomförts pga svinpestens påverkan för företagarna i länet.

- Drivande i Nyföretagarcentrum som handhar företagsrådgivningar i länet inkl. Fagersta.
- Genomfört samverkansmöte med fokus på upphandling samt V-dala områden, t.ex. bygglov och miljö för att förbättra servicen till företag.
- Entreprizegala har genomförts för första gången för att hylla del lokala näringslivet och Fagerstas Entreprenörer. En succé som vi utgår ifrån blir en tradition och som var väldigt uppskattad av näringslivet.
- Fortsatt arbeta med detaljplanearbete på bland annat Fårbo för att underlätta för nya etableringar. Även översiktsplanen har vi jobbat med utifrån samhällsplanering och ha ett fortsatt utvecklande näringsliv inom kommunen.

I arbete med ett levande centrum har följande aktiviteter genomförts:

- Arrangerat Våryran tillsammans med Fagersta i Fokus.
- Fortsatt stöttande vid etableringar i centrumlokaler vid förfrågningar.
- Ett nätverk med Handeln, polisen, och Norra länets kommuner har initierats. Det är Icas initiativ och en utveckling på trygghetsavtalet som finns mellan ICA och kommunen. Brott och trygghet är en av de stora dialogerna som görs vilket resulterat i användandet av Svensk Handels Säkerhets-app som underlättar trygghetsarbetet.
- Administrerar Fagersta kommuns värdebevis som uppskattas generera handeln i Fagersta med ca 900.000kr. I år är även NVK med på det lokala värdebeviset.
- Deltagit i projektet Brinelltorget som kommer genomföras under 2024.
- Tillsammans med Fagersta i Fokus genomfört arrangemang för att stimulera handeln och attraktiviteten i centrum. Julkalendern är ett exempel.

Kultur, fritid och turism

Fagersta bibliotek är en välbesökt mötesplats som ytterst styrs av bibliotekslagen. Fagersta bibliotek ingår i en omfattande regional bibliotekssamverkan, Bibliotek i Västmanland.

Under året som gått har extra fokus lagts på arbetet med programverksamhet samt att förbättra och utveckla möjligheter till exponering och skyltning. Ett samarbete med Finskt förvaltningsområde har påbörjats, och två mycket välbesökta arrangemang med finsk kultur som tema har genomförts. Arbetet med programverksamheten har visat goda resultat och antalet publika arrangemang har ökat markant jämfört med året innan.

Antal Utlån: 81 517

Antal Besök: 71 111

Ett annat fokusområde under 2023 har varit att, med stöd från Kulturrådet, fortbilda all bibliotekspersonal i läsfrämjande arbete och metoder via den nationella satsningen Läsfrämjandelyftet. Denna satsning fortsätter under 2024, och ett bidrag på 58 000 kronor har beviljats för detta ändamål.

Ett annat fokusområde under 2023 har varit att, med stöd från Kulturrådet, fortbilda all bibliotekspersonal i läsfrämjande arbete och metoder via den nationella satsningen Läsfrämjandelyftet. Denna satsning fortsätter under 2024, och ett bidrag på 58 000 kronor har beviljats för detta ändamål.

Barn och unga är en av bibliotekets prioriterade målgrupper enligt bibliotekslagen.

Arbetet med att främja barns språkutveckling med hjälp av utbildade läshundar fortsätter och verksamheten är mycket efterfrågad och uppmärksammas såväl i biblioteksvärlden som i övriga samhället.

Även projektet Bokstart fortgår. Projektet riktas mot nyblivna föräldrar i nära samverkan med barnhälsovården, och har visat mycket goda resultat vad gäller föräldrars medvetenhet kring små barns språkutveckling. Under 2023 har 31 familjer deltagit i projektet. Fagersta bibliotek har beviljats ett bidrag på 400 000 kronor från Kulturrådet för att fortsätta arbetet med Bokstart i Fagersta kommun under 2024.

Inom kulturskolans område har många aktiviteter genomförts under 2023, här nedan kommer ett axplock utav genomförda aktiviteter:

- Kulturskolan har under våren 2023 startat undervisning i Dans för hälsa. En forskningsbelagd undervisning i dans för att motverka psykisk ohälsa hos tjejer mellan 14 och 20 år. Undervisningen har föregåtts av möten med rektorer och skolhälsa varigenom elever till dans för hälsa rekryteras.
- Regional kulturskola har ingått ett samarbete med SMI (Stockholm musikpedagogiska institut) där SMI erbjuder fortbildningskurser efter önskemål från lärarna i Västmanland. Kurserna är öppna för sökande från hela Sverige men hålls på någon av skolorna i Västmanlands län.
- Kulturskolans dag och Firande av Nationaldagen har hållits med mycket gott resultat. Ca 100 av kulturskolans elever underhöll publiken mellan 11 – 14. Efter 14 tog Stadsmusikkåren och årets värdforening över med allsång tal och utdelande av stipendier. Några av de äldre eleverna deltog även i det officiella firandet med sång och musik.
- Kulturskolan har under året genomfört månatliga mindre konserter med ensembler och dans samt två större konserter tillsammans med Fagersta stadsmusikkår.
- Öppet hus på Fagersta kulturskola blev en lyckad tillställning där elever och föräldrar fick prov alla våra ämnen och ställa frågor till lärarna.
- Fagersta kulturskola har under året drivit tre projekt utöver ordinarie undervisning. Projektet Språkutveckling genom körsång har haft två grupper/vecka på Alfaskolan. Körprojektet är finansierat via statligt utvecklingsbidrag. Tidigare år har vi erbjudit dans till förskolor men från i år erbjuder vi Brass och tvärflöjtsprojekt istället. Projekten har varit omtyckta på förskolorna och vi räknar med att fortsätta med dessa.
- Under hela året har vi även samarbetat med Brinellskolan om elevensval i musik. 1

Fagerstahallen genomförda aktiviteter under 2023.

- 2023 inleddes med en prova-på-vecka hos Fagerstahallen. 9-15 januari erbjöds Kommunens invånare att prova och upptäcka olika träningsformer med fri entré.
- 8 mars internationella kvinnodagen. Fri entré till vattengymnastiken för alla som identifierade sig som kvinna.
- Fagerstahallens simskola fortsätter att vara efterfrågad med fullbokade grupper. Vi får fantastiskt fin feedback från föräldrar och barn.
- För att underlätta för föreningslivet som önskat att kunna träna senare vissa kvällar, har en jalousivägg monterats vid nedre entrén vilket skapar möjlighet för flera träningstillfällen för aktiva klubbar i Fagerstahallen
- Lägerverksamheten har rullat igång igen efter pandemin. Mycket fin feedback ifrån de läger som besökt oss under året.
- Den 20 september arrangerade Fagersta Kommun i samarbete med olika aktörer Hälsokvällen i Fagerstahallen. Kvällen bjöd på mini hälsomässa och föreläsning med fröidrottsstjärnan Carolina Klyft.
- Renoveringsarbetet med att färdigställa herravdelningen i simhallen påbörjades i maj 2023 och ska vara klart till den 15 februari 2024.

Kostservice

Under det gångna året har Kostservice utvecklat och implementerat en måltidspolicy för Fagersta kommun. Målet är att skapa ett enhetligt styrdokument för hela kommunen för att säkerställa att förtroendevalda och verksamheter har en enhetlig och effektiv strategi.

I samarbete med norra Västmanlands ekonomiförvaltning har en ny prissättningsmodell tagits fram och implementerats för att få en bättre styrning på ekonomin.

Samverkan med Komvux Västmanland och arbetsmarknadsenheten har möjliggjort utbildning av måltidsbiträden och kockar. Detta initiativ förväntas underlätta rekryteringen av utbildad personal till kostenheten.

Under hälsoveckan organiserades flera aktiviteter, inklusive öppet hus på Centralköket samt erbjudande av näringsrik frukost och mellanmål till samtliga elever.

I samarbete med arbetsmarknadsenheten har köksträdgården vid Centralköket expanderat och blivit en del av sysselsättningen inom arbetsmarknadsenheten, samtidigt som andelen närodlat har ökat inom kosten.

Projektet "Måltidsresan" fortsätter i samarbete med socialförvaltningen. Arbetet har inletts för att utbilda alla kostombud i egenkontroll och specialkost.

En ny upphandling av livsmedel har genomförts, där fokus har legat på att hitta leverantörer i närområdet för att öka andelen närproducerade inköp. Resultatet av detta arbete är det nya samarbetet med Siljanchark som leverantör av kött.

Vuxenutbildning och SFI

Komvux verksamheten omfattar grundläggande och gymnasialvuxenutbildning, SFI, Yrkesvux samt Lärvox. Vuxenutbildning är till för personer som från och med andra kalenderhalvåret fyller 20 år. Samarbetsavtal är skrivna med Norberg och Skinnskatteberg.

Året 2023 inleddes med en nyinviqning av Olympen, vår centrala plats för administration samt grundläggande och gymnasial vuxenutbildning. Fokus under året har varit på våra elever, vilka i allt högre grad visar sig ha kort skolbakgrund. Detta kräver innovativa tankesätt och nytänkande för oss inom Vuxenutbildning. För att möta våra elever har mycket av fokus riktats mot kombinationsutbildningar. Genom ett effektivt samarbete inom välfärd och service, samt med stöd från socialförvaltningen, har vi framgångsrikt kunnat erbjuda ökat stöd till många elever. Internt har vi aktivt arbetat med stödteam, delvis möjliggjorda genom bidrag från SPSM.

Lärlingsutbildningar, vårdutbildningar och industriutbildningar har fortsatt att utvecklas under året och utgör fundamentet för vår satsning inom yrkesutbildningar.

Under hela 2023 har vi fram till den 22 december hanterat 1367 elever, vilket innebär en minskning jämfört med 2022 då vi hade 1574 elever. Med inkluderingen av Svenska för invandrare (SFI) och anpassad utbildning för vuxna, uppgick antalet helårsstuderande till 562 för år 2023. Vi har aktivt strävat mot våra mål, som vi dels får från staten genom läroplansmålen och kursmålen. Vår strävan är kontinuerligt riktad mot Vision 2030 och regionens kompetensplan.

Enligt förordningen SFS 2016:937 ska ett yrkesråd finnas. Yrkesrådet engagerar sig i frågor som rör arbetsmarknadsbehov och verksamhetsutveckling. Under 2023 har yrkesrådet hållit fyra möten för att diskutera och planera. Samtidigt har Vård och Omsorgscollege aktivt samarbetat med FSN-kommunerna, och den lokala styrgruppen har haft fyra möten under året.

Svenska för invandrare (SFI)-elever får nu sin undervisning genom Arenautbildning, som tillhandahåller lokaler på Henningvägen i Fagersta. Kvalitetsarbetet med Arena pågår kontinuerligt. Även om Arenautbildning hanterar undervisningen, åligger det fortfarande Fagersta kommun flera administrativa uppgifter, såsom antagning och inledande kartläggning. Fagersta kommun behåller rollen som huvudman och ansvarar för kvaliteten. För närvarande har vi en stor andel elever med kort skolbakgrund, vilket påverkar genomströmningen avsevärt.

Arbetsmarknad och integration

Arbetsmarknadsuppdraget är att tillgodose Fagersta kommuns invånare med behov av socialt stöd, aktiviteter, vägledning, arbetsträning, arbete, information och kontakter för en snabb och effektiv återgång i reguljärt arbete samt integrationsinsatser.

Under 2023 har olika insatser gjorts med nedan givna nyckeltal och insatser.

- Totalt 205st individer har varit inskrivna i olika insatser under arbetsmarknad 20230101 - 20231231.
- 43st individer gått vidare till anställning på den reguljära arbetsmarknaden.
- 83% av de inskrivna individer är utlandsfödda.
- Snitt tiden för inskriven individ i verksamheterna är idag 21 månader.
- Totalt 61st introduktionsjobb startade under Mars-Juni i samverkan med försörjningsstöd och arbetsförmedlingen Västmanland.
- Skötsel av ”genomfart Fagersta” och viktiga promenadstråk har utförts under vår/sommar/Höst i samarbete med NVK
- Uppstart av nya arbetsgrupper på NVK-Park, Ridstallet Hedkärra samt Hemtjänst städ.
- Utveckling och utökning av arbetsgruppen på Hembygdsgården med MYCKET gott resultat.
- Upparbetat nya arbetslinjer med 4st företag (Scanbio, Iecab, Willys, FNS Stöd) och 5st föreningar (Ridklubben, Fagersta södra, Fagersta AIK, Västanfors bandy och Golfklubben).
- Fortsatt samverkan med vuxenutbildning med serviceassistensutbildningar med inriktning mot Vård, kost, lokalvård och gata/park. Även lärlingsutbildning med inriktning Fastighetskötare.
- Cafécykel verksamhet under sommarveckorna för sommarjobbare.
- Uppstart och drift av Sportcafé Fagerstahallen.
- X-Rundan en digital tipspromenad i Fagersta med 3st olika rundor, sköts och underhålls av Alltjänst, Ungdomstema med priser under sommarlovet samt en Adventskalender 2023 med gott deltagande.
- Skötsel av samtliga aktivitetsplaner och badplatser i kommunen.
- Uppförande av skidspår på Fagersta golfklubb.
- Stor delaktighet och samverkan med jordbruksverket och SVA gällande Afrikansk svinpest.

Vision 2030

Måluppfyllelse

Strategiskt utvecklingsområde	Bedömning
Fagersta - platsen där världar möts	
Våra barn - vår framtid	
Ett näringsliv i framkant	
Våra levande centrum	
Låt hela Fagersta leva	
Nära till allt	
En trygg, hållbar och jämställd kommun	
Vi möts i Fagersta	

Fagersta-platsen där världar möts

Våra barn – vår framtid

Ett näringsliv i framkant

Våra levande centrum

Låt hela Fagersta leva

Nära till allt

En trygg, hållbar och jämställd kommun

Vi möts i Fagersta

Ekonomiskt resultat och större avvikelser

Resultat (tkr)	Budget 2023	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intäkter	95 771	114 695	100 681
Kostnader	-299 780	-295 679	-315 325
Nettokostnad före kapitalkostnad	-204 009	-180 983	-214 644
Kapitalkostnad	-1 768	-2 030	-1 899
Nettokostnad före kommunbidrag	-205 777	-183 014	-216 543
Kommunbidrag, årsbudget	211 086	211 086	201 431
Kommunbidrag, tilläggsanslag	-5 309	-5 309	6 882
Budgetavvikelse	0,0	22 763	-8 230

Politisk verksamhet och övrigt

Medelsreserven ianspråkats med 17,8 mkr med utfördelning till socialnämnd och utbildningsnämnd. Avvikelsen från budgetposten blir således 14,3 mkr.

Kommunstyrelsen ger ett underskott på 1,5 mkr. Kostnad för omställningsstöd för fg kommunalråd uppgår till 986 tkr. Sammanträdesarvodet och ersättning för förlorad arbetsförtjänst inkl PO-pålägg överstiger budget med ca 300 tkr. Nya delvis yngre politiker genererar ökade kostnader för förlorad arbetsförtjänst då de i större utsträckning har än de äldre har ett annat arbete. Kapitalkänstkostnad för inventarier överstiger budget med 98 tkr. Kostnaden kurser och konferenser ger ett underskott på 98 tkr för året.

Oförutsett överstiger budgeterat med 1,9 mkr kostnader för köprådgivning och juridik i samband med köp av fastighetsbolag och förvärv av fastighet.

Hälsobefrämjande åtgärder, underskott 1,2 mkr kostnad för värdebevis 2023 500 tkr, men även för en stor del av värdebevis för 2022, 650 tkr. Överförmyndare ger ett överskott på 286 tkr. Kostnader för klimatbefrämjande åtgärder uppgår till 179 tkr.

Kommunledning

Kommunledning har ett budgetöverskott på 2,3 mkr, dels beroende på en oförbrukad buffert på 1,4 mkr men också pga av att vi from maj fakturerar Bergslagsbo för VD tjänst med 50 tkr per månad, 400 tkr har det inbringat. Kostnader för försäkringar är 207 tkr lägre än budgeterat.

Samverkansorganisationer

Samverkansorganisationer ger ett överskott på 4,9 mkr.

NVK ger ett överskott på 5,1 mkr. Det genereras av den anslagsfinansierade verksamheten, gator o torg +2,9mkr, parker +1,3mkr, skogsbruk +2mkr samt finansiering +2 mkr.

Den intäktsfinansierade verksamheten ger underskott, där övriga gemensamma verksamheter ger -2,2mkr och bostäder -0,6 mkr. I övrigt på NVK är det mindre avvikelser.

Kollektivtrafik ger ett underskott på 87 tkr, ökade drivmedelskostnader utöver budget.

Lönenämnd ger ett underskott på 126 tkr, system och programkostnader. NVS ger ett mindre överskott på 55 tkr, NVE ett mindre underskott på 12 tkr. Miljö och bygg samt SDR båda enligt budget.

Stöd och styrning

Stöd och styrning ger ett överskott på 634 tkr även om kansli & utv. har ett underskott på 954 tk, beroende på bla Hypergene. Intäkter plus 600 tkr (utlånad personal BB mot utb.fv) samt andra mindre budgetavvikelser både plus och minus.

HR ger ett överskott på 421 tkr, mycket på grund av outnyttjad budget för drogtester +396 tkr, outnyttjad budget för Kurs och konferens +85 tkr samt personalkostnad +59 tkr. När det gäller programhyror och licenser finns ett underskott på ca 106 tkr.

Arkiv ger ett underskott på 115 tkr, fördelade elkostnader står för 69 tkr av underskottet och arvode arkiv Västmanland 30 tkr.

Televäxel och vaktmästeri ger överskott med 388 tkr respektive 243 tkr.

Kostnad för fackliga företrädare är för 2023 295 tkr lägre än budgeterat.

Kostnad för TIB uppgår till 265 tkr.

Kommunikation och information bidrar med ett överskott på 360 tkr. Lägre personalkostnad pga personal som slutat, 300 tkr. Outnyttjad budget för profilprodukter ca 85 tkr. Licenser och konsulter bidrar med överskott på 179 tkr.

Nya infartskylten har under året aktiverats som anläggning och ger kapitaltjänstkostnad from september 2023, 4 månader ger underskott på 158 tkr, då avskrivningskostnaden ej var budgeterad för 2023 då det var oklart om den skulle vara klar för drift under året.

Välfärd och service

Välfärd och service har ett överskott på 608 tkr sammanlagt för sina delar.

Kostservice underskott på 3,7 mkr beror på en mix av pris och volym när det gäller portionerna som serveras i servicehusen Koltrasten, Stolpvreten och Malmen.

Dels är portionspriset för kund för lågt jmf med den faktiska kostnaden för en portion, dels är antalet sålda portioner lågt i jämförelse med antal budgeterade portioner. Totalt ger dessa restauranger ett underskott för kostservice på 4,3 mkr.

Centralkök och skolkök ger tillsammans ett överskott på 0,6 mkr.

Framtiden

Kommungemensamt

Fagersta Kommun står inför stora pensionsavgångar, en tredjedel av kommunens medarbetare kommer att gå i pension de närmaste 10 åren. Kommunens folkmängd är relativt konstant, samtidigt som kommunen har en åldrande befolkning. Det finns ett stort rekryteringsbehov inom samtliga verksamheter samtidigt som det är viktigt att vi behåller och utvecklar de medarbetare som redan finns i organisationen. Kommunen har länets högsta arbetslöshet, vilket innebär att det finns en matchningsproblematik lokalt. Det krävs ett fortsatt systematiskt arbete för att höja utbildningsnivån och förbättra skolresultaten. Digitalisering är också en viktig pusselbit i arbetet med att klara kompetensutmaningen, men även för att möta kommuninvånarnas förväntningar. Samtidigt kräver införande av nya systemstöd resurser i form av kompetens och budget. Återuppbyggnaden av totalförsvaret har inletts och förutses ta allt mer av kommunens resurser i anspråk. Det förändrade omvärldsläget medför också krav på förändrade arbetssätt, till exempel vad gäller IT-säkerhet. Kommunen har under den senaste tioårsperioden tagit emot många nyanlända, och mot bakgrund av utvecklingen i omvärlden kan det väntas att detta kommer att fortsätta.

Socialnämnden

Uppdrag

NÄMND

Socialnämnden är den politiska ledningen som har ansvar för kommunernas verksamhet enligt socialtjänstlagen i uppdraget ingår även ledning av den kommunala hälso- och sjukvården. Dessutom beslutar nämnden eller dess arbetsutskott i vissa myndighetsärenden. Under året har varit 12 sammanträden i socialnämnd samt 20 arbetsutskott. Socialnämnden består av 9 ledamöter och 5 ersättare.

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Förvaltningsledningen består av socialchef, tre avdelningschefer, kvalitetschef/medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS). MAS funktion är direkt underställd socialnämnden. Förvaltningen har en nämndsekreterare. Inom förvaltningen finns centrala utvecklarfunktioner. Totalt finns 555 tillsvidareanställd personal varav 80% kvinnor och 20 % män. Totalt arbetar 84 % heltid.

SOCIALNÄMNDENS ANSVARSOMRÅDEN

Individ- och familjeomsorg (IFO)

Myndighetsutövning för barn, ungdom och familj, vuxen, missbruk samt ekonomiskt bistånd, budget och skuldrådgivning samt konsumentrådgivning. Öppenvårdsinsatser för barn, ungdom och familj samt enskilda vuxna. Insatser för familjehemsvård, inklusive ensamkommande barn och unga. Stödfunktion administration, verksamhetsutvecklare och systemadministration. Genom extern samverkan finns öppen verksamhet, Familjecentral. Familjerådgivning erbjuds i samverkan mellan kommunerna i norra länsdelen. Familjerättsfrågor verkställs genom avtal med Västerås och tillstånd/tillsyn av alkohol och tobaksärenden sker genom avtal med Hallstahammar. Tillsammans med Regionen erbjuds ungdomsmottagning. Verksamheternas nettobudget: 51 mkr.

Äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård

Äldreboenden, korttidsplatser, hemtjänst, avlösning, dagverksamheter och öppna verksamheter, matdistribution, färdtjänst, trygghetslarm samt sjukvård i särskilda boendeformer och i hemsjukvården. Handläggning av bostadsanpassningsärenden. Verksamheterna nettobudget: 220 mkr.

Funktionshinderområdet (LSS) inklusive psykiska funktionshinder

Myndighetsutövning inom vård- och omsorg. Handläggning av färdtjänst och bostadsanpassningsärende. Gruppboendestäder, stödlägenheter, daglig verksamhet, fritidsverksamhet, avlösarservice, personlig assistans, stödfamiljer, kontaktpersoner, korttidsverksamhet samt ledsagarservice. Området psykiska funktionshinder innehåller särskilt boende, stödboende, boendestöd och sysselsättningsverksamhet. Verksamheternas nettobudget: 72 mkr.

Stödboende/Härbärge

Myndighetsutövningen för verksamheten ligger under individ- och familjeomsorgen. Stödboende för personer med missbruksproblematik och härbärge samt dagtidsverksamhet. Verksamheternas nettobudget: 3,8 mkr.

Årets händelser

Övergripande

Under året har covid-19 smitta samt andra virus sjukdomar konstaterats hos både kund och medarbetare, detta har stundtals resulterat i ett ansträngt bemanningsläge inom vård och omsorg, vilket har medfört ökade kostnader för vikarier, övertid, sjuklön och skyddsmedel.

Arbete för omställning till Nära vård är pågående. Projekt utökad mobilitet sker i samverkan med Region och kommunerna i norra länsdelen. Syftet med ökad mobilitet innebär utökad vård i hemmet för samhällets mest sjuka.

Nytt förslag på länsgemensam överenskommelse för samverkan om vuxnas psykiska hälsa har tagits fram och väntas beslutas under första delåret 2024. Syftet med överenskommelsen är att stödja berörda aktörer i samverkansfrågor rörande vuxnas psykiska ohälsa, samt stärka samverkan mellan berörda aktörer.

Ett digitalt bedömningsinstrument har använts inom vård- och omsorg. Bedömningen utgår ifrån individens behov av stöd och hjälp och översätter behovet till tid alternativt till vårdnivå. Detta ökar förutsättningarna till att optimera bemanning och fördela resurserna mer rättvist.

Implementering av verksamhetssystem Hypergenes moduler för IFO, VO pågår och kommer att bidra till bättre planering, uppföljning och analys inom verksamheterna. Implementering av Hypergens modul för SOSFS 2011:9, ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete kommer att underlätta det systematiska förbättringsarbete med funktioner för riskanalys, egenkontroller, uppföljning och åtgärder.

Från 1 oktober 2023 gäller som huvudregel att alla medarbetare ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att arbetspassen skall följas av dygnsvila. Alla medarbetare har ett schema som följer lagändringen.

Besluts har tagits att den befintliga bemanningsenheten kommer att omfatta schemaläggning och ansvara för timvikarier inom hela vård- och omsorg. Syftet med utökningen av arbetsområden är att samla arbete med rekrytering, bemanning och schemahantering centralt och genom det skapa en bättre effektivitet och kvalitet i verksamheterna. Vid rekrytering används digital språkkartläggning. Ny rutin gällande kontroll av arbetstillstånd infördes.

Förvaltningen har genom statsbidrag för att öka det civila försvaret inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård upphandlat tjänst för utbildning i kontinuitetshandling, vilket handlar om att planera för att upprätthålla verksamheten på en tolerabel nivå vid kris. Oavsett störning skall verksamheten ha en plan B.

Under 2023 har Socialstyrelsen beviljat Fagersta kommun två prestationsbaserade medel,

14,4 mkr för att man minskat andelen timanställningar till en god nivå samt 2,2 mkr för utökning av antalet sjuksköterskor på särskilda boenden under perioden 2021 – 2022. Medlen kom som ett statsbidrag och skall fördelas under år 2023 och 2024.

Funktionshindersområdet

MYNDIGHETSUTÖVNING

Myndighetsutövningen som handlägger LSS, äldreomsorg, socialpsykiatri, bostadsanpassning och färdtjänst har ett högt tryck, framförallt från färdigbehandlade patienter från Region Västmanland slutenvård. Positivt i år är att vi har klarat handläggningen i egen regi utan konsult från bemanningsföretag. I hemtjänstindex delindex för biståndshandläggning hamnade Fagersta på 10 plats av landets 290 kommuner.

LSS – lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade

Det har de senaste åren hänt mycket inom området LSS och vi vill ha fokus på utveckling hos våra stödandvändare så att de verkligen kan leva som alla andra. Stödpedagoger har utbildats i "Hälsan spelar roll" och grupper pågår i verksamheterna. Hälsan spelar roll är en hälsofrämjande intervention som kan ge utdelning i form av levnadsår och minskade vård- och omsorgskostnader till följd av onödig ohälsa, men det kan också ge stora värden för individen.

Boendeformer LSS

Inom område funktionshinder LSS visade resultatet av behovsbedömningsinstrumentet, Kubens mätning som också bedömer vårdnivå, att en stor del av stödandvändarnas behov inte motsvarar resurserna. Ofta har man mer resurser än vad man behöver, resultaten påvisade att kunder som idag bor på boenden med särskild service skulle kunna bo på ett serviceboende som kräver mindre resurser. Finns också individer som skulle

klara ett eget boende med hjälp av boendestöd. Det kommer behövas ett långsiktigt arbete med omflyttning i samverkan med de boende och anhöriga.

Planering för byggnation av två LSS-boenden har påbörjats, men är i dagsläget pausat. Vidare behöver verksamheten planera för att äldre personer med ökat stöd bor i samma gruppboende. På så sätt kan resurserna fördelas bättre. Yngre personer som dagtid har sin arbetsplats på dagliga verksamheten har ökat behov av personal i boende under kvällar och helger, ett ökat behov av stöd behövs för olika aktiviteter på fritiden. Idag får 4 individer sina behov tillgodosedda genom extern placering i annan kommun, detta är en minskning med 2 placeringar sedan tidigare bokslut. Brukarbedömningen på både servicebostad och gruppboende har haft lågt resultat gällande trivsel, trygghet och inflytande. Detta arbetar vi nu aktivt med och hoppas kunna få bättre resultat för 2024.

Daglig verksamhet enligt LSS

Verksamhet flyttade under sommaren till nya lokaler på Holmen vilket ger helt nya möjligheter att utveckla verksamheten. Årets brukarundersökning visade att vi har gjort stora framsteg i verksamheten. Verksamheten hade tidigare svaga resultat vad gäller trivsel men placeras år 2023 bland de 25% kommunerna i riket som hade bäst resultat.

Personlig assistans enligt LSS

Kommunen har idag 4 individer som har behov av personlig assistent, vårdinsatserna är större än vad som beviljats av Försäkringskassan. Fjorton kommuninnevånare har personliga assistenter från privat vårdgivare, dock har kommunen betalningsansvar för de första 20 arbetstimmar per månad samt alla sjuklönekostnader. En fördyrad kostnad avseende sjuklöner för extern utförd assistans har skett under 2023.

Fritidsverksamhet för barn/ungdom över 12 år (LSS)

Ungdomar över 12 år med funktionsnedsättning som behöver tillsyn när vårdnadshavare arbetar eller studerar kan beviljas insatsen korttidstillsyn. Korttidstillsyn kan beviljas före och efter skoldag samt under lov. Förvaltningen köper fritidsverksamhet av utbildningsförvaltningen för 14 barn/unga, ett ökat behov med 9 platser sedan 2022 vilket också medför ökade kostnader.

Korttidsboende barn och unga (LSS)

Totalt finns idag 19 barn/unga som beviljats korttidsboende, vilket är en kraftig ökning vilket resulterar i ett större krav på verksamheten i form av ökat resursbehov och utökade kostnader. Personalen har fått gått på en webbutbildning i lågaffektivbemötande. Vi har haft konsultation och samarbete med habiliteringscentrum i Fagersta samt med Barn och Ungdomspsykiatri för att öka personalen kunskap. Mätningar med kuben har gjorts på korttids och den visar att det går att nyttja resurserna mer effektivt än vad vi gör idag.

Psykiatriboende

Inom kommunens psykiatriboende finns individer med stora behov som ställer krav på medarbetare med särskild kompetens samt ändamålsenliga lokaler. Idag får 3 individer sina behov tillgodosedda genom extern placering i annan kommun, detta är en minskning med 3 placeringar sedan tidigare bokslut. Ingen av de individerna som idag är placerade i annan kommun kan i dagsläget få sina behov tillgodosedda inom den egna verksamheten.

Boendestöd

Boendestöd är bistånd i form av stöd i den dagliga livsföringen, riktad till särskilda målgrupper i eget boende. Till särskilda målgrupper hör bland annat personer med funktionsnedsättning och missbruksproblem. Socialpsykiatrins boendestöd har separerats från sysselsättningen under våren för att renodla verksamheterna som tidigare har gått in i varandra.

Vasavägens stödboende

Stödboende för personer med missbruksproblematik har haft en beläggning på ca. 74 %. Under året har 25 individer varav 2/3 män samt 1/3 kvinnor varit inskrivna på stödboendet. Flera av de boende har vistats där relativt lång tid och deltagit i arbetspraktik/arbete på Alltjänst. Ett förstärkt samarbete pågår mellan personal på stödboendet samt handläggare inom Individ och familjeomsorgens verksamhet, för att kvalitetssäkra uppföljningen av de som har beslut om boende. Ett utvecklingsarbete har genomförts utifrån dagtidverksamheten ”Insteget” som ersätter tidigare lågtröskelverksamheten.

Härbärke

Beläggningsgraden på Härbärgen har varit 32% av den ordinarie kapaciteten. Individer med långvarigt missbruk och nedsatt hälsa står i dagsläget för det stadiga nyttjandet av kommunens Härbärke. En tendens är att även yngre personer, i arbetsför ålder, har sporadiskt kommit till härbärgen.

Individ och familjeomsorgen

ÖVERGRIPANDE

Avdelningen individ och familjeomsorg leds av avdelningschef och två enhetschefer för vardera enheten, myndighetsutövning och verkställighet. Under 2023 har avdelningen drabbats av sjukdom i chefsledet, dock har vakanserna hanterats av ordinarie personal.

Under året har avdelningen arbetat särskilt med fyra fokusområden; att nå ut med tidigt stöd till barn, unga och familjer, att implementera och följa upp Fagerstamodellen för samhällsvård av barn och unga, att nå unga med normbrytande beteende med insatser på hemmaplan samt arbeta med stegförflyttning mot egen försörjning för personer beroende av ekonomiskt bistånd.

Individ- och familjeomsorgen har goda förutsättningarna att erbjuda stöd på hemmaplan till alla våra målgrupper. Arbetet bedrivs i aktiv samverkan med bland annat förskola, skola, primär- och elevhälsovård, barn- och vuxenpsykiatri samt polis. När vård utanför det egna hemmet är nödvändigt har vi även goda förutsättningar att erbjuda kvalificerad familjehemsvård i egen regi.

En ny tjänst som verksamhetsutvecklare har tillkommit inför hösten 2023, vilket är en omfördelning inom budget. Tjänsten har redan inneburit att utvecklingsfrågor blir mer på agendan och att avdelningen är mer rustad för kommande lagförstärkningar och implementering av bl a nya arbets sätt.

MYNDIGHETSUTÖVNING

Barn och familj

Teamet arbetar med biståndsbeslut enligt SoL (Socialtjänstlagen) och LVU (Lagen om vård av unga). Antal anmälningar om oro för barn och ungdomar ligger på samma nivå som under föregående rapport 2022. Många anmälningar handlar om våld i nära relation, psykisk ohälsa hos unga samt oro för ungdomar som utvecklat normbrytande beteende.

Antal barn/ungdomar placerade på hem för vård och boende (HVB) ligger på en lägre nivå jämfört med föregående år. Hemflytt/flytt från HVB har skett i tre längre placeringar där öppenvårdsinsats på hemmaplan tagit vid eller stödboende har bedömts som lämpligt som ett steg mot självständighet utifrån den utveckling som skett hos den unge. Den så kallade ”Fagerstamodellen” har börjat ge resultat i och med förbättrat och närmare samarbete runt ungdomar mellan handläggare och öppenvård, vilket resulterat i att hemmaplanslösningar snabbare kommit igång i en vårdkedja. I dagsläget är det svårt att bedöma om placeringar på HVB kan pareras till samma grad som de senaste åren då kriminalitet och droger bland unga är en fortsatt utmaning för samhället. De ungdomar som idag är placerade på HVB har ett omfattande vårdbehov med främst missbruks- och kriminalitetsproblematik, ofta i kombination med neuropsykiatrisk problematik, som inte kunnat tillgodoses på hemmaplan och som inte heller är lämpliga för placering i familjehem utifrån allvarliga risker som problematiken medför.

Vuxen

Teamet arbetar med biståndsbeslut enligt SoL (Socialtjänstlagen) och LVM (Lagen om vård av missbrukare i vissa fall). Under första delen av 2023 har teamet haft flera komplexa ärenden med samsjuklighet (psykisk ohälsa och missbruk) och även ytterligare två LVM placeringar som fastställts av Förvaltningsrätten på grund av missbruk med fara för personens liv. Antalet placeringar ökar för målgruppen trots gedigna insatser från öppenvården i kombination med stödboendet. Samverkan med öppenvården och Vård och omsorg biståndshandläggning samt andra samverkansparter, så väl internt som externt, har varit en förutsättning och möjliggjort en god planering för de berörda. Antalet anmälningar och ansökningar är i samma nivå som året innan. Det som varit utmärkande är flera individer som återfallit i omfattande och gravt alkoholmissbruk efter lång tids nykterhet.

Ekonomiskt bistånd

Antal hushåll som erhållit försörjningsstöd är på samma nivå som föregående år. Utbetalningar av ekonomiskt bistånd har på totalen ökat med 2,9 mkr mot 2022. Antal aktuella ärenden är i nivå med 2022 även om det till kommunen skett en stor inflyttning från andra kommuner när individen gått ur etableringsperioden. Detta påverkar utbetalningar av försörjningsstödet då en stor del av de inflyttade står långt från arbetsmarknaden och har knapphändiga kunskaper i svenska språket. Det krävs breda insatser för att denna målgrupp skall komma närmare egen försörjning. Automatiseringen av ekonomiskt bistånd har underlättat hanteringen av ärenden.

Under året har samverkan mellan kommunens arbetsmarknadsenhet, arbetsförmedlingen samt ekonomiskt bistånd utnyttat i att ett knappt 50-tal personer erhållit introduktionsanställning under ett år med möjlighet till förlängning ytterligare ett år. Individ och familjeomsorgen har under tiden kvar ett visst ekonomiskt ansvar för personerna, men förhoppningen är att flera efter perioden kommer i egen försörjning. 3,1 mkr har överförts till Arbetsmarknadsenheten avseende introduktionstjänster under 2023. På helåret är det en minskning med 300 000 kr i jämförelse om försörjningsstöd skulle ha utbetalats. Av de som beviljats ekonomiskt bistånd har samtliga en planering mot egen försörjning, sjukskrivning eller hinder av sociala skäl. Teamet har arbetat med att öka antalet ärenden för SIP (samordnad individuell plan) och samverkan internt och externt är en förutsättning för att få personer till egen försörjning.

Budget-och skuldrådgivare ger råd och stöd till de som har svårt att få sina inkomster att räcka hela månaden, men även stöd inför en ansökan om skuldsanering och under en beviljad skuldsaneringsperiod. Planering är att konsumentvägledning och budget-och skuldrådgivning, förutom enskild rådgivning, tillsammans möter medborgarna i olika verksamheter. Till dödsboanmälan som också ingår i enheten myndighetsutövning har det under perioden ingetts 6 dödsboanmälningar vilket är en minskning med sju anmälningar jämfört med förra året.

VERKSTÄLLIGHET BARN OCH FAMILJ

Enheter består av Familjeteamet, Öppenvårdsmottagningen Slussen och Familjehemsgruppen och erbjuder stöd till familjer, barn, ungdomar, vuxna och anhöriga. Verksamheten omfattar bland annat förebyggande och tidiga insatser, hemmabaserat stöd i familjer, behandling för vuxna med skadligt bruk och beroende, stöd och behandling vid våld i nära relationer och familjehemsvård. Enheten ansvarar även för utredning och matchning av uppdragstagare för familjehemsvård, kontaktpersons- och kontaktfamiljinsatser. Slussen (12 år och uppåt) bedrivs gemensamt med Norberg och Skinnskatteberg.

Öppenvården, Familjeteamet och Slussen

Under år 2023 har 142 barn och unga haft beviljade stödsinsatser genom Familjeteamet, vilket är en liten minskning jämfört med föregående år. Uppdragen till Familjeteamet varierar i omfattning och intensitet, men samtliga medarbetare har uppdrag i familjer med behov av dagligt stöd. Andelen biståndsbeviljade insatser avseende barn i förskoleålder (0-5 år) fortsätter att utgöra knappt 20% av uppdragen. Ärenden som rör ungdomar 13-21 år utgör drygt hälften av beviljade öppenvårdsinsatser för barn och unga. Under de senaste åren har Familjeteamet jobbat för att i ökad utsträckning nå ut med förebyggande och tidigt stöd. 84 familjer har efterfrågat och fått stöd utan biståndsbeslut (sk Öppna vägen) under 2023, vilket är en stor ökning från tidigare år. Det är oftast föräldrar som tar kontakt för råd och stöd, men under året har vi också

en ökad andel ungdomar som själva tar kontakt med Familjeteamet. Totalt har över 400 olika personärenden varit aktuella på Öppenvårdsmottagningen Slussen under år 2023, vilket är en stor ökning jämfört med tidigare år. Ärendena kan avse substansbruk, spelproblem, våld i nära relation eller andra sociala problem och omfattar medborgare i de tre samverkanskommunerna. När det gäller Fagersta kommun har 87 personer fått stöd på Slussen via Öppna vägen (utan biståndsbeslut), varav 15 individer under 18 år. Under året har 86 ungdomar och vuxna från Fagersta beviljats insatser genom Slussen, vilket ligger på samma nivå som föregående år. 17 personer (nästan enbart kvinnor) har under 2023 fått stödinsatser pga våldsutsatthet och två män har beviljats behandling riktad till utövare av våld i nära relation. Ytterligare 8 individer har sökt rådgivning och stöd via Öppna vägen (utan biståndsbeslut) gällande våld i nära relationer.

Öppenvården har genom Slussen och Familjeteamet goda resurser att erbjuda barn och unga behandlingsinsatser med fokus på substansbruk och/eller kriminalitet. Insatser som erbjuds för målgruppen barn och unga med normbrytande beteende är bland annat olika föräldrastödsprogram, Funktionell familjeterapi (FFT), behandlingsprogram inom Kriminalitet som livsstil samt A-CRA (Adolescent community reinforcement approach) och Cannabisprogrammet för unga (CPU). Under 2023 har 35 ungdomar (13-21 år) erhållit beviljade öppenvårdsinsatser riktad mot normbrytande beteende. Detta är en ökning från föregående år (22 ungdomar år 2022).

För att nå ut med tidigt stöd har Öppenvården arbetat med flertal uppsökande och utåtriktade aktiviteter, både med fokus mot föräldrar, ungdomar och personal. Aktiviteterna för att nå ut med tidigt stöd verkar ha gett resultat, då vi ser en fortsatt ökning gällande antalet ärenden där individer och familjer själva söker öppenvårdsstöd. Det är positivt att fler vänder sig till socialtjänsten för råd och stöd, då vi vet att stöd i ett tidigt skede kan förebygga mer omfattande svårigheter och insatser.

Öppenvården har även under 2023 påverkats av trångboddhet och brister i den fysiska miljön på Sveavägen 10. Detta har medfört negativa konsekvenser för såväl klientarbetet som arbetsmiljön. Under våren har de mest akuta bristerna, som lett till ohälsa bland medarbetarna, åtgärdats. Under hösten har det fattats beslut om att verksamheten flyttar till andra lokaler på Norbergsvägen under våren 2024.

Familjehemsvården

Antalet familjehemsplaceringar har minskat under de senaste åren, men ökade något under förra året. Under år 2023 har sammanlagt 40 barn och unga samt två vuxna varit placerade inom familjehemsvården. Vid fyra tillfällen har det varit nödvändigt att anlita företag och konsulentstödd familjehemsvård, då vi inte kunnat möta behovet eller matchande akut plats i egen regi. Detta ligger på samma nivå som under föregående år. Fagersta, liksom många andra kommuner, påverkas av ökad konkurrens om erfarna familjehem från såväl företag som andra kommuner. Under de senaste åren har barn och unga med mycket svår problematik bedömts vara i behov av familjehemsvård framför annan vårdform. Dessa faktorer har inneburit utmaningar i att rekrytera lämpliga familjehem. Inom familjehemsvården finns barn med allvarlig psykisk ohälsa som medför stora svårigheter i vardagen och behov av mycket nära vuxenstöd, liksom barn och unga med missbruk och allvarlig kriminalitet. Dessa placeringar kräver samordnade och kompletterande insatser i form av öppenvårdsbehandling, barnpsykiatriska insatser och/eller anpassad skolgång. Fagersta har även provat särskilt förstärkt familjehemsvård i egen regi för familjehem med mycket utmanande uppdrag. Det innebär att vi kan erbjuda familjehem ett särskilt högt arvode för ett mycket komplicerat uppdrag där det bl a krävs att en familjehemsförälder finns hemma på heltid. Vid årsskiftet 2023/2024 vårdas samtliga familjehemsplacerade barn och unga i egen regi och inga konsultföretag anlitas.

IFO har under de senaste åren satsat särskilt på att bibehålla och utveckla stödet för barn, unga och familjer före, under och efter placering, bland annat genom Fagerstamodellen för samhällsvård av barn och unga. Arbetet med att upprätthålla och utveckla möjligheten att erbjuda familjehemsvård av god kvalitet i egen regi är alltid fortlöpande. Även för 2023 har avdelningen ekonomiskt tillskott till familjehemsvården genom statsbidrag. I år har vi bland annat valt att satsa på en handledarutbildning för familjehemssekreterarna i syfte att ytterligare stärka kompetensen och säkra kvaliteten inom familjehemsvården. Sammantaget ser vi att medveten rekrytering, nära stöd till familjehem, intern samverkan, hög tillgänglighet och bred kompetens inom öppenvården är framgångsfaktorer som bidrar till minskad institutionsvård.

Äldreomsorg

VERKSTÄLLIGHET ÄLDREOMSORG OCH KOMMUNAL HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Hemtjänst

I samverkan mellan chefer, medarbetare och pensionärsorganisationer har hemtjänsten arbetat för kvalitetsförbättrande åtgärder. Genom förbättrad hemsida och biståndshandläggning samt god kontinuitet och ökad delaktighet inom hemtjänst har tryggheten för kunder ökat vilket resulterat i ökad ranking i hemtjänstindex, från placering 283 år 2022 till placering 36 år 2023. Fagersta kommuns hemtjänst korades till årets kvalitetsutvecklare i hemtjänstindex 2023.

Hemtjänsten har även synliggjort rollen näransvarig och implementerat Fast omsorgskontakt, som från 1 juni skall ha yrkestiteln undersköterska. Viktiga mål har varit att öka medarbetarnas arbetsglädje, tillit till varandra och att minska stress. Genom att fördela om verksamheten i mindre grupper har hemtjänsten börja gå ifrån minutstyrning till mer behovstyrning. I och med Stolpvretens förändring från att tidigare varit ett särskilt boende i form av servicehus till att bli ett ordinärt boende för äldre har Stolpvretens medarbetare blivit en del av hemtjänsten.

Under hösten har 10 läkemedelsautomater implementerats för att främja invånare att leva ett så bra och självständigt liv som möjligt, planeringen är att utöka med 10-15 läkemedelsautomater under 2024. Besluts har tagit om digitala inköp, planering och förberedelse är påbörjat, implementeringen planeras till 2024. Under året har 16 st. språkombud utbildats.

Öppen verksamhet

Den öppna verksamheten har haft underhållning, balansträning och sittgymnastik. Frukostklubben är ett mycket uppskattat inslag för Fagerstabon, med social tillvaro, mycket skratt och diskussioner. Frivilligsamordare, medarbetare på IT-caféet och frivilliga seniorcoacher har varit involverade i att försöka ordna mötesplats för IT frågor riktat till äldre, syftet är att förebygga utanförskap. Anhörigstöd tillsammans med frivilligcentren gör hembesök till kommunens 78-åringar i syfte att förebygga ohälsa. Dagverksamheten Sträet och Kontakten har ett minskat kundunderlag vilket resulterade i att under sommaren kunde dessa verksamheter slå ihop. Detta medförde minskade personalresurser.

Särskilda boende

Särskilda boenden har fortsatt arbetat med Ung omsorg vilket har blivit en riktig guldkant för våra äldre. Ungdomar kommer till boende och ger äldre en meningsfull fritid och social samvaro. Unga Fagerstabor får extrajobb och förhoppningsvis väcks ett vårdintresse för framtida karriärval. Medarbetare har fått utbildning i BPSD, vilket är ett arbetssätt för att minska beteendemässiga och psykiska symtom vid kognitiv sjukdom/demenssjukdom. Chefer och medarbetare på Samtliga boenden har tillskapat fler aktiviteter för ökad meningsfullhet och trevlig tillvaro för våra kunder. Det har anordnats caféer, älgjakt, musikunderhållning med mera.

Byggnationen av ett nytt vård- och omsorgsboende pågår, 100 lägenheter som beräknas stå klart årsskiftet 2025/2026. Förvaltningen deltar i styrgrupp/arbetsgrupper för boendet.

Hälso- och sjukvård

Fortsatt svårt att rekrytera i gruppen legitimerad personal, sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter. Detta har medfört rekrytering via bemanningsföretag. Vid året slut har vi dock lyckats tillsvidareanställa fyra sjuksköterskor och därmed minskat behovet av bemanning. Ett gemensamt dokumentationssystem mellan region och kommun har implementerats och de kontinuerliga träffarna med norra länsdelens kommuner, Regionens vårdcentraler har fortlöpt.

Rekrytera av personal inom den kommunala rehabiliteringen har gjorts, men verksamheten har fortfarande en vakant arbetsterapeutjänst. Två rehab assistenter har backat upp rehabteamet och är en viktig del i rehabiliteringsarbetet utifrån det ökade behovet men också utifrån behovet av kompetensutveckling för baspersonal inom vård och omsorg.

Trygghemgång har varit uppskattat av Fagerstabon och bidragit till att vi har kunnat ta hem kunder på kort varsel från slutenvården och inget betalningsansvar till Regionen har varit aktuellt.

Korttidsplatserna har detta år haft en varierande beläggningsgrad. De som vistats på korttidsplatserna idag har stort omvårdnadsbehov, flera individer med kognitiv svikt/demenssjukdom med utåtagerande beteenden vilket resulterar i ett ökat behov av personalresurser.

Vision 2030

Måluppfyllelse

Strategiskt utvecklingsområde	Bedömning
Fagersta - platsen där världar möts	
Våra barn - vår framtid	
Ett näringsliv i framkant	
Våra levande centrum	
Låt hela Fagersta leva	
Nära till allt	
En trygg, hållbar och jämställd kommun	
Vi möts i Fagersta	

Fagersta-platsen där världar möts

För en ökad aktiv och meningsfull tillvaro för våra kunder inom äldreomsorgen har Ung omsorg bidragit till en fortsatt ökning av aktiviteter på våra särskilda boenden. Aktivitetskalendrar på särskilda boende har ökat sociala aktiviteter. Den öppna verksamheten har återigen kommit igång med aktiviteter som ger meningsfullhet till många Fagerstabor. Seniorcoacherna har bidragit till att fler äldre kan känna sig inkluderade i samhället i den digitala utveckling som sker. Antal personer i särskilt boende som upplever att man är mycket nöjd eller ganska nöjd med sociala aktiviteter har ökat sedan år 2022. År 2022 28%, riket 50. År 2023 49%, riket 54%. Vid årets slut är målet delvis uppfyllt enligt Kolada.

Arbetet har under året startat upp inom daglig verksamhet LSS för att erbjuda individuella lösningar samt utöka utbudet av insatser och utökningen sker för en ökad trivsel under sin vistelse i verksamheten. Nya lokaler för daglig verksamhet från juli månad bidrar till bättre förutsättningar för personer i behov av daglig verksamhet. Vid brukarundersökningen år 2023 är kategorin trivsel i brukarundersökningen grön i i Kolada, det innebär att Fagersta ligger bland de 25% av kommunerna som har de bästa resultaten. Målet är uppfyllt vid årets slut.

Våra barn – vår framtid

Antal ansökningar till myndighetsgruppen för barn och familj har ökat från 52 stycken år 2022 till 72 stycken år 2023. Ansökningar/kontakter ”öppna vägen” till familjeteamet under år 2023 var 84 stycken jämfört mot 57 stycken år 2022. Målet att öka antalet familjer eller enskilda som själva söker stöd inom Individ-och familjeomsorg är uppnått.

Under året har medarbetare från både myndighetsutövning och öppenvård haft flertal utåtriktade insatser, för att informera om socialtjänstens möjlighet att ge stöd. Insatserna görs för att öka antalet familjer eller enskilda personer som själva söker stöd inom Individ-och familjeomsorg.

Aktiviteter som bland annat genomförts är:

- Information förvaltningens verksamheter vid arbetsplatsträffar och föräldramöten på skolor/förskolor, SFI, Praktikertjänst vårdcentral och Fagerstahälsan.
- Information om anmälningsplikt samt hur personal kan stötta familjer att ansöka om stöd, IFO insatser samt socialtjänstens arbete.
- Öppna föräldrasamtal och föräldraråd samt vid olika föreläsningar och tematräffar.

- Deltagit vid klassinformation om kriminalitet på Brinellskolan samt vid informationsdag för elever på Risbroskolan på temat ”Snacka fritt”, genomfört en informationskampanj om Öppna vägen (samtalsstöd utan biståndsbeslut) riktad till ungdomar samt ”fältat” på riskhelger och evenemang.
- Erbjudit barnstödsgrupp BIG för åldrarna 9-12 år samt föräldraskapsstödprogrammet ABC för föräldrar med barn 3-12 år.
- Tematräffar och babycafé på Familjecentralen, som varit välbesökta och uppskattade.
- Deltagit på en föreläsning om anhörigstöd och sekretess på Studieförbundet Vuxenskolan samt vid informationscaféer tillsammans med Svenska kyrkan och kommunens anhörigstöd.

En trygg, hållbar och jämställd kommun

Äldreomsorgen arbetar aktivt med målet att öka tryggheten för personer som får stöd genom olika utförda insatser. Hemtjänsten har utifrån förbättrad kontinuiteten skapat ökad trygghet mot Fagerstabor och genom ett nytt arbetssätt skapat ökad delaktighet för våra kunder. Inom särskilt boende jobbar verksamheten med att minska antalet personer som kommer hem till kund för att på så vis öka tryggheten. Under våren har en studie gällande behovsbaserad resursfördelning genomförts inom äldreomsorgen. Den har genomförts för att kvalitetssäkra så kundens behovsbedömning utgår från individens behov av stöd och hjälp, inte utifrån insats och frekvens. Känslan av trygghet har ökat hos kund i hemtjänst. Resultat i Kolada från 80% år 2022 till 87% år 2023, riket 85% år 2023. Vi ligger på en gul nivå i Kolada och målet delvis uppfyllt vid årets slut.

Målet att alla personer som söker försörjningsstöd ska ha en individuell plan, gällande stegförflyttning mot egen försörjning och är uppnått. Arbetssättet är implementerat genom att i samband med uppföljning gemensamt med klient titta på den handling som beskriver aktiviteter, delmål och mål för individen, samt hur individen närmar sig målet.

Samsjuklighet är ett komplext problem i samhället, både för den enskilde personen men även för de personer som finns som stöd kring den enskilde. Det sker just nu ett länsövergripande arbete där en överenskommelse avseende samverkan för vuxnas psykiska ohälsa och arbetet fortsätter under år 2024, deltar från förvaltningen gör avdelningschef individ- och familjeomsorgen chef samt enhetschef verkställighet i styrgrupp och arbetsgrupp. När samverkansdokumentet är antaget kommer samverkan mellan länets kommuner och regioner avseende berörda målgrupper upprättas. Nya rutiner och arbetssätt kommer att implementeras inom socialförvaltningen. Samverkan mellan myndighetsutövning för individ och familjeomsorg samt biståndshandläggning har förstärkts genom regelbundna möten och samverkan i gemensamma ärenden. En stor omställning avseende kommande samsjuklighetsreform kommer att behöva ske om lagförslagen antas. Vid årets slut är målet delvis uppfyllt då det länsövergripande arbetet även fortsätter under år 2024.

Det sker ett aktivt arbete för att minska den totala sjukfrånvaron inom Socialförvaltningen. Den totala sjukfrånvaron har sjunkit under år 2023, ligger nu på 9,31%. Dock när vi inte målet på 7,5% och därmed är målet inte helt uppfyllt. Sjukfrånvaron för år 2023 har minskat i förhållande till år 2022 inom förvaltningen. Uppföljning av sjukfrånvaro sker kontinuerligt inom förvaltningen. För att minska sjukfrånvaron samverkar förvaltningen med HR-avdelningen genom olika aktiviteter samt att friskvårdsbidrag erbjuds. En pågående insats är i syfte att minska sjukfrånvaron för äldreomsorgens personal, ett samverkansprojekt mellan Fagersta kommun och företagshälsovården Avonova.

Vi möts i Fagersta

Kompetens och medarbetarförsörjning är den största utmaningen inför framtidens vård och omsorg samt socialtjänst. Fortsatt arbete kring attraktiv arbetsgivare och hållbar rekrytering pågår i samverkan med HR-avdelningen för alla yrkesprofessioner inom förvaltningen och inför framtidens behov.

För att minska personalomsättningen arbetar förvaltningen aktivt med olika insatser för att vara en attraktiv arbetsgivare och på så vis minska personalomsättningen. Vid årets slut är målet delvis uppfyllt. En insats är bland annat chefsstöd, att få till en bra vardag för chefernas arbete utifrån arbetsmiljöhandboken. Att

kommunens värdegrund STAR genomsyrar förvaltningens arbetssätt och att det finns tydliga rutiner i de olika verksamheterna.

Inom äldreomsorgen har det under året skett en utökning av antal enhetschefer samt inom vård och omsorg har Go Care hjälpt till i rekryteringsprocesser för att inspirera flera personer att vilja arbeta och söka lediga tjänster inom vård och omsorg.

Personalomsättningen har minskat från 7% år 2022 till 6% år 2023.

De senaste åren har det varit svårt att rekrytera legitimerade medarbetare och arbetsgrupperna har fått bemannats via bemanningsföretag. Under år 2023 har hälso- och sjukvårdsgruppen rekryterat nya medarbetare på tillsvidare anställning, dock har bemanningsföretag behövt förstärka arbetsgruppen periodvis. Under året har det varit svårt att rekrytera sjuksköterskor samt arbetsterapeuter. Totalt ökat behov av rekrytering från bemanningsföretag av dessa tjänster under vissa perioder av året, dock har situationen blivit bättre sista halvåret, då fler sjuksköterskor har kunnat anställas. Vid årets slut är målet inte uppfyllt. Kostnaden för sjuksköterskor via bemanningsföretag har ökat, år 2022 är kostnaden 6,6 miljoner kronor och år 2023 är kostnaden 8,5 miljoner kronor. En ökning med 1,9 miljoner kronor.

För att minska behov av bemanningsföretag inom hälso- och sjukvårdsgruppen har samverkan påbörjats med region Västmanland för samrekrytering av legitimerad personal och det gemensamma arbetet fortsätter under år 2024.

Ekonomiskt resultat och större avvikelser

	Budget	Bokslut	Bokslut
Resultat (tkr)	2023	2023	2022
Intäkter	67 954	98 788	93 979
Kostnader	-435 597	-467 371	-443 547
Nettokostnad före kapitalkostnad	-367 644	-368 583	-349 568
Kapitalkostnad	-1 799	-859	-896
Nettokostnad före kommunbidrag	-369 443	-369 442	-350 464
Kommunbidrag, årsbudget	361 116	361 116	344 129
Kommunbidrag, tilläggsanslag	8 327	8 327	4 809
Budgetavvikelse	0	0	-1 526

Socialnämnden har ett resultat för år 2023 helt i balans med budget. Nämnden har åberopat finansiering från den centrala medelsreserven med 8,8 mkr då nettokostnaden för externa placeringar barn och unga, ekonomiskt bistånd samt kostnader för etablering överstiger budget. Det som påverkar resultat mycket är de prestationsbaserade bidrag på 19,7 mkr för år 2023 som förvaltningen erhållit från Socialstyrelsen.

Socialnämndens egen ram och den gemensamma administrationen visar ett överskott på 6,0 mkr av den reserv som finns för oförutsett och utjämning av verksamhetens kostnader.

Individ- och familjeomsorgens resultat blev ett underskott på 19,9 mkr. Anspråk på centrala medelsreserven är gjord för externa vårdplaceringar för barn och unga, ekonomiskt bistånd samt kostnader för etablering med 8,8 mkr då det motsvarar nämndens totala resultat. Den faktiska kostnaden är dock 21 mkr över ram. Externa vårdplaceringar barn och unga kostar 18,6 mkr och är 4,2 mkr mer än tilldelad ram. Positivt är att antalet dygn på HVB för barn och unga har minskat, vilket medför lägre kostnader. Antalet placerade har inte ökat men fler är dyrare placeringar på grund av mer komplex problematik som kriminalitet, missbruk psykisk ohälsa och trauma. Utbetalning av ekonomiskt bistånd har ökat mot föregående år, trots det är kostnaderna lägre än rikets kostnader vid jämförelse. Utbetalningarna uppgår till 20,1 mkr vilket är 12,2 mkr över budget. Ersättning till Valfärd och service på 3,1 mkr ingår för klienter som erbjudits sysselsättning istället för bidrag, en minskad kostnad på totalen med 0,3 mkr. Ekonomiskt bistånd inom etableringsverksamheten har en årskostnad på 2,8 mkr. Kostnadsökningen beror delvis på ökad inflyttning till kommunen av hushåll som saknar egen försörjning. Hushåll som tidigare tillhört etableringen och idag inte har egen försörjning tillfaller det vanliga ekonomiska biståndet. Totalt utgör denna grupp 50 % av hushållen som uppbär ekonomiskt bistånd. Andra verksamheter inom IFO kompenserar med lägre

kostnader än budgeterat bland annat kontaktpersoner/familjer och öppenvårdsverksamhet men även vakanser och erhållna statsbidrag.

Vård- och omsorg visar ett överskott på 5,1 mkr i bokslutet. En del erhållna statsbidrag har gjort det möjligt att finansiera befintliga verksamhetskostnader vilket påverkar resultatet positivt, bland annat prestationsbaserade bidrag med 19,7 mkr. Den fortfarande pågående Covid- 19 smittan har bidragit till merkostnader på 3 mkr för ökad sjukfrånvaro, övertidskostnad och skyddsmaterial. Äldreomsorg och sjukvård visar ett överskott på 18,6 mkr. Åtgärder har gjorts vad gäller bemanningen för att minimera smittspridning, vilket leder till mindre flexibilitet och därmed ökade kostnader. Kostnaderna för bemanning inom äldreomsorgen har ökat. En stor förändring är att ställa om en deltidsorganisation till en heltidsorganisation inom befintlig budgetram då det uppstår överanställningar när alla går upp till heltid. Det ställer mycket högre krav på planering av bemanning, förändrat arbetssätt samt förändring av scheman och att samtidigt bibehålla en bra kvalitet utifrån kundernas behov. Hemtjänstens kunder har ett ökat vårdbehov som inte ryms inom budget. Inom enheten för hälso- och sjukvård har det varit mycket svårt att rekrytera personal och inhyrd bemanning kostar under året 8,8 mkr. En del tjänster har kunnat finansieras via statsbidrag för God och nära vård. Enheten för LSS/Psykiatri överskrider budget med 13,6 mkr. Orsaken är köp av externa vårdplatser för 8,5 mkr 4,2 mkr mer än tilldelad ram. Personlig assistans har fler ärenden i förhållande till budgetramen. Ökad kostnad för bemanning på Korttids/fritids då antalet barn ökat från 8 till 21 på ett år.

Framtiden

Övergripande

- Hållbart ledarskap, ökat chefsstöd
- Kompetensförsörjning – säkerställa att verksamheten har tillgång till medarbetare med rätt kompetens.
- Välfärdsteknik och förändrat arbetssätt - bra livskvalitet hos kund och hållbart arbetssätt för medarbetaren.
- Digitalisering – med hjälp av digital teknik förbättra och effektivisera verksamheten.
- Utveckla den centrala bemanningsenheten för att samla arbetet med rekrytering, bemanning och schemahantering för bättre effektivitet och kvalitet inom vård – och omsorg.
- Ökad samverkan med länets kommuner och Regionen kring gemensamma frågor

Funktionshindersområdet

- Anpassa stödandarnas behov mot resurserna bättre och justera resurserna mellan verksamheterna.
- Inventering gällande boendebehov inom LSS
- Boendestöd, arbete med att tydliggöra insatsen för att på sikt arbeta mer evidensbaserat än tidigare.
- Onsdagsutbildningar för vård och omsorgs personal kommer organiseras av bemanningsenheten. Utbildningarna kommer spegla behovet och genomföras av medarbetare med respektive kompetens.

Individ och familjeomsorgen

- Utvecklingsarbeten för att stärka stödet och samordningen kring barn och familjer med många insatser och komplex problematik.
- Fortsatt arbeta för att nå ut med information, förebyggande och tidigt stöd

- Fortsatt implementering av Fagerstamodellen för samhällsvård av barn och unga samt insatser för att motverka normbrytande beteende hos barn och unga
- Fortsatt utvecklingsarbete, implementera en hållbar modell för individbaserad systematisk uppföljning
- Fortsatt arbete i syfte att upprätthålla familjehemsvård av god kvalitet i egen regi
- Förbättra den förstärkta familjehemsvården (familjehem i kombination med behandlingsinsatser i öppenvård) liksom det långsiktiga föräldrastödet till vårdnadshavare med placerade barn.
- Fortsatt utveckling av samarbetet mellan ekonomiskt bistånd och välfärd och service olika enheter (arbetsmarknad och vuxenutbildning).
- Implementera kommande ny lagstiftning avseende “Nya socialtjänstlagen”, samsjuklighetsreformen samt förstärkningar inom området våld i nära relation.

Äldreomsorg

- Fortlöpande planering för det nya äldreboende.
- Möta våra språksvaga medarbetare med utbildning.
- Omställningen nära vård innebär nya krav på den kommunala hälso- och sjukvården. Mer avancerad sjukvård kommer att ges i hemmet, vilket kommer att innebära nya arbetssätt, ökad samverkan med regionen och ökat behov av legitimerad personal.
- Fortsätta utveckla trygg hemgång för att minska behovet av våra korttidsplatser.
- Arbete för att utveckla en effektiv, modern och sammanhållen hemtjänst med bra kontinuitet.

Utbildningsnämnden

Uppdrag

Utbildningsnämnden ansvarar för:

- Nämnd och administration, förvaltningsövergripande
- Förskola
- Grundskola och anpassad grundskola
- Förskoleklass- och fritidsverksamhet
- Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola
- KAA

Utbildningsnämnden består av 9 ledamöter och 5 ersättare. Nämnden beslutar i övergripande frågor som berör nämndens ansvarsområde och ser löpande över resultat och organisation för att förutsättningarna ska vara så goda som möjligt för att nå målen och erbjuda bra verksamhet inom angivna budgetramar. Nämnden utser kontaktpolitiker för de olika verksamheter som nämnden ansvarar för. Förvaltningskontoret ansvarar för att nämndens beslut verkställs och att uppdrag inom nämndens verksamheter utförs. Den administrativa enheten sköter övergripande och gemensam administration samt viss administration till de verksamheter som saknar egna resurser för detta.

Nämnd och förvaltning har en nettobudget på 14,8 mkr för år 2023.

Förskola

Förskoleverksamheten vänder sig till barn från 1–5 år och har god spridning inom Fagersta tätort. Inom förvaltningen är verksamheten organiserad i en sammanhållen avdelning som innefattar fyra rektorsområden; Kolarby-, Per Ols-, Norrby- och Västanforsområdet. Totalt finns 39 förskoleavdelningar samt en avdelning för barn med behov av omsorg på obekvämt arbetstid. Västanfors-Västervåla församling bedriver den enskilda förskolan Linden, med fyra förskoleavdelningar. Verksamheten bedrivs under tillsyn av och med bidrag från Fagersta kommun.

Verksamheten har en nettobudget på 99,6 mkr för år 2023.

Grundskola, anpassad grundskola, förskoleklass och fritidshem

Grundskolan består av fyra rektorsområden: Alfa-, Maria- och Per Olsskolan har verksamhet från förskoleklass till årskurs 6 samt fritidshemsverksamhet, ett komplement till grundskolan och hemmet, riktat till elever från 6–12 år. Förskoleklass är en del av grundskolans förberedande och obligatoriska verksamhet som riktar sig till 6-åringar. Risbroskolans rektorsområde har verksamhet för årskurs 7–9. Olsboskolan är kommunens anpassade grundskola som även tar emot elever på anpassade gymnasieskolans individuella program. Den anpassade grundskolan som skolform ska, så långt det är möjligt, motsvara grundskolan och gymnasieskolan. Skolans fritidsklubb är organiserad inom verksamheten och fungerar som fritidshem för elever upp till 12 år, därefter som LSS-insats för elever från 13–21 år. Skolskjutsverksamheten sköts till viss del i egen regi. Olsboskolan tar även emot elever från grannkommunerna, enligt upprättade avtal.

I Fagersta bedriver Västanfors-Västervåla församling en fristående grundskola, Lindgårdsskolan, med verksamhet från förskoleklass till årskurs 9 samt fritidshemsverksamhet. Verksamheterna bedrivs under tillsyn av Skolinspektionen, med bidrag från Fagersta kommun.

Grundskolan har en nettobudget på 167,4 mkr för år 2023. Anpassad grundskola har en nettobudget på 9,4 mkr för år 2023. Förskoleklasserna har en nettobudget på 7,2 mkr för år 2023. Fritidshemmen har en nettobudget på 10,9 mkr för år 2023.

Gymnasieskola, anpassad gymnasieskola

Från och med höstterminen 2022 består Brinellskolan av tre rektorsområden. Skolan har totalt tio nationella program (*Barn- och fritidsprogrammet, Bygg- och anläggningsprogrammet, Ekonomiprogrammet, El- och energiprogrammet, Fordons- och transportprogrammet, Industritekniska programmet, Naturvetenskapsprogrammet, Sambällsvetenskapsprogrammet, Teknikprogrammet samt Vård- och omsorgsprogrammet*). För de elever som inte är behöriga till ett nationellt program erbjuds någon av gymnasiets fyra inriktningar inom introduktionsprogrammet (*Programinriktat val, Yrkesintroduktion, Individuellt alternativ eller Språkin introduktion*). Detta för att tillgodose de olika behov som eleven har. Inom anpassade gymnasieskola, med riktat nationellt program, erbjuder Brinellskolan fyra inriktningar; *Fordonsvård och godshantering, Hotell, restaurang och bageri, Administration, handel och varuhantering samt Sambälle, natur och språk*.

Gymnasieskolan har en nettobudget på 67,2 mkr för år 2023.

KAA, det kommunala aktivitetsansvaret

Hemkommunen ska löpande hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen som tillhör målgruppen för aktivitetsansvaret är sysselsatta. Kommunen ska erbjuda ungdomarna lämpliga individuella åtgärder. I första hand ska åtgärderna syfta till att ungdomarna börjar på eller återupptar en utbildning, i andra hand att de får en annan sysselsättning som exempelvis arbete.

Aktivitetsansvaret gäller året runt och får inte begränsas till skolverminerna eller liknande. Kommunen ska föra ett register över de ungdomar som omfattas och insatserna måste dokumenteras på ett lämpligt sätt.

Aktivitetsansvaret omfattar ungdomar som:

- inte har fyllt 20 år
- har fullgjort sin skolplikt eller har blivit folkbokförda i landet efter skolpliktig ålder.
- inte går i gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan eller motsvarande utbildning.
- inte har en gymnasieexamen, ett gymnasiebevis avseende anpassad gymnasieskola eller fullföljd motsvarande utbildning med godkänt resultat.

Årets händelser

Övergripande

Vid årsskiftet 22/23 erbjöd Skolverket Fagersta kommun att ingå i en ny insats inom *Nyanländas lärande*. Insatsen pågår under tre år med start våren 2023. Utbildningsnämnden har fattat beslutet att tacka ja till erbjudandet. Fagersta har beviljats 7,5 mkr för fortsatta insatser under en treårsperiod. Nytt är att både gymnasieskola och vuxenutbildningen ingår i satsningen.

Chefsmöten där samtliga chefer och förvaltningens ledningsgrupp medverkar arrangeras varje månad sedan januari 2022. Syftet med dessa möten är att skapa en samarbetsorganisation inom utbildningsförvaltningen, ta fram gemensamma rutiner och strategier så att barn och elever upplever en röd tråd i sitt lärande.

En översyn över förvaltningens administrativa organisation och roller har genomförts. En ny funktion med administrativ chef har inrättats. Intentionen är att skapa en tydlig, likvärdig och rättssäker organisation.

Status för den digitala infrastrukturen har kartlagts och ett projektarbete kring tillgång till digitalt lärande och kunskapsutveckling har genomförts. En genomlysning av organisation och en förstudie har genomförts i syfte att upprätta en kravspecifikation under hösten 2023. Nästa steg är att implementera digitaliseringsplanen. Utbildningsnämnden beslutade i juni 2023 att uppdraga åt förvaltningen att upphandla både ett skoladministrativt system samt en lärplattform för förskola, grundskola och gymnasieskola.

I samarbete mellan länets kommuner och Region Västmanland har en samverkansöverenskommelse tagits fram för arbetet gällande barns och ungas hälsa. Detta ger i sin tur goda effekter på lokal nivå där samarbetsstrukturer byggs upp. Arbetet för att implementera styrdokumentet med tillhörande bilagor är igång och kräver ett fortsatt arbete.

Verksamheten KAA (det kommunala aktivitetsansvaret) har startat och uppbyggnad av verksamheten har pågått under hela 2023. Kartläggning, strukturer och kontakt med ungdomar som berörs av insatsen pågår.

Förvaltningskontorets ekonomihandläggare har avslutat sin tjänst. Någon återanställning av funktionen kommer inte att ske och handläggarens arbetsuppgifter fördelas på befintlig personal. Detta medför att det administrativa stöd som getts till vissa verksamheter inom välfärd och service upphör. Riskbedömningar genomförs i samverkan med samtliga berörda parter. Förvaltningen har därmed genomfört en neddragning av det administrativa stödet totalt med 0,8 tjänst.

En arbetsgrupp för införande av digitala nationella prov har utnämnts. I gruppen ingår representanter för grundskola, gymnasieskola, administration, NVK:s IT-service samt kommunens IT-strateg.

Arbetet med ett förvaltningsövergripande kvalitetsarbete har utvecklats och nya strukturer börjar ta form. I samband med detta pågår arbeten med en rad lagstyrda processer; skolpliktsbevakning samt uppföljning av skolfrånvaro, klagomålshantering, skolvalsprocessen samt kapacitetsplan för skolor, brottsförebyggande arbete, kvalitetsdialoger och andra processer. Syftet är att utifrån lagkrav på ett systematiskt sätt stärka skolans förmåga att ge alla barn och elever det de har rätt till.

Från hösten 2023 har elevhälsans kompetenser träffats en heldag per månad under ledning av verksamhetschef för elevhälsan. Ett arbete för att ta fram ett gemensamt årshjul för samtliga barn och elever inom utbildningsförvaltningen pågår. I det ingår aktiviteter och insatser för att förebygga psykisk ohälsa. Syftet är att arbeta mer förebyggande och främjande samt att skapa en likvärdighet för våra barn och elever, från förskola till gymnasieskola.

Förskola

Medel för en heltidstjänst i grundbemanningen på avdelning vid förskolan Skogsglantan saknas i verksamhetens budgetram. Tjänsten har i år finansierats genom tillfälliga medel från Skolverket.

Kommunen har återigen beviljats medel för *Nyanländas lärande* ifrån Skolverket, vilket innebär att ytterligare två SKUA-utvecklare utbildas samt att en kompetenshöjande insats påbörjades under hösten. Insatsen kommer att löpa över tre år och grundar sig i litteraturen *Mångfaldens förskola* av Anniqa Sandell Ring.

Utvecklingsarbetet med TMO (traumamedveten omsorg) fortgår och flera medarbetare har utbildats under våren 2023 via Rädda Barnen.

Skolverket har beviljat statsbidrag för en bättre språkutveckling i förskolan samt för kvalitetshöjande åtgärder. För dessa medel har medarbetare i verksamheten kompetensutvecklats samt att språkutvecklande material har köpts in till verksamheten. En av de kvalitetshöjande insatserna är utbildningen *Widgit online*. Med det digitala verktyget kan alla barn få ett bildstöd, som underlättar för både kommunikation och inläring.

En rektor har rekryterats och ersatt föregående rektor på Per Olsområdet.

Ny verksamhetschef för förskolan anställdes oktober 2023.

För att underlätta för rektorerna i det administrativa arbetet har en administratör anställts, med hjälp av medel från Skolverket.

En ny specialpedagog anställdes i mars 2023, vars insatser riktas till Per Olsområdet och Norrbyområdet.

VAL-utbildning (Vidareutbildning av lärare) startade upp i januari kopplat till olika lärosäten. Sex av verksamhetens barnskötare har antagits. Utöver dessa har ett antal barnskötare i verksamheten antagits till ordinarie förskollärarytbildning. I dagsläget går 14 medarbetare förskollärarytbildningen.

Under hösten påbörjades kvalitetsdialoger på förskolorna, där förvaltningsledningen besökte samtliga förskolor för att skapa bättre förutsättningar för barns framgång.

Gällande lagförändringen kring uppsökande verksamhet till barn som inte har placering i förskolan under året de fyller tre år, har Fagersta kommun i dagsläget cirka 22 barn från tre år som inte har en placering. Uppsökande verksamhet för dessa barn kommer att ske under våren 2024.

I slutet av november bjöds samtlig förskolepersonal samt politiker från utbildningsnämnden in till en Workshop som anordnades av IKT-gruppen. Syftet med workshopen var att inspireras till att arbeta ännu mer med de olika IKT-verktygen som finns på förskolorna.

Grundskola

En ny verksamhetschef för grundskolan tillträdde i augusti 2023. Verksamhetsbesök har genomförts vid samtliga skolor med skolledning, elever och personal.

Tre rektorer genomför den statliga rektorsutbildningen.

Arbetet enligt *Modellen*, ett sätt att arbeta systematiskt med kvalitetsutveckling av undervisningen, fortgår genom ett levande kvalitetsarbete. Arbetet bygger på en vetenskaplig grund och visionen är att bli bäst på undervisning. I arbetet ingår införande av ett ökat pedagogiskt ledarskap och kollegialt samarbete. Till *Modellen* behöver elevhälsans arbete, elevernas sociala utveckling och *Nyanländas lärande* sammanfogas. Grundskolorna har i samarbete med förvaltningen ett fördjupat kvalitetsarbete i hela styrkedjan genom så kallade kvalitetsdialoger som genomförts under året med uppföljande samtal med skolledning.

Arbetet kring SKUA (språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt), läs- och skrivplan samt påbörjad biblioteksplan behöver sys ihop till en helhet för att gynna elevers lärande. En ny omgång SKUA-utvecklare utbildas under läsåret 2023/2024 med ett bredare språk- och kunskapsutvecklande fokus.

16 förstelärare finns på grundskolorna och arbetar med olika ansvarsområden utifrån respektive skolas identifierade utvecklingsområden. Inom kommunen finns en matematikutvecklare och skolbibliotekarierna har påbörjat ett nätverk och kollegialt samarbete under vårterminen. Under höstterminen gick skolbibliotekarie på F-6-skolorna över till en tjänst på anpassad grundskola och rekrytering av ny skolbibliotekarie påbörjades under slutet av året.

Ett fortsatt samarbete med Högskolan Dalarna och Mälardalens universitet pågår. En inventering av behovet kring AIL (arbetsintegrerad lärarutbildning) pågår med Högskolan Dalarna med syfte att förstärka kompetensförsörjningen. Tre medarbetare genomför under året utbildning inom arbetsintegrerat lärande (AIL) för att bli behöriga.

Samarbetet mellan gymnasieskolans *Bryggan* och grundskolans *Team 21* fortgår för att tillgodose en smidigare övergång från grundskolan till gymnasieskolan.

Arbetet kring ett våldsförebyggande preventionsprogram fortsätter för högstadiet och gymnasieskolan utifrån den utbildning som genomfördes föregående läsår i samarbete med förening MÅN. För låg- och mellanstadiet genomförs nu ett gemensamt arbete med *Agera tillsammans*, även det i samarbete med föreningen MÅN, som är skolornas arbete för att skapa trygga och inkluderande platser och organisationer, fria från diskriminering, trakasserier och våld.

Kvalitetsdialoger genomförs på samtliga grundskolor i syfte att kartlägga och analysera utvecklingsområden samt skickliggöra huvudmannen.

En utbildningsinsats kring digitalisering har genomförts av samtliga låg- och mellanstadieskolor i samverkan med Skolverket. Insatsen har resulterat i en handlingsplan för att bland annat stärka genomförandet av digitala nationella prov, DNP. En arbetsgrupp för införande av digitala nationella prov har utnämnts. I gruppen ingår representanter för grundskola, gymnasieskola, administration, NVK:s IT-service samt kommunens IT-strateg.

Gymnasieskola

Brinellskolans organisation påverkades när gymnasieskolan övergick till kommunal regi 2021. Fortfarande pågår ett arbete för att smälta samman skolans organisation med kommunens övriga organisation och samtidigt separeras från vuxenutbildningen.

Nationellt sett är gymnasieskolan konkurrensutsatt av skolor i andra kommuner och fristående gymnasieskolor. För Brinellskolan innebär detta en konkurrenssituation främst gentemot de större kommunerna Avesta och Västerås samt till viss del Ludvika. Det är framför allt eleverna i de mindre orterna;

Norberg, Skinnskatteberg, Smedjebacken med flera som skolorna konkurrerar om. De allra flesta elever som bor i Fagersta kommun väljer Brinellskolan om det önskade programmet finns på skolan. Förvaltningen värnar om Brinellskolans breda utbud och goda rykte. En aktiv marknadsföring har genomförts i syfte att få flera elever att välja Brinellskolan, vilket är ett led i en god kompetensförsörjning för det framtida Fagersta.

Inför höstterminen 2023 syns en liten men tydlig ökning av elever på de nationella programmen och en minskning av elever på introduktionsprogrammen.

Under 2023 har skolan på flera sätt arbetat för att utveckla formerna för att stötta elever som riskerar att inte nå gymnasieexamen samt att arbeta med frågor som ökar tryggheten på skolan. Bland annat finns en pågående utredning där man tittar på möjligheten att installera bevakningskameror på utsatta platser. Under året har det också gjorts en precisering av utbildningsplanen för introduktionsprogrammen i syfte att ge tydligare ramar och målsättning för eleverna.

Ett arbete för att utöka *Bryggans* kompetens och kapacitet pågår. Uppdraget gavs av utbildningsnämnden 2022 och intentionen är att behålla fler elever inom kommunal verksamhet i stället för externa placeringar.

Teknikcollege är ett koncept som finns inom 24 regioner och ska verka för att sammanföra skolan med näringslivet. *Brinell Tekniska Gymnasium* startade läsåret 2020/2021 i nya lokaler, placerade i anslutning till teknikföretagen som ingår i *Teknikcollege Bergslagen*. Placeringen ger eleverna närhet till sitt arbetsplatsförlagda lärande (APL) och sin blivande arbetsgivare. Utbildningen sker i samverkan med vuxenutbildningen.

Flera yrkesprogram har under året fortsatt och fördjupat samarbetet med näringslivet, vilket också lett till nya möjligheter för skolan. Ett exempel på detta är möjligheten att erbjuda lärlingsutbildning på Bygg-och anläggningsprogrammet.

Bedömningen är att skolans verksamhet rent generellt fungerar bra men att det finns stora utmaningar med ekonomin. I antagande är också de avtal som behöver ingås till följd av regeringens uppdrag om dimensionering av gymnasieskola. Även där pågår diskussioner om samverkan med andra kommuner, vilket kommer att påverka Brinellskolan framledes.

KAA - det kommunala aktivitetsansvaret

Det kommunala aktivitetsansvaret har under året gjort en omstart och flyttats från Brinellskolan och ligger nu som en verksamhet direkt under utbildningsförvaltningen.

Arbetet har påbörjats där inbjudan och vykort har skickats ut till elever som omfattas av aktiviteter. Hemsidan har uppdaterats med information om verksamheten.

Vision 2030

Måluppfyllelse

Strategiskt utvecklingsområde	Bedömning
Fagersta - platsen där världar möts	
Våra barn - vår framtid	
Ett näringsliv i framkant	
Våra levande centrum	
Låt hela Fagersta leva	
Nära till allt	
En trygg, hållbar och jämställd kommun	
Vi möts i Fagersta	

Fagersta-platsen där världar möts

Våra barn – vår framtid

Samtliga verksamheter arbetar med att förebygga kränkande särbehandling.

Meritvärdet i årskurs 9 har inte ökat. Ej heller andelen behöriga lärare.

Förskolans barn har en social trygghet och kompetens.

Fritidshemmet stärker och kompletterar elevernas inläring.

Grundskolans elevers kunskapsresultat visar en progression.

De flesta ungdomar i Fagersta väljer Brinellskolan. Elever som söker till andra kommuner söker i stor grad till program som Brinellskolan inte erbjuder.

Inom satsningen Nyanländas lärande har insatser kring föräldrasamverkan tagits fram. Vissa av dessa har startat. Andra insatser som planerats utanför satsningen sker i samverkan hållbarhetsstrateg och kommer att genomföras under 2024

Ekonomiskt resultat och större avvikelser

Resultat (tkr)	Budget 2023	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intäkter	49 477	93 894	104 030
Kostnader	-421 577	-495 715	-466 686
Nettokostnad före kapitalkostnad	-372 100	-401 821	-362 656
Kapitalkostnad	-4 435	-4 603	-3 998
Nettokostnad före kommunbidrag	-376 535	-406 424	-366 654
Kommunbidrag, årsbudget	366 710	366 710	347 914
Kommunbidrag, tilläggsanslag	9 825	9 825	4 084
Budgetavvikelse	0	-29 889	-14 571

Nämnd och förvaltning

Nämnd och förvaltning redovisar ett positivt resultat med 3,5 miljoner kronor. Resultatet beror på att nämndens buffert för oförutsedda kostnader ej har förbrukats.

Förskola

Förskolan visar på ett minusresultat med 2,9 mkr mot budgetram 2023. Måltidskostnaderna har under året ökat. Till trots för en kompensation med 1,7 mkr kvarstår ett negativt avvik med 0,75 mkr i ej kompenserade måltidskostnader. Underskottet orsakas även av högre lokalkostnader med 0,2 mkr. Kostnader för den fristående förskolan överskred budget med 3,2 mkr till följd av ett minskat barnantal i den egna verksamheten. Det i sin tur genererar en högre kostnad per barn i kommunal regi. Den nya gränsdragningslistan gör att kostnader som tidigare tagits av NVK nu landar på verksamheterna, vilket också påverkar kostnadsläget negativt.

Förskolan har arbetat med effektiviseringar, vilket medför att underskottet har reducerats från 4,1 till 2,9 mkr.

Grundskola, förskoleklass, fritidshem och anpassad grundskola

Förskoleklass visar på ett minusresultat med 1,5 mkr mot budgetram 2023. Underskottet orsakas av att elevantalet har minskat i den egna verksamheten, vilket medför att kostnaden per elev har ökat. Det i sin tur medför ökade kostnader för elever i fristående verksamheter. Kostnader för den fristående förskoleklassen överskred budget med 1,5 mkr till följd av ett minskat elevantal i den egna verksamheten. Ökade måltidskostnader ingår i verksamhet grundskola.

Fritidshem visar på ett minusresultat med 3,9 mkr mot budgetram 2023. Underskottet beror på ej kompenserade måltidskostnader med 1,9 mkr. Fritidshem har, som andra verksamheter, fått en kompensation med 0,32 mkr. Utifrån den höga kostnadsnivån behöver en analys av kostnadsfördelningen göras. Minskade lönekostnader och ökade barnomsorgsintäkter påverkar resultatet positivt med 0,7 mkr.

Grundskola årskurs 1-9 visar på ett minusresultat med 13,2 mkr mot budgetram 2023. Underskottet orsakas av att elevantalet har minskat i den egna verksamheten, vilket medför att kostnaden per elev har ökat. Det i sin tur medför ökade kostnader för elever i fristående verksamheter. Kostnader för den fristående

grundskolan överskred budget med 9,1 mkr till följd av ett minskat elevantal i den egna verksamheten. Ökade måltidskostnader med 5,3 mkr ingår i resultatet, varav 4,0 mkr ej kompenseras. Kostnader för skolskjuts har ökat med 1,6 mkr, vilket orsakas av det ekonomiska läget i Sverige och världen.

Hälften av grundskolans underskott består av ökade interkommunala kostnader, främst till friskolor.

Anpassad grundskola visar ett positivt resultat med 0,9 mkr mot budgetram 2023. Resultatet kan härledas till större interkommunala intäkter än budgeterat.

Verksamheterna genomför under året organisatoriska förändringar för att hitta effektiva lösningar som bidrar till anpassningar till budgetram. Ökade kostnader för måltider, läromedel, lärverktyg och familjehemsplacerade elever med stora stödbehov påverkar effekten negativt.

Den nya gränsdragningslistan gör att kostnader som tidigare tagits av NVK nu landar på verksamheterna vilket påverkar kostnadsläget negativt.

Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Gymnasieskolan har ett minusresultat på -12,8 mkr 2023. Detta är ett förbättrat resultat mot tidigare år och bättre än prognostiserat per den 31 oktober. Det negativa resultatet beror på att elevgrupperna är mindre än normalt på flera program samt relativt sett höga kostnader för lokaler. På skolan finns också många elever som inte är behöriga för nationellt program (cirka 25 %) som behöver extra stöd för att ta gymnasieexamen.

Framtiden

Övergripande

Rekrytering av behörig personal fortsätter att vara en stor utmaning inom samtliga verksamheter.

Projektet *Nyanländas lärande* fortgår enligt plan. Lärdomar från projektet ingår i den gemensamma planen för språkutveckling på alla förskolor och skolor. En plan är framtagen från förskola till årskurs 9. En fortsatt satsning under de kommande tre åren i samverkan med Skolverket, där även gymnasieskola och vuxenutbildning ingår, har påbörjats. Kartläggning av insatser är genomförd, åtgärdsplanen framtagen och Fagersta kommun har beviljats medel för genomförande med 7,5 mkr under tre år. Start för insatser är september 2023.

En översyn utifrån nyckeltal och organisation för elevhälsan har genomförts. Målsättningen är att skapa en övergripande, likvärdig och stärkt elevhälsa. I samband med detta skapas tydliga rutiner vad gäller extra anpassningar och särskilt stöd samt stöd för elever med behov av extra utmaningar. En konsekvens är att även organisation och finansiering av tilläggsbelopp behöver ses över. Målsättningen är att elevhälsan arbetar förebyggande och främjande samt skapar tillgängliga läromiljöer för alla elever. Gemensamma möten, en gång per månad genomförs för alla kompetenser inom elevhälsan med start augusti 2023.

Ett arbete kring systematiska ekonomiska prognosuppföljningar med koppling till en säkerställd budget pågår. I samband med det görs en analys av modell för fördelning av medel gällande den demografiska modellen och en fördelning där grunduppdraget sammanställs.

En rutin för skolvalsprocessen och en kapacitetsplan för grundskolan tas fram under hösten 2023.

Ett antal rutiner och handlingsplaner kommer att tas fram under året, till exempel rutiner för handläggande av skolskjuts och informationshantering.

Utifrån den kravspecifikation som upprättas inför upphandling av verksamhetssystem för förskola, grundskola och gymnasieskola inleds en upphandlingsprocess under våren 2024.

Verksamhet KAA, (kommunala aktivitetsansvaret) struktureras och säkerställs utifrån det statliga lagkravet för uppdraget. Förvaltningen planerar att ta stöd från Skolverket och utgår från framtagna *Allmänna råd*.

Förvaltningens digitaliseringsstrategi revideras, flera övergripande projekt kring digitalisering genomförs i syfte att förbättra elevernas lärande och den långsiktiga kompetensförsörjningen. I samband med detta säkerställs införandet av digitala nationella prov.

Förskola

Inom insatsen *Nyanländas lärande* med statsbidrag från Skolverket har en arbetsgrupp med personer från förskolan till vuxenutbildningen tillsatts. Det finns ett behov av att utveckla rutiner och riktlinjer som främjar familjesamverkan samt att utveckla idéer och arbetssätt som skapar trygghet hos både familjer och förskolepersonal och som främjar en god relation dem emellan. Ett mål är också att inom denna insats kunna öppna en öppen förskola under hösten 2024.

Kompetensutvecklingen utifrån boken *Mångfaldens förskola*, där en fördjupad kunskapsutveckling kring tidigare kunskaper kring språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt fortgår under hela året.

Under vårterminen 2024 (januari-mars) kommer fem pedagoger delta i en forskningsstudie vid Örebro universitet. Syftet med studien är att utveckla en didaktisk modell för kunskapsrelaterat språkande. I studien ska ett nytt sätt att undervisa i språk på ett lekfullt sätt utvecklas och prövas.

En av förskolorna har blivit utvald att under våren representera Sverige i den internationella studien TALIS. Studien undersöker hur yrkesvardagen ser ut för rektorer, lärare och förskolepersonal och genomförs i 54 länder över hela världen. Resultatet från TALIS och andra internationella studier ligger till grund för många av den reformer och satsningar som regeringen gör inom skolområdet.

Utbildning av personal i TMO fortgår med hjälp av Rädda Barnen.

Rektorer, verksamhetschef och utsedda personer på förskolorna kommer att gå en ledarskapsutbildning under våren 2024 inom regionens KOD-projekt.

Förskolan fortsätter att utbilda pedagoger i NTA, (Natur och Teknik för alla) ett nytt tema, *Upplev fysik och kemi*, har köpts in.

Arbetet med konkreta åtgärder för att nå en budget i balans fortsätter under året gemensamt för hela förskolan. Förskolan Solängen kommer att stänga 1 juli 2024, vilket innebär en besparing på 7 årsarbetare och hyror för två lokaler.

Grundskola

Grundskola, anpassad grundskola, förskoleklass och fritidshem

Riktlinjer för för arbetet mot droger i skolan (ANDTS; alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel) har presenterats för rektorena och arbetet med att implementera planen har inletts.

Förutsättningar för att genomföra digitala nationella prov kartläggs och en upphandling av provverktyg genomförs.

Enligt lagändring i Skollagen genomförs planering för utökning av lovskola med 25 timmar för årskurs 9 samt två timmar studiestöd per vecka för årskurs 4-9.

Ändrad och utökad timplan för grundskolan införs från och med 1 juli 2024 och kommer att påverka skolornas kompetensbehov och kan leda till ett behov av utökning av tjänsteomfattningar för berörda ämnen.

Nedläggningen av den fristående skolans högstadium vid innevarande läsårs slut påverkar högstadiet genom behovet av planering för mottagande av berörda elever och eventuella nödvändiga organisatoriska och personella förändringar.

Rekrytering av skolbibliotekarie för f-6-skolorna fortsätter och organisationen av skolbiblioteken ses fortsatt över.

En revidering av arbetet enligt *Modellen* har påbörjats där elevernas sociala kunskapsutveckling och tillgängliga lärmiljöer behöver ingå. Fortsatt delfokus läggs på att utveckla lektionsplaneringar och lektioner genomförande.

Skolornas arbete för att skapa trygga och inkluderande platser och organisationer, fria från diskriminering, trakasserier och våld, fortgår.

Studie- och yrkesvägledningen implementeras tydligare i klassrummet och som en del i den ordinarie undervisningen. En plan för studie- och yrkesvägledning tas fram och gäller i perspektivet förskola till gymnasieskola och omfattar alla årskurser i grundskolan.

Inom insatsen *Nyanländas lärande* som genomförs med medel från Skolverket har en arbetsgrupp med personer från förskolan till vuxenutbildningen tillsatts. Ett identifierat behov är att utveckla rutiner som främjar familjesamverkan samt idéer och arbetssätt som skapar trygghet hos både familjer och skolpersonal och som främjar en god relation dem emellan.

Ett fortsatt arbete fortgår under 2024 med att se över rutiner för och kvalitetssäkra studieövergångar mellan förskoleklass till årskurs 1, årskurs 3 till årskurs 4, årskurs 6 till årskurs 7, årskurs 9 till gymnasieskolan samt för övergången mellan förskola och förskoleklass.

Arbetet med konkreta åtgärder för att nå en budget i balans fortsätter under året gemensamt för hela verksamhetsområdet och kommer att beröra såväl förskoleklass, fritidshem, grundskola och den anpassade grundskolan på olika sätt och i olika omfattningar.

Gymnasieskola

Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Arbetet med en effektiv organisation där programutbud och samarbeten mellan program ses över för att skapa effektfulla lösningar fortgår.

Från och med 2023 har alla elever rätt att läsa kurser för behörighet till universitet och högskola utöver de 2 500 poäng som alla program omfattar. Det betyder att många elever i framtiden kommer att läsa 2 700 eller 2 800 poäng, vilket kommer att generera en kostnadsökning som i dagsläget är svår att bedöma storleksmässigt.

Från 2024 kommer nationella prov att genomföras digitalt vilket bitvis betyder ett omställningsarbete för gymnasieskolan men också något ökade kostnader.

Ett samarbete med kulturskolan har startats och innebär att Brinellskolan erbjuder musik och dans som valbara kurser inom individuellt val från hösten 2023. Samarbetet med idrottsföreningar i Fagersta kommun intensifieras för att skapa trygghet och helhet för våra ungdomar.

De nationella programmen har tagit flera initiativ för att öka samarbetet med omvärlden; Samhällsprogrammet har startat ett samarbete med kommunens hållbarhetsstrateg, Bygg- och anläggningsprogrammet har startat lärlingsutbildning inom måleri i samarbete med måleribranschen, Barn- och fritidsprogrammet har ansökt om att få ingå i den rikstäckande organisationen Vård- och omsorgscollege där Vård- och omsorgsprogrammet redan ingår. Detta innebär en utveckling och bitvis en omdaning av programmets verksamhet.

Ett läns-gemensamt arbete kring dimensionering av gymnasieskola och vuxenutbildning finns som uppdrag från regeringen. Arbetet genomförs i samverkan med regionen och med stöd från Skolverket.

Bilaga 2 - Målbilaga

Kommunfullmäktige

Effektmål	Bedömning	Trend
Fagersta - platsen där världar möts		
Delta i lokala samverkansmöten		-
Gymnasieskolan ska med samverkansorganisationer och näringsliv utveckla förutsättningar för befintliga företag, nyföretagande och etableringar, genom att ha en hög förmåga till att möta de behov av kompetensförsörjning och utbildning som företag och samhället har.		-
Information ska ges på flera språk		-
Öka antalet kultur- och fritidsarrangemang som genomförs i Fagersta.		-
Effektivare kommun genom samverkan och koncernsyn.		-
Fagerstas uppdrag som finskt förvaltningsområde är synligt och känt.		-
Tillgänglig och relevant information och kommunikation till invånare, företagare och medarbetare i Fagersta kommun		-
Principen om "digitalt först" ska genomsyra samtliga verksamheter		-
95 procent av alla hushåll och företag har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s		-
Ökad aktiv och meningsfull tillvaro för våra kunder inom äldreomsorgen.		-
Ökad trivsel för våra deltagare inom daglig verksamhet LSS		-
Marknadsföra samtliga verksamheter		-
Förvaltningen upprättar en kommunikationsplan som ska vara tillgänglig för alla, såväl internt som externt		-
Utifrån kommunens målsättning kring jämställdhetsintegrering samt skollagens jämställdhetsarbete genomförs ett aktivt arbete inom förvaltningen		-
Våra barn - vår framtid		
Meritvärdet i årskurs 9 ska öka		-
Öka andelen behöriga för-, grundskole- och gymnasielärare		-
Behålla studenter från partnerskola samt verksamhetsförlagd utbildning efter examen		-
Få elever från Fagersta att i första hand förlägga sina gymnasiestudier på ett nationellt program inom kommunen		-
Få fler elever att ta gymnasieexamen inom högst 4 år		-
Samtliga verksamheter arbetar med att förebygga kränkande särbehandling		-
Närmare samarbete med universitet och högskolor i syfte att höja utbildningsnivån		-
Förskolan lägger grunden för en god kunskapsutveckling		-
Förskolans barn har en social trygghet och kompetens		-
Fritidshemmet stärker och kompletterar elevernas inläring		-
Lågstadiet - elevernas kunskapsresultat har en progression		-
Mellanstadiet - elevernas kunskapsresultat har en progression		-
Högstadiet - elevernas kunskapsresultat har en progression		-
Ett aktivt arbete med föräldrasamverkan		-
Öka antalet familjer eller enskilda som själva söker stöd inom Individ-och familjeomsorg.		-
Grund- och gymnasieskolan arbetar med att förebygga missbruk av alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS) med tidig upptäckt och tidiga insatser		-
Ett näringsliv i framkant		
Gymnasieskolan ska genom ett tätt samarbete med näringslivet verka för att via skolans yrkeslinjer utveckla spetskompetensen inom efterfrågade verksamhets-områden		-
Kommunen arbetar aktivt nära det lokala näringslivet för att underlätta för det lokala företagandet och för att skapa en bredare företagsstruktur inom kommunen.		-
Kommunen ska ha en god kompetensförsörjning – till de egna verksamheterna och övriga arbetsgivare inom kommunen		-
Samverkan mellan skola och näringsliv ska utvecklas		-
Våra levande centrum		
Skapa nya trygga miljöer som är tilltalande för sinne och skapar möjligheter för rörelse i olika åldrar att verka i.		-

Låt hela Fagersta leva		
Fagersta ska ha ett rikt och aktivt föreningsliv.		-
Kommunens fastigheter förvaltas effektivt med en långsiktig lokal försörjning som grund.		-
Nära till allt		
Det ska vara lätt att arbetspendla till och från, samt inom Fagersta.		-
En trygg, hållbar och jämställd kommun		
Avgiftens andel av kostnaderna ska inte tillåtas minska, skattesubventionsgraden ska hållas konstant		-
Verksamheterna ska ha en budget i balans		-
Verksamheterna ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt		-
Samverkan med andra kommuner ska utvecklas.		-
Samtliga skolor arbetar för en trygg skolmiljö, i samarbete med polis, socialförvaltning med flera		-
Vi arbetar aktivt med jämställdhet och likabehandling utifrån Fagersta kommuns värdegrund		-
Samtliga verksamheter ska ”plastbanta”		-
Förbättrad tillgänglighet i verksamhetslokalerna		-
30 % av de interna blanketterna ska ersättas med e-tjänster		-
75 % av de externa blanketterna ska ersättas med e-tjänster		-
Andelen heltidsanställda ska öka		-
Fagersta är en jämlikhetsintegrerad kommun		-
Kommunen ska arbeta för att motverka segregationens negativa konsekvenser		-
Kommunen ska verka för inkludering och delaktighet.		-
Fagersta ska vara en trygg plats att bo och vistas i		-
Öka andelen barn och vuxna som anger att deras hälsa är bra eller mycket bra		-
Öka andelen sysselsatta		-
Förvaltning av fastigheter i Fagersta ska präglas av ett hållbart förhållningssätt ur ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt perspektiv		-
Ökad trygghet för personer som får stöd inom äldreomsorgen		-
Alla som söker försörjningsstöd ska ha en individuell plan, gällande stegförflyttning mot egen försörjning.		-
Förbättrad samverkan inom Socialförvaltningen kring personer med samsjuklighet.		-
Minska den totala sjukfrånvaron inom Socialförvaltningen.		-
Förskolan ska arbeta med att förebygga negativt normbrytande beteende, utifrån tidig upptäckt, med tidiga insatser		-
Ekonomi i balans		-
Andelen heltidsanställda ska öka till 90 procent		-
Förvaltningen är delaktig vid revidering av den kommunövergripande alkohol- och drogpolicyn		-
Genom EST-gruppen och BRÅ verkar förvaltningen för ett gott samarbete med polisen och arbetar aktivt för att hela Fagersta är en trygg plats att bo och vistas i		-
Vi möts i Fagersta		
Gymnasie- och yrkesutbildningar ska marknadsföras aktivt		-
Fagersta som plats har en tydlig identitet och är väl känd		-
Attraktiv arbetsgivare inom socialförvaltningen - Minska personalomsättningen		-
Attraktiv arbetsgivare inom socialförvaltningen Minska behov av bemanningsföretag		-
En strategisk kompetensförsörjning bidrar till att stärka kommunens platsvarumärke		-

Kommunstyrelsen

Effektmål	Bedömning	Trend
Fagersta - platsen där världar möts		
Öka antalet kultur- och fritidsarrangemang som genomförs i Fagersta.		-
Effektivare kommun genom samverkan och koncernsyn.		↗
Fagerstas uppdrag som finskt förvaltningsområde är synligt och känt.		-
Tillgänglig och relevant information och kommunikation till invånare, företagare och medarbetare i Fagersta kommun		↗
Principen om "digitalt först" ska genomsyra samtliga verksamheter		↗
95 procent av alla hushåll och företag har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s		-
Våra barn - vår framtid		
Närmare samarbete med universitet och högskolor i syfte att höja utbildningsnivån		↗
Ett näringsliv i framkant		
Kommunen arbetar aktivt nära det lokala näringslivet för att underlätta för det lokala företagandet och för att skapa en bredare företagsstruktur inom kommunen.		-
Kommunen ska ha en god kompetensförsörjning – till de egna verksamheterna och övriga arbetsgivare inom kommunen		-
Våra levande centrum		
Skapa nya trygga miljöer som är tilltalande för sinne och skapar möjligheter för rörelse i olika åldrar att verka i.		-
Låt hela Fagersta leva		
Fagersta ska ha ett rikt och aktivt föreningsliv.		-
Kommunens fastigheter förvaltas effektivt med en långsiktig lokalförsörjning som grund.		-
Nära till allt		
Det ska vara lätt att arbetspendla till och från, samt inom Fagersta.		→
En trygg, hållbar och jämställd kommun		
Verksamheterna ska ha en budget i balans		-
Verksamheterna ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt		-
Andelen heltidsanställda ska öka		↗
Fagersta är en jämlikhetsintegrerad kommun		-
Kommunen ska arbeta för att motverka segregationens negativa konsekvenser		-
Kommunen ska verka för inkludering och delaktighet.		-
Fagersta ska vara en trygg plats att bo och vistas i		→
Öka andelen barn och vuxna som anger att deras hälsa är bra eller mycket bra		→
Öka andelen sysselsatta		↗
Förvaltning av fastigheter i Fagersta ska präglas av ett hållbart förhållningssätt ur ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt perspektiv		-
Vi möts i Fagersta		
Fagersta som plats har en tydlig identitet och är väl känd		↗

Aktivitet	Status	Färdiggrad
Arrangera och medverka vid olika kultur och fritids arrangemang		
Aktivt söka arrangemang som kan genomföras i Fagersta.		
Våryra		
Uppmuntra organisatoriskt lärande över organisations-gränser		
Genomföra åtgärder enligt fastställd handlingsplan FFO		
Arrangera företagsfrukostar		
En väg in för företagare		
Identifiera nya näringslivsområden och ta fram nya detalplaner.		
Strategisk kompetensförsörjningsplan		

Aktivt följa upp kompetensbehovet hos arbetsgivare inom kommunen.	▶	
Arbete i enlighet med fördjupad översiktsplan	▶	
Aktivt arbeta nära och ha en god kunskap om föreningslivet samt de olika intresseorganisationer som finns inom kommunen.	▶	
Uppföljning av strategisk lokalförsörjningsplan	⬇	
Kommunen ska verka för en utökad laddinfrastruktur	▶	
I tillgängliga forum och kanaler verka för förbättrade kommunikationer till och från, samt inom Fagersta.	▶	
Checka Vem används och följs upp	✓	
Skapa fler förberedande insatser som kan leda till utbildning eller egen försörjning och bryta segregation/ utanförskap	▶	
Medborgarbudget Din idé.	✓	
God samverkan med polisen genom bland annat samverkans-avtal, medborgarlöften, lokala Brå och lägesbildsgrupp	✓	
Kommunen ska genom ett aktivt och systematiskt ANDT-arbete motverka risk- och missbruk av alkohol, narkotika, dopning och tobak.	▶	
Vidareutveckling av arbetsmodell för KAA	▶	
Öka antalet kommunala byggnader med solpaneler	⬇	
Kommunens infartsskyltar skapar tydliga och välkomnande entréer	✓	

Socialnämnden

Effektmål	Bedömning	Trend
Fagersta - platsen där världar möts		
Effektivare kommun genom samverkan och koncernsyn.		↗
Kommentar:		
Samarbete och samverkan finns mellan kommunens förvaltningar som ökar effektiviteten inom kommunen och kommer kommuninnevärnarna till gagn.		
Fagerstas uppdrag som finskt förvaltningsområde är synligt och känt.		-
Kommentar:		
Finsk enhet på vård och omsorgsboende där det sker en del aktiviteter för finsktalande boende samt att man uppmärksammar Finlands olika helgdagar. Samarbete sker inom kommunen i enlighet med finskt förvaltningsområde.		
Tillgänglig och relevant information och kommunikation till invånare, företagare och medarbetare i Fagersta kommun		↗
Kommentar:		
Ökat samarbete med kommunens kommunikatörer i syfte att informera vad som händer inom socialförvaltningen.		
Förbättrad hemsida vad gäller hemtjänsten, ligger på plats 10 av landets kommuner år 2023 enligt Hemtjänstindex.		
Principen om "digitalt först" ska genomsyra samtliga verksamheter		↗
Kommentar:		
Flera olika digitala stöd, välfärdsteknik och automatisering finns inom socialförvaltningen. Under året har digital signering införts inom familjehemsvården avseende avtal.		
Ökad aktiv och meningsfull tillvaro för våra kunder inom äldreomsorgen.		↗
Kommentar:		
Antal personer i särskilt boende som upplever att man är mycket nöjda eller ganska nöjda med sociala aktiviteter har ökat sedan 2022. År 2022 28%, riket 50. År 2023 49%, riket 54%.		
Antal aktiviteter har ökat på våra äldreboende. Ung omsorg, ungdomar kommer till äldreboende för att umgås och ha meningsfulla aktiviteter med boende under helger. Aktivitetskalendrar på särskilda boende har ökat aktiviteterna. Den öppna verksamheten har kommit igång med aktiviteter som ger meningsfullhet till många Fagerstabor. Seniorcoacherna har bidragit till att fler kan känna sig inkluderade i samhället.		
Ökad trivsel för våra deltagare inom daglig verksamhet LSS		↗
Kommentar:		
Arbete har startat upp med att arbeta mer med individuella lösningar och utöka utbudet av insatser. Nya lokaler från juli bidrar till bättre förutsättningar.		
Vid brukarundersökningen 2023 är kategorin trivsel i brukarundersökningen grön i Kolada, dvs. Fagersta ligger bland de 25% av kommunerna som har de bästa resultaten.		
Våra barn - vår framtid		
Närmare samarbete med universitet och högskolor i syfte att höja utbildningsnivån		-
Kommentar:		
Socialförvaltningen tillhandahåller plats för socionomstudenter inom individ- och familjeomsorgen.		
Platser för studenter från sjuksköterskeprogrammet och arbetsterapeutprogrammet tillhandahålls inom vård och omsorg.		
Öka antalet familjer eller enskilda som själva söker stöd inom Individ-och familjeomsorg.		-
Kommentar:		
Antal ansökningar barn och unga uppgick år 2023 till 72 stycken och under år 2022 var det 52 stycken. Antal ansökningar/kontakter "öppna vägen" till Familjeteamet under år 2023 var 84 stycken, mot 57 stycken år 2022.		
Ett näringsliv i framkant		
Kommunen ska ha en god kompetensförsörjning – till de egna verksamheterna och övriga arbetsgivare inom kommunen		-

Kommentar:

Statsbidrag har skapat möjlighet att läsa till undersköterska, specialistundersköterska samt specialist sjuksköterska.

Omställningsfonden har används för att öka behörighet för socionomer och utbildat barn och unga handläggare.

Deltagande i Yrkesresan, en sjuårig nationell satsning med regionalt genomförande för lokal kompetens. Kompetensutveckling inom socialtjänsten. Yrkesresan för barn och unga är genomförd.

Planering för samrekrytering av sjuksköterskor, Fagersta sjukhus och den kommunala hälso- och sjukvården pågår och fortsätter år 2024.

Personalgruppen inom äldreomsorgen (hemtjänst, trygghemgångsteam, särskilt boende, korttidsenhet, öppenvård äldre) består idag av 72% undersköterska 31/12, vilket är en ökning från 2022.

En trygg, hållbar och jämställd kommun

Verksamheterna ska ha en budget i balans		-
--	---	---

Kommentar:

Socialförvaltningen påvisar att underskott motsvarande 8,8 mkr. Ett äskande från centrala medelsreserven som tidigare kunnat användas för kostnader över budgetram i verksamhet, barn- och unga placeringar, ekonomiskt bistånd samt integration är gjord.

Kostnader över budgetram för dessa specifika verksamheter ligger idag på miljoner över drygt 21 mkr över ram, resterande kostnader utöver 8,8 mkr (centrala medelsreserven) finansieras inom den totala budgetramen för socialnämndens verksamheter.

Verksamheterna ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt		-
---	---	---

Kommentar:

Nettokostnadsavvikelse för socialförvaltningens verksamheter visar att kostnaderna inte är högre än förväntat.

Nettokostnadsavvikelse för socialnämndens verksamheter: IFO - 13,6 % (grön i Kolada), LSS - 13,6% (grön i Kolada), ÅO 6,8 (gul i Kolada).

Andelen heltidsanställda ska öka		↗
----------------------------------	---	---

Kommentar:

Av socialförvaltningens tillsvidare anställd personal (551 individer) arbetar 84% heltid (31/12 2023).

Heltidsarbetande månadsavlönade inom omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, ligger grönt i Kolada, vilket är 25% av de kommuner som har de bästa resultaten i riket.

Äldreomsorgen har sedan ett flertal år arbetat utifrån Heltidsresan. Område funktionshinder har ett pågående arbete med att öka antalet heltidsanställda enligt heltidsresans intentioner.

Fagersta är en jämlikhetsintegrerad kommun		-
--	---	---

Kommentar:

Fagersta kommun har beslutat att arbeta med jämlikhetsintegrering. Det betyder att allt från beslut till verkställighet ska innefattas av jämlikhetsperspektiv. Rubriken Checka vem finns i tjänsteskrivelser för att få ett jämlikhetsperspektiv i alla politiska beslut.

Kommunen ska arbeta för att motverka segregationens negativa konsekvenser		-
---	---	---

Kommentar:

Arbete för att öka människors möjlighet till egen försörjning. Feriearbete erbjuds till ungdomar. Särskild information om socialtjänstens olika insatser har skett inriktat mot olika målgrupper. Planering för utbildning av språkombud pågår och fortsätter under 2024.

Kommunen ska verka för inkludering och delaktighet.		-
---	---	---

Kommentar:

Förvaltningen arbetar för inkludering och delaktighet inom alla verksamhetsområden.

Fagersta ska vara en trygg plats att bo och vistas i		-
--	---	---

Kommentar:

Kommunen har god samverkan med polisen genom bland annat samverkansavtal och medborgarlöften. BRÅ samverkan sker samt arbetsgrupp lägesbild EST.

Öka andelen barn och vuxna som anger att deras hälsa är bra eller mycket bra		-
--	---	---

Kommentar:

Förvaltningen arbetar systematiskt med ANDTS-frågor för att minska risk- och missbruk av alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel. Utbildningsinsatser har skett i första hjälpen, psykisk hälsa för att upptäcka och motverka suicid. Samverkan sker inom länet mellan kommun och Region i överenskommelse avseende att främja barn och ungas psykiska hälsa, BUS grupp. Likande arbetsgrupp är på gång under år 2024 gällande vuxna personer med psykisk ohälsa.

Ökad trygghet för personer som får stöd inom äldreomsorgen		
--	---	---

Kommentar:

Hemtjänsten har genom god kontinuitet, skapat trygghet mot Fagerstabor och genom nytt arbetsrätt ökat delaktigheten för våra kunder. Inom särskilt boende jobbar verksamheterna med att minska antalet personer som kommer hem till kund. Under våren har en behovsbaserat resursfördelning studie genomförts för att kvalitetssäkra för våra kunder.

Känslan av trygghet har ökat hos kund i hemtjänst. Resultat i Kolada från 80% år 2022 till 87% år 2023. Riket 85% år 2023. Fagersta ligger på en gul nivå i Kolada.

Alla som söker försörjningsstöd ska ha en individuell plan, gällande stegförflyttning mot egen försörjning.		-
---	---	---

Kommentar:

Alla som söker ekonomiskt bistånd har en plan för stegförflyttning mot egen försörjning. Arbets sättet är implementerat genom att i samband med uppföljning gemensamt med klient titta på den handling som beskriver aktiviteter, delmål och mål för individen, samt hur individen närmar sig målet.

Förbättrad samverkan inom Socialförvaltningen kring personer med samsjuklighet.		
---	---	---

Kommentar:

Ett länsövergripande styrdokument för kommuner i Västmanlands län och Region Västmanland med syfte att stödja berörda aktörer i samverkansfrågor rörande vuxnas psykiska ohälsa samt stärka samverkan är framtaget och förväntas beslutas under 2024. Målgruppen för överenskommelsen är personer över 18 år med psykisk ohälsa, riskbruk, skadligt bruk, beroende av alkohol, andra substanser och spel eller en samsjuklighet när det finns behov av samverkan eller samplanerade insatser hos båda aktörerna.

Minska den totala sjukfrånvaron inom Socialförvaltningen.		-
---	---	---

Kommentar:

Den totala sjukfrånvaron har sjunkit, ligger 2023 på 9,31%. Dock när vi inte målet på 7,5%.

Pågående insatser i syfte att minska sjukfrånvaron pågår, ett samverkansprojekt mellan Fagersta kommun och företagshälsovården Avonova för äldreomsorgens personal.

Vi möts i Fagersta

Fagersta som plats har en tydlig identitet och är väl känd		-
--	---	---

Kommentar:

Marknadsfört Fagersta kommun vid rekrytering inom vård och omsorg, material (enkät, marknadsföring i kanaler, filmer, planscher) för att underlätta rekryteringsprocessen i kommunen. Kvalitetssäkring av rekryteringsprocessen genom Go Care (marknadsföringsföretag). Annonsering sker brett via kommunens sociala medier vid rekrytering.

Attraktiv arbetsgivare inom socialförvaltningen - Minska personalomsättningen		-
---	---	---

Kommentar:

För att minska personalomsättningen arbetar förvaltningen aktivt med olika insatser för att vara en attraktiv arbetsgivare och på så vis minska personalomsättningen. Inom äldreomsorgen har det under året skett en utökning av antal enhetschefer. En insats är bland annat chefsstöd, att få till en bra vardag för chefernas arbete utifrån arbetsmiljöhandboken. Inom vård och omsorg har Go Care hjälpt till i rekryteringsprocesser för att inspirera flera personer att vilja arbeta och söka lediga tjänster inom vård och omsorg. Att kommunens värdegrund STAR genomsyrar förvaltningens arbetssätt och att det finns tydliga rutiner i de olika verksamheterna.

Personalomsättningen har minskat från 7% år 2022 till 6% år 2023.

Attraktiv arbetsgivare inom socialförvaltningen Minska behov av bemanningsföretag		-
---	---	---

Kommentar:

De senaste åren har det varit svårt att rekrytera legitimerade medarbetare och arbetsgrupperna har fått bemannats via bemanningsföretag. Under år 2023 har hälso- och sjukvårdsgruppen rekryterat nya medarbetare på tillsvidare anställning, dock har bemanningsföretag behövt förstärka arbetsgruppen periodvis. Under året varit svårt att rekrytera sjuksköterskor samt arbetsterapeuter. Totalt ökat behov av rekrytering från bemanningsföretag av dessa tjänster under vissa perioder av året, dock har situationen blivit bättre sista halvåret, då fler sjuksköterskor har kunnat anställas.

För att minska behov av bemanningsföretag inom hälso- och sjukvårdsgruppen har samverkan påbörjats med region Västmanland för samrekrytering av legitimerad personal och det gemensamma arbetet fortsätter under år 2024.

Aktivitet	Status	Färdiggrad
Uppmuntra organisatoriskt lärande över organisations-gränser		
Genomföra åtgärder enligt fastställd handlingsplan FFO		
Checka Vem används och följs upp		
God samverkan med polisen genom bland annat samverkans-avtal, medborgarlöften, lokala Brå och lägesbildsgrupp		
Kommunen ska genom ett aktivt och systematiskt ANDT-arbete motverka risk- och missbruk av alkohol, narkotika, dopning och tobak.		

Utbildningsnämnden

Effekt mål	Bedömning	Trend
Fagersta - platsen där världar möts		
Delta i lokala samverkansmöten		→
Gymnasieskolan ska med samverkansorganisationer och näringsliv utveckla förutsättningar för befintliga företag, nyföretagande och etableringar, genom att ha en hög förmåga till att möta de behov av kompetensförsörjning och utbildning som företag och samhället har.		→
Information ska ges på flera språk		→
Effektivare kommun genom samverkan och koncernsyn.		↗
Fagerstas uppdrag som finskt förvaltningsområde är synligt och känt.		→
Tillgänglig och relevant information och kommunikation till invånare, företagare och medarbetare i Fagersta kommun		↗
Principen om "digitalt först" ska genomsyra samtliga verksamheter		↗
Marknadsföra samtliga verksamheter		→
Förvaltningen upprättar en kommunikationsplan som ska vara tillgänglig för alla, såväl internt som externt		→
Utifrån kommunens målsättning kring jämställdhetsintegrering samt skollagens jämställdhetsarbete genomförs ett aktivt arbete inom förvaltningen		↗
Våra barn - vår framtid		
Meritvärdet i årskurs 9 ska öka		↘
Öka andelen behöriga för-, grundskole- och gymnasielärare		→
Kommentar:		
Inrapportering per 2023-10-15 publiceras först i februari.		
Behålla studenter från partnerskola samt verksamhetsförlagd utbildning efter examen		→
Få elever från Fagersta att i första hand förlägga sina gymnasiestudier på ett nationellt program inom kommunen		↗
Få fler elever att ta gymnasieexamen inom högst 4 år		→
Samtliga verksamheter arbetar med att förebygga kränkande särbehandling		→
Närmare samarbete med universitet och högskolor i syfte att höja utbildningsnivån		↗
Förskolan lägger grunden för en god kunskapsutveckling		↗
Förskolans barn har en social trygghet och kompetens		↗
Fritidshemmet stärker och kompletterar elevernas inläring		→
Lågstadiet - elevernas kunskapsresultat har en progression		↗
Mellanstadiet - elevernas kunskapsresultat har en progression		↗
Högstadiet - elevernas kunskapsresultat har en progression		→
Ett aktivt arbete med föräldrasamverkan		→
Kommentar:		
Inom satsningen Nyanländas lärande har insatser kring föräldrasamverkan tagits fram. Vissa av dessa har startat. Andra insatser som planerats utanför satsningen sker i samverkan hållbarhetsstrateg och kommer att genomföras under 2024.		
Grund- och gymnasieskolan arbetar med att förebygga missbruk av alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS) med tidig upptäckt och tidiga insatser		↗
Kommentar:		
Implementeringen av rutinen är klar och skolorna arbetar utifrån den samt sitt egna kvalitetsarbete med förebyggande och främjande insatser. I analysen har resultatet av undersökningen Liv & Hälsa Ung varit ett bra underlag samt stöd och vägledning av kommunens hållbarhetsstrateg.		
Ett näringsliv i framkant		
Gymnasieskolan ska genom ett tätt samarbete med näringslivet verka för att via skolans yrkeslinjer utveckla spetskompetensen inom efterfrågade verksamhets-områden		→
Kommunen ska ha en god kompetensförsörjning – till de egna verksamheterna och övriga arbetsgivare inom kommunen		↗
Kommentar:		
Arbetet i samtliga verksamheter har pågått under året för att stärka kompetensförsörjningen utifrån ett helhetsperspektiv.		

Samverkan mellan skola och näringsliv ska utvecklas		↗
Kommentar:		
Arbetet har påbörjats på chefsnivå och till viss mån på gymnasieskolan. Planerade initiativ finns för utveckling av samarbeten; NTA (natur och teknik för all), Ung företagsamhet, Arbetsmarknads kunskap och gymnasieskolans yrkesutbildningar samt Teknikcollege. Vad gäller Teknikcollege har även en omstrukturering kring ledarskap genomförts.		
En trygg, hållbar och jämställd kommun		
Verksamheterna ska ha en budget i balans		→
Kommentar:		
Ett litet kliv framåt är gjort vad gäller budget och uppföljning. Dock kvarstår mycket arbete.		
Verksamheterna ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt		↗
Samverkan med andra kommuner ska utvecklas.		→
Samtliga skolor arbetar för en trygg skolmiljö, i samarbete med polis, socialförvaltning med flera		↗
Vi arbetar aktivt med jämställdhet och likabehandling utifrån Fagersta kommuns värdegrund		→
Samtliga verksamheter ska ”plastbanta”		→
Förbättrad tillgänglighet i verksamhetslokalerna		↗
30 % av de interna blanketterna ska ersättas med e-tjänster		↗
75 % av de externa blanketterna ska ersättas med e-tjänster		↗
Andelen heltidsanställda ska öka		↗
Kommentar:		
Andelen heltidsanställda har ökat under 2023.		
Fagersta är en jämlikhetsintegrerad kommun		→
Kommunen ska arbeta för att motverka segregationens negativa konsekvenser		↗
Kommentar:		
En plan för att starta en öppen förskola finns men är beroende av samverkan med andra förvaltningar inom kommunen för att en satsning ska bli långsiktig och vara hållbar. Insatsen ingår i Nyanländas lärande.		
På förvaltningsnivå pågår ett arbete med att upprätta en kapacitetsplan.		
Kommunen ska verka för inkludering och delaktighet.		↗
Fagersta ska vara en trygg plats att bo och vistas i		↗
Kommentar:		
Förskolan ingår numera i EST-gruppen.		
Öka andelen barn och vuxna som anger att deras hälsa är bra eller mycket bra		↗
Förskolan ska arbeta med att förebygga negativt normbrytande beteende, utifrån tidig upptäckt, med tidiga insatser		↗
Kommentar:		
Utifrån de kvalitetsdialoger som genomförts syns ett pågående arbete.		
Ekonomi i balans		→
Andelen heltidsanställda ska öka till 90 procent		↗
Kommentar:		
Under året har ett aktivt arbete pågått inom samtliga verksamheter. Andelen heltidsanställda inom förvaltningen var 89,43 % per 2023-12-31. Förvaltningen anser därmed att målet är uppnått.		
Förvaltningen är delaktig vid revidering av den kommunövergripande alkohol- och drogpolicyn		→
Genom EST-gruppen och BRÅ verkar förvaltningen för ett gott samarbete med polisen och arbetar aktivt för att hela Fagersta är en trygg plats att bo och vistas i		→
Vi möts i Fagersta		
Gymnasie- och yrkesutbildningar ska marknadsföras aktivt		→
Fagersta som plats har en tydlig identitet och är väl känd		↗

En strategisk kompetensförsörjning bidrar till att stärka kommunens platsvarumärke		
--	---	---

Aktivitet	Status	Färdiggrad
Uppmuntra organisatoriskt lärande över organisations-gränser		
Genomföra åtgärder enligt fastställd handlingsplan FFO		
Checka Vem används och följs upp		
God samverkan med polisen genom bland annat samverkans-avtal, medborgarlöften, lokala Brå och lägesbildsgrupp		
Kommunen ska genom ett aktivt och systematiskt ANDT-arbete motverka risk- och missbruk av alkohol, narkotika, dopning och tobak.	